

چه کسانی افتخارات را انکار می‌کنند؟

شهادت حضرت فاطمه زهرا (س) را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۸۴ | دوشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۹ | ۲۷ جمادی الاول ۱۴۴۲ | ۱۱ زانویه ۲۰۲۱ | ۱۶ صفحه

فتح‌الله پریشان

تحریف حاج قاسم!

مهدی سعیدی

مجلس در تیررس!

سیامک باقری

واکنش راهبردی برای رفع تحریم‌ها

پیوست ویژه سالگشت

موشک باران پایگاه عین الاسد

چشمان گریان

موشک باران عین‌الاسد به روایت رسانه‌های آمریکایی

اقتدار ایرانی

فضاحت آمریکایی

ابهت پوشالی

وضعیت تماشایی

سرنوشت

رئیس‌جمهور جنجالی

نگاهی به تنش‌ها در آمریکا بر سر ثقل در انتخابات

حکومت نظامی در واشنگتن

یادداشت

مجلس در تیورس!

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

شکل‌گیری مجلسی متفاوت از مجلس گذشته، امیدهای بسیاری را نزد افکار عمومی جامعه ایجاد کرده است. این امید در شرایطی ایجاد شد که کشور با معضلات فراوانی مواجه بود و مشکلات کشور کار را بر معیشت و چرخش روزگار مردم سخت کرده بود.

مجلس نوپای انقلاب در ماه‌های اخیر همه تلاش خود را برای قدم برداشتن در این مسیر برداشته است. هر چند در این مسیر با چند مانع روبه‌رو بوده است. اولین مانع فرصت کمی است که در اختیار این مجلس بوده است. مجلس در خردادماه آغاز به کار کرده و طبیعتاً دو سه ماهی تا شکل‌گیری درونی آن زمان لازم است. از این رو حدود چهار یا پنج ماه از عمر مفید مجلس بیشتر نگذشته است و طبیعی است که این زمان محدودی است تا بتوان راهکارهای مناسب برای حل مشکلات کشور ارائه داد و از مسیر قانون‌گذاری گذراند. از سویی دیگر جوان‌گرایی و تغییر بخش عمده‌ای از نمایندگان مجلس نیز عاملی است که راه افتادن چرخ حرکت اصلاحی مجلس را در گام‌های اولیه کمی کند می‌کند. در این میان موفق شدن مجلس انقلابی چندان به مذاق برخی جریان‌های سیاسی خوش نیامده است؛ از این‌رو لبه تیز انتقادات و هجمه‌های خود را به سمت این قطار حرکت کرده گرفته‌اند تا آن را از حرکت باز دارند!

حرکت پر قدرت و شتاب‌زای این قطار آن زمانی برای برخی جریان‌های سیاسی خطرناک‌تر از قبل خواهد شد که روز به روز به انتخابات خردادماه ۱۴۰۰ نزدیک می‌شویم و نمایش چهره‌ای اثرگذار از این مجلس خواهد توانست امید را به جامعه تزریق کرده و سرنوشت صندوق‌های رأی را به نفع کارآمدان و شایستگان تغییر دهد. لذا روزی نیست که در طول چندماه‌ای که از عمر مجلس می‌گذرد، گزارش یا خبری تخریبی از سوی مخالفان انتشار

نیافته باشد! آخرین اقدام در این زمینه یادداشت «سعید حجاریان» نظریه‌پرداز این اردوگاه است که مدعی شده مجلس انقلابی با سوءتدابیر کشور رادچار «تعطیل» کرده است. این اظهارات در حالی صورت می‌گیرد که پرچمی که این جریان برای حل مشکلات کشور از طریق مذاکره با غرب در پیش گرفته، خود بزرگ‌ترین عامل تعطیل پیشرفت کشور در طول سال‌های اخیر بوده است! مخالفان با مجلس برای آن است که پرچم پیشرفت کشور از طریق تکیه بر توانایی‌های داخلی و بومی‌سازی و خوداتکایی را برداشته است و به نسخه وابستگی به بیرون اعتقاد ندارد. بنابراین باید مورد هجمه تخریبی قرار گیرد؛ چرا که این جریان در تلاش است با وعده به قدرت رسیدن دموکرات‌ها، افکار عمومی را فریب داده و آن را ابزاری برای پیروزی در انتخابات ۱۴۰۰ قرار دهد و برای چهار سال دیگر کشور را در حالت تعلیق قرار داده تا احتمالاً برجام‌های جدیدی را این بار با بایدن دنبال کند! برجام‌هایی که این بار گستره تعلیق را از عرصه فناوری هسته‌ای به فناوری‌های نظامی، موشکی و... گسترش خواهد داد.

هر چه به انتخابات نزدیک‌تر می‌شویم، بیشتر از تخریب مجلس خواهیم شنید! اینجاست که باید هوشمندانه توجه کنیم که اتفاقاً مجلس انقلابی به خوبی در حال انجام رسالت خویش است که اگر چنین نبود، بدون شک موج هجمه‌ها فروکش می‌کرد.

فتح‌الله پریشان

کارشناس سیاسی

در حالی ناپاورانه در اولین مراسم سالگرد شهادت سردار دل‌ها شهید شهید حاج‌قاسم سلیمانی یا شکوه ویژه در کنگره دل‌های پر از «اندوه و خشم مقدس» دست‌اناران ملی و فراملی این چهره بین‌المللی مقاومت و قهرمان مبارزه با تروریسم و تکفیر به سوگ نشسته‌ایم که تنها دو امید و آرزو التیام‌بخش و تسکین‌دهنده لام و دردهای مردم مظلوم ایران و همه مللی است که حاج‌قاسم در نجات آنها و رهایی‌شان از دست ستم‌پیشه ظالمان منطقه‌ای و جهانی نقش داشته است؛

۱- امیدواری و تلاش برنامه‌ریزی شده برای تدارک بسترها و زمینه‌های انتقام‌کشی از آمران و عاملان ترور بزدلانه سردار دل‌ها و همراهانش؛
۲- تداوم و استمرار راه روشن و پروژه فکری و عملی سیدالشهدای مقاومت در تمام جغرافیای مقاومت جهانی به ویژه منطقه استراتژیک غرب آسیا با قوت

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

حضرت امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در بیانات تلویزیونی خود خطاب به ملت ایران به مناسبت سالگرد قیام مردم‌مقدوم ۱۹ دی سال ۱۳۵۶، چندین موضوع مهم را مورد توجه قرار داده و تبیین کردند. برخی از محورها و نکات مهم و راهبردی در بیانات معظم‌له عبارت است از: ۱- با حركات خودجوش مردمی در سراسر کشور به دلیل سالگرد شهید سلیمانی و شهید ابومهدی، روح تازه‌ای در کالبد کشور و ملت دمیده شد. ۲- قیام ۱۹ دی اوج حیات ملت ایران است و باید آن را زنده نگه داشت و از محتوای آن در برابر تفسیرهای غلط نگهبانی کرد. ۳- قیام ۱۹ دی، یک حرکت دینی مردمی ضد رژیم دیکتاتوری فاسد و وابسته و اولین ضربه تیر ابراهیمی بر پیکر بت بزرگ آمریکا بود. ۴- منافع آمریکا در گرو بی‌ثباتی و آشوب در منطقه و نهایتاً تسلط بر منطقه است. نقشه آمریکا برای ایران در سال ۱۳۸۸، اکنون در همان کشور پیاده شد. ۵- ایجاد تمدن نوین اسلامی، هدف نهایی انقلاب اسلامی است و ان‌شاء‌الله نسل‌های بعدی به ایسن هدف خواهند رسید. ۶-

سرمقاله

تحریر حاج‌قاسم!

و استحکام بیشتر از گذشته و بر اساس خطوط ترسیم‌شده حاج‌قاسم که همکارانش در نیروی پیشرو قدس و همه گروه‌های جهاد و مقاومت منطقه خوب می‌دانند این خطوط کدامند و چه باید بکنند.

اما به نظر می‌رسد امروز هر دوی این هدف‌گذاری‌های درست و مقدس با امواجی از تپاول و تحریف روبه‌رو شده‌اند. دوستداران و خون‌خواهان حاج‌قاسم به وسعت جهان، زمانی می‌توانند در مسیر انتقام‌گیری خون مبارک شهدای مقاومت و مهم‌تر از آن، استمرار طریق روشن آنها گام بگذارند که قبل از آن از مصاف نزم فوق‌العاده مهم و خطرناک دیگری که حتی قبل از شهادت شهدای جهانی مقاومت ترسیم و شروع شده بود، پیروزمندانه بیرون بیایند. این میدان خنجر و پیچیده، «تحریر حاج‌قاسم» است. البته ابزار مبارزه و وارد شدن در آن هم «منطق روشن حاج‌قاسم»، یعنی مقاومت در برابر قدرت‌های مستکبر است.

اما تحریر حاج‌قاسم جریانی است که طیف‌گونه از بیرون مرزها تا منطقه غرب آسیا تا داخل مرزهای به تعبیر شهید سلیمانی «حرم جمهوری اسلامی» امتداد دارد. درست است که

دستور احق‌می همانند ترامپ سرمایه‌امید امتی رادر جهان اسلام و ایران از آنها گرفته و به امید و فضل الهی وی و همه عاملان آن انتقام پس خواهند داد، اما عقلای آمریکایی امروز به درستی می‌دانند که «شهید سلیمانی» و راه و رسمش به مراتب برای منافع آنها از «سرلشکر سلیمانی» خطرناک‌تر است.

امروز دشمن راه خنثی‌سازی اثربخشی عمیق راه و فکر شهید سلیمانی را در تحریف آن می‌بیند و تلاش می‌کند با یاران و انصار بیرونی و داخلی‌اش جبهه جدیدی را آرایش بدهد تا خط روشن و فکر پیشران مقاومت منطقه به عنوان تنها نسخه علاج‌بخش تپاول و مقابله با تعدی و ظلم جهانی آمریکا و هم‌پیمانانش را خدشه‌دار، با هزینه، بدون ثمر و در یک کلمه تحریر کند.

در اینجا به اجمال تنها به دو شعاع خطرناک از این منشور تحریف اشاره می‌شود که به هوشمندی و صیانت بیشتری نیاز دارد؛ امروز طیف بیرونی پروسه تحریر حاج‌قاسم تمرکز خود را توأمان بر افزایش هزینه مقاومت تا از دست دادن جان مجاهدان مقاومت و مزیت داشتن مذاکره و سازش معطوف کرده و به کمک رسانه با حجمی وسیع و پرشدت از

تبیین نکات راهبردی بیانات امام‌خامنه‌ای در سالروز حماسه ۱۹ دی

چه کسانی افتخارات را انکار می‌کنند؟

بکنند، انکار می‌کنند، می‌گفتند نمی‌شود، ولی خب دیدید چه شد و به کجا رسیدید. عین همین قضیه در مورد سلول‌های بنیادین بود؛ وقتی مرحوم کاظمی و این جوانان عزیز که بحمدالله امروز هم هستند، توانستند سلول‌های بنیادی را که یک کار بسیار بزرگ در مسائل زیستی انسانی است انجام بدهند، یک عده‌ای باز همان وقت به ما پیغام می‌دادند که خیلی باور نکنید. بعضی‌ها آمدند اینجا به خود من گفتند، گفتند اینها را خیلی باور نکنید، اینها خیلی قابل قبول نیست، نه، قابل قبول بود و باور هم کردیم و آن وقت درست بود، بعد از آن هم ده برابر پیشرفت کرد. الان هم همین جور است؛ این واکنس را درست کردند و تست انسانی شد، ان‌شاء‌الله بهترش را و کامل‌ترش را هم درست خواهند کرد. یعنی روز به روز کامل‌تر خواهد شد تا الان موفق بوده، بعد از این هم ان‌شاء‌الله موفق خواهد بود.» اکنون پرسش اصلی آن است که، چه کسانی همواره پیشرفت‌ها، موفقیت‌ها و دستاوردهای بزرگ ملی به دست توانای متخصصان داخلی را انکار می‌کنند؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد، انکار این افتخارات، کار چند نفر نیست؛ بلکه کار یک جریان فکری و سیاسی است. غربی‌گرایی و تلاش برای وابسته کردن ایران به غرب به بهانه‌های مختلف، برجسته‌ترین ویژگی این جریان است. این جریان غرب را قبله آرمانی و آرزوهای خود دانسته، پیشرفت واقعی ایران را در گرو قرار گرفتن در مدار غرب و آمریکا دانسته، هیچ اعتقادی به شعاع

تحریم‌های خانثانه باید برداشته شود، ایران عامل ثبات منطقه است و قدرت دفاعی و موشکی قابل مذاکره نیست. ۷- منتظر بازگشت آمریکا به برجام نیستیم، بازگشت بدون رفع تحریم‌ها مضر هم هست؛ لغو تعهدات برجامی درست است. ۸- استفاده از ابتکار و نشاط جوانان در کنار تجربه افراد مجرب در مدیریت‌های کشور یک ضرورت عقلی است. ۹- در مورد دولت جوان حزب‌اللهی، نزدیک انتخابات صحبت خواهیم کرد. ۱۰- واکنس تولید شده در ایران، مایه افتخار و عزت است.

اما از میان بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، یکی از مواردی که نیاز به شرح و تأمل فراوان برای ملت ایران دارد؛ اشاره معظم‌له به انکار افتخارات و دستاوردهای ملی و بزرگ از سوی عده‌ای در داخل کشور است. ایشان در این خصوص با اشاره به ساخت واکنس کرونا در داخل کشور فرمودند: «واکنسی که برای کرونا آماده شده، مایه افتخار است؛ این را انکار نکنند؛ این مایه عزت یک کشور است، مایه افتخار کشور است... بعضی هستند هر کار بزرگی را که در کشور انجام می‌گیرد، مستبعد می‌دانند. وقتی این سانتی‌فیوژهای هسته‌ای را جوان‌های ما درست کرده بودند و بنده چند بار در سخنرانی اسم آوردم و اشاره کردم، چند نفر از این بزرگان علمی به من نامه نوشتند که آقا! بناد! شما گول اینها را بخورید، اینها نمی‌توانند چنین کاری

نیم نگاه

واکنش راهبردی برای رفع تحریم‌ها

بررسی علل و آثار از سرگیری غنی‌سازی ۲۰ درصد اورانیوم از سوی ایران

خواید یافت و ایران با توان بیشتری برای توسعه برنامه هسته‌ای خود و مقاومت‌سازی اقتصاد خود اقدام خواهد کرد.

۲ **پیشگیری از هر نوع پیش‌شرط دولت جدید آمریکا اروپایی و معکوس شدن مطالبه‌گری.** منطق پاسخ متقابل ایران با قاطعیت نشان داد، اگر آمریکا و اروپا تمام تعهدات خود در برجام را انجام ندهند، نه تنها غنی‌سازی ۲۰ درصد، بلکه سایر تعهدات برجامی نیز کاهش جدی و اساسی خواهد یافت. در واقع عملیاتی شدن قانون مجلس، این پیام صریح را به غرب داده است که از این به بعد مطالبه‌گر واقعی ایران است و پاسخ ندادن ملموس، شرایط را وخیم‌تر خواهد کرد. مواضع رهبر معظم انقلاب در ۱۹ امسال در خصوص اینکه «اگر چنانچه آنها به تعهدات‌شان برگردند، ما هم به تعهدات‌مان برمی‌گردیم؛ تعهد در مقابل تعهد» پیام فوق‌تر تقویت کرد که ایران بدون اقدام مؤثر غرب، راهی را که انتخاب کرده، متوقف نخواهد کرد. براساس این منطق، غرب هیچ راهی برای قبول شرایط جدید ندارد. اروپایی‌ها باید این پیام را بگیرند که اقدام مؤثر متقابل ایران با در نظر گرفتن همه پیامدهای احتمالی غرب طراحی شده و آمادگی هر نوع اقدام خلاف قوانین بین‌المللی آنها را دارد.

اگر غربی‌ها به ماده اول قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها را که غنی‌سازی ۲۰ درصد است، اعتنا نکنند، ایران بر اساس ماده ششم این قانون، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را هم متوقف خواهد کرد.

بنابراین، عملیاتی شدن ماده اول قانون موضوع، پیام قاطع به طرف غربی است. با این وصف، پیش‌بینی می‌شود اقدام شایسته سازمان انرژی اتمی در عملیاتی کردن مصوبه مجلس آثار زیر را به دنبال داشته باشد.

۱ **روشن شدن بلاتکلیفی در زمینه انجام تعهدات برجامی اروپایی‌ها و وضعیت هسته‌ای ایران.** سه نوع اقدام احتمالی از سوی اروپا متصور است. یکد مانند گذشته به وعده‌های تهی اکتفا کنند؛ دو-اقدام به فشار بر ایران از طریق آژانس بین‌المللی اتمی یا تهدید به فعال‌سازی سازوکار ماشه‌کنند و سه-برنامه عملی را به صورت جدی‌تر پیشنهاد دهند. اگر موضوع برجام برای اروپایی‌ها مهم و اساسی باشد (که اینک در سیاست‌های اعلامی خود بارها مطرح کردند)، تغییرات محسوس می‌باید در سیاست‌های گذشته اروپایی مشاهده کرد. البته در صورتی که همچنان مانند گذشته به اقدامات نوع اول و دوم ادامه دهند، حجت برای ایران تمام خواهد شد و وضعیت نابرابر انجام تعهدات هسته‌ای و بهره‌نبردن از منفعت برجام پایان

پروپاگاندای تبلیغی به ترویج و تبیین آن می‌پردازد. اما طیف داخلی تمام مساعی و تلاش خود را معطوف به مصادره شخصیت شهید سلیمانی گذاشته و درصدد است از آن انبان خالی از دستاورد و توشه خود برای انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ سوء استفاده کند.

این جریان با کمال وقاحت، در حالی که در زمانه حیات و مبارزات شهید شهید حاج‌قاسم سلیمانی همواره با تحلیل‌های دگراندیشانه شهید سلیمانی تنها گذاشت و به راه روشن او کمکی نکرد، امروز می‌خواهد با استفاده مزورانه از شخصیت فراجراحی شهید، راه بازگشت بدون توبه کسانی را به عرصه سیاست هموار کند که در روزگار فتنه‌گون ۱۳۸۸ پنجه بر آفتاب انقلاب و نظام کشیدند و بر سینه چون ستبر سردار قاسم سلیمانی که آبرو و گرد گذاشت تا با میانجی‌گری مصالحه و وحدت ملی ایجاد کند و جلوی سوءاستفاده دشمنان را سد کند، دست رد زدند. آری تحریف قصه برغصه‌دیروز و امروز و فردای اسلام، انقلاب و نظام اسلامی است که تنها بابتبیین واقعیت می‌توان به مصاف آن رفت. «فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ.»

«ما می‌توانیم» ندارد. در طول ۴۲ سال گذشته، این جریان، همواره نقش تخریبی در تحریف واقعیت ایران اسلامی داشته، با تصویرسازی غلط و منفی از جمهوری اسلامی و نظام ولایی، برای ایجاد یأس و ناامیدی در مردم، از هیچ اقدامی دریغ نکرده است. این جریان نه به جامعیت اسلام اعتقاد دارد، و نه به ظرفیت‌ها و قابلیت‌ها و استعدادهای جوانان ایران توجه می‌کند. این جریان در یک کلام، شسته غرب است. این جریان غرب و آمریکا را، قوی و پیشرفته، ایران را ضعیف و ناتوان می‌داند. یکی از نشانگان برجسته برای معرفی این جریان، نامه ۱۳۵ نفر از نمایندگان مجلس ششم به رهبر معظم انقلاب در آن دوران است. نامه‌ای که سرگشاده نوشتند و با صراحت هر چه تمام گفتند، آمریکا به ایران حمله خواهد کرد و ایران اشغال می‌شود و ما هیچ کاری نمی‌توانیم بکنیم! نویسندگان این نامه که همگی از اعضای جبهه مشارکت و جریان اصلاحات بودند، از رهبر معظم انقلاب درخواست نوشتن جام زهر و کوتاه آمدن در برابر آمریکا کردند! افراد همین جریان در سال‌های اخیر و حتی در ماه‌های اخیر، بر ضرورت مذاکره با آمریکای ترامپ هم تأکید کرده، فقط یک استدلال دارند و آن اینکه، «ما نمی‌توانیم در برابر آمریکا مقاومت کنیم!». اما واقعیت این است که «ان‌شاء‌الله ملت ایران می‌تواند بر هر مشکلی غلبه نماید و هر مانعی را از سر راه بردارد و در هر عرصه‌ای افتخار آفرین باشد.»

۳ **خنثی‌سازی طرح‌های مشکوک ورود آمریکا به برجام قبل از انجام تعهدات برجامی این کشور و تروئیکای اروپایی.** عملیاتی شدن قانون مجلس با آغاز غنی‌سازی ۲۰ درصد نشان داد عزم ایران رفع تحریم است؛ چه آمریکا تصمیم به وارد شدن به برجام را داشته باشد یا نداشته باشد. در هر دو صورت تا زمانی که تحریم‌ها براساس برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ رفع نشود، هر نوع بحثی در این خصوص برای ایران بی‌معناست.

موضع رهبر معظم انقلاب در این زمینه نیز برای غرب و طرفداری ورود دولت جدید آمریکا به برجام را شفاف‌تر کرده است. رهبر معظم انقلاب اعلام کردند: «هیچ عجله‌ای نداریم که آمریکا به برجام برگردد؛ اصلا مسئله ما این نیست که آمریکا به برجام برگردد یا برنگردد.»

۴ **مطالبه خسارت وارده بر ایران.** آغاز غنی‌سازی ۲۰ درصد براساس مصوبه مجلس، تنها آثار رفع تحریمی ندارد؛ بلکه غرب باید خسارت‌هایی که از فشارهای حداکثری آمریکا بر ایران وارد شده و اروپا نیز با تعهدات خودش شریک جرم این خسارت هست، به ایران بپردازد. این مطالبه‌گام دوم راهبرد اقدام متقابل مؤثر است؛ چنانکه رهبر معظم انقلاب نیز به آن در روز ۱۹ دی اشاره کردند.

سردار احمد وحیدی رئیس دانشگاه عالی دفاع ملی در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

دفاع تهاجمی؛ واکنش به کنش نظامی دشمن

حسین چخماقی

خبرنگار

همزمان با نخستین سالگرد شهادت سپهبد حاج قاسم سلیمانی، تحرکات آمریکا و اذنباش در مناطق پیرامونی کشورمان و همچنین یاهوسری در زمینه حمله نظامی به ایران به شکل قابل توجهی افزایش یافت؛ پروازهای گاه و بیگاه چند فروند بمبافکن بی ۵۲ در خلیج فارس، ادعاهای رسانه‌های صهیونیستی درباره عبور یک زیردریایی این رژیم از آب‌راه سسونز و حرکت آن به سمت خلیج فارس، انتشار گزارش‌های متعدد درباره قریب‌الوقوع بودن حمله نظامی به ایران در روزنامه‌های آمریکایی و همچنین متهم کردن ایران در اصابت چند فروند خمپاره به سفارت آمریکا در بغداد، مصادیقی بودند که می‌خواستند این گونه القا کنند که آمریکا در تدارک حمله به ایران است. در این میان مقامات سیاسی و نظامی جمهوری اسلامی ایران، فریب اقدامات تحریک‌آمیز آمریکایی‌ها را نخوردند و پاسخ‌هایی هوشمندانه را در قالب «بیان» و «عمل» به طرف آمریکایی دادند.

در این زمینه، سردار «احمد وحیدی» رئیس

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی به صبح صادق گفت: «تحولات منطقه ما طبیعتاً فراوان است و تلاش فراوانی از طرف دشمن و در رأس آنها رژیم آمریکا در راستای ایجاد بی‌ثباتی در منطقه غرب آسیا صورت گرفته است. سردار وحیدی ادامه داد: «هشدار می‌دهیم نیروهای مسلح ایران آماده و هوشیار هستند و تحرکات آمریکا در منطقه و کشورهای همسایه را مدنظر دارند.» وی افزود: «تحرکات آنها در منطقه هیچ توجیهی ندارد و نوعی ماجراجویی و بحران‌سازی است و مراقب باشند خود و طرفداران‌شان را به گرفتاری نیندازند.» سردار وحیدی با بیان اینکه آمریکا و رژیم صهیونیستی دنبال این هستند که نگذارند منطقه غرب آسیا به ثبات برسد، عنوان کرد: «دشمنان سعی دارند با طرح مسائل مختلف، عنصر اصلی بی‌ثباتی منطقه، یعنی رژیم صهیونیستی را پابرجا نگه‌دارند.» وی تصریح کرد: «جمهوری اسلامی ایران با وجود این تهدیدات و تحولات، نقطه ثبات، امنیت و پایداری منطقه است و بحمدالله علی‌رغم تمام تلاش‌ها و توطئه‌ها، ایران اسلامی نقطه امیدوارکننده برای همه امت‌های اسلامی است.» سردار وحیدی همچنین با بیان اینکه اگر اراده‌ای در شیاطین، مستکبران و دشمنان ما وجود داشته باشد، جوانان شجاع و برومند کشورمان اراده آنها

کلام پایانی اینکه آمریکایی‌ها بهتر است بدانند هر چه بر تعداد تجهیزات و تحرکات خود در منطقه اضافه کنند، سیبل‌های بیشتری را برای ایران فراهم می‌کنند. شاید بهتر باشد آمریکایی‌ها این جمله فرمانده هوافضای سپاه را که سال پیش زده شد، روزی ده بار برای خودشان تکرار کنند: «پایگاه‌ها و تجهیزات آمریکایی‌ها در منطقه، همچون گوشت‌های زیر دندان نیروهای مسلح جمهوری ایران هستند که در صورت کوچک‌ترین خطایی، این گوشت‌ها جویده می‌شوند.»

رئیس دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با بیان اینکه هدف ما در انتقام سخت، اخراج و بریدن پای آمریکایی‌ها از منطقه است، خاطر نشان کرد: «دشمن به خیال خودش با هیمنه پوشالی که از خودش نشان می‌دهد، قصد دارد جلوی ضربه انتقام سخت را بگیرد، غافل از اینکه ضربه انتقام «سخت» خواهد بود که زمان، مکان و اندازه‌اش در اختیار ماست و دشمن هرگز نخواهد توانست زمان، مکان و اندازه‌اش را پیش‌بینی کند.»

سرنوشت رئیس‌جمهور جنجالی

حنیف غفاری

کارشناس بین‌الملل

پس از حمله طرفداران ترامپ به ساختمان کنگره، که سبب کشته و زخمی شدن ده‌ها نفر در واشنگتن شد، ترامپ که تاکنون هیچ‌گاه پیروزی جو یابیدن را به رسمیت نشناخته بود برای نخستین بار است، آشکارا از پذیرش پایان دوره ریاست جمهوری خود و تقویض قدرت به رئیس‌جمهوری منتخب سخن گفت.

♦ متمم ۲۵ قانون اساسی فعال می‌شود؟

در نخستین گام (قبل از دادگاهی کردن ترامپ)، دموکرات‌ها و حتی عده‌ای از سناتورهای و اعضای مجلس نمایندگان ایالات متحده قصد دارند رئیس‌جمهور جنجالی این کشور را از قدرت برکنار کنند. این اقدام می‌تواند به دو صورت انجام گیرد: نخست اینکه، «مایک پنس» معاون رئیس‌جمهور آمریکا متمم ۲۵ قانون اساسی این کشور را فعال کند. در این متمم تأکید شده است، اگر رئیس‌جمهور (بنابر تشخیص اکثریت اعضای کابینه) صلاحیت روانی لازم

برای اداره کشور را نداشته باشد، باید از سمت خود برکنار شود و فوری معاون رئیس‌جمهور مسئولیت‌های وی را بر عهده بگیرد. این اقدام باید از جانب «مایک پنس» معاون ترامپ صورت گیرد. پس از تأیید نتایج انتخابات ریاست جمهوری ماه نوامبر ۲۰۲۰ از سوی مایک پنس، که مترادف با رسمیت یافتن پیروزی جو یابیدن در آوردگاه سیاسی بود، مناسبات ترامپ و معاونش تیره و تار شده است. ترامپ معتقد است، مایک پنس می‌توانست اقدامات جدی‌تری در راستای جلوگیری از رسمیت یافتن پیروزی بایدن در انتخابات صورت دهد، اما پنس بارها به ترامپ تأکید کرده است وی قدرت لازم برای جلوگیری از تأیید نتایج انتخابات ایالتی را ندارد و نقش وی در بسیاری از موارد تشریفاتی است. در چنین شرایطی، مایک پنس از سوی بسیاری از سیاستمداران آمریکایی بابت فعال‌سازی متمم ۲۵ قانون اساسی ایالات متحده تحت فشار قرار دارد. دو مشاور پنس اعلام کردند معاون رئیس‌جمهوری حتی قصد ندارد که در روند برکناری ترامپ بر اساس متمم ۲۵ مشارکت کند. همین مسئله سبب می‌شود تا مسیر دوم (برکناری ترامپ) فعال شود.

در دومین گزینه، کنگره (هر دو مجلس نمایندگان

و سنا) باید بر سر برکناری ترامپ از قدرت رأی‌گیری کنند. در صورتی که بیش از دو سوم اعضای هر دو مجلس، به برکناری ترامپ رأی دهند، وی باید مسند قدرت را ترک کند و معاونش تا زمان پایان دوران ریاست جمهوری، در رأس معادلات سیاسی و اجرایی واشنگتن حضور پیدا کند.

♦ اصرار کنگره بر عزل ترامپ

مقامات کنگره آمریکا در صددند به هر نحو ممکن، مقدمات عزل ترامپ از مسند ریاست جمهوری را فراهم کنند. در جدیدترین این موارد، «نانسی پلوسی» رئیس مجلس نمایندگان آمریکا از مایک پنس خواست با اجرای متمم ۲۵ قانون اساسی دونالد ترامپ را از ریاست جمهوری برکنار کند. همچنین تأکید کرد در این صورت دونالد ترامپ بار دیگر استیضاح خواهد شد. وی در بخش دیگری از سخنانش گفت، برکناری ترامپ «فوریت بسیار بالایی» دارد. نانسی پلوسی افزود، هر روز از ۱۳ روز باقی مانده از ریاست جمهوری ترامپ ممکن است به «نمایشی از وحشت» تبدیل شود. او همچنین دونالد ترامپ را خطری «مرگبار» توصیف کرد. وی تهدید کرد که در صورت برکنار نشدن ترامپ مجلس نمایندگان طرح استیضاح را بار

دیگر بررسی و تصویب خواهد کرد.

♦ گام بعدی علیه ترامپ

مناقشه بر سر حضور یا عدم حضور ترامپ در قدرت، معطوف به تاریخ بیستم ژانویه ۲۰۲۱ است. با این حال، ترامپ پس از خروج یا اخراج از کاخ سفید، با بحران‌های دیگری نیز مواجه خواهد بود که به سادگی نمی‌توان آنها را نادیده گرفت. حتی اگر کنگره در فرآیند استیضاح ترامپ ناکام بماند و او تا بیستم ژانویه (آخرین روز ریاست جمهوری) در کاخ سفید حضور پیدا کند، دموکرات‌ها قصد دارند به واسطه جرایم صورت گرفته از سوی هواداران ترامپ در روز ششم ژانویه امسال، پرونده قضایی وی را به جریان بیندازند. در این صورت، ترامپ از مشارکت در صحنه سیاسی آمریکا منع خواهد شد و رؤیای تأسیس حزب خود را بر باد رفته می‌بیند.

نکته مهم‌تر اینکه حتی ممکن است در صورت اصرار دموکرات‌ها و ساختار قضایی آمریکا، ترامپ راهی زندان شود. به نظر می‌رسد، پیگیری پرونده‌های قضایی، سیاسی و مالیاتی ترامپ به صورت جدی، از سوی دموکرات‌ها و حتی برخی سران حزب جمهوری خواه در آینده‌های نزدیک مورد توجه قرار گیرد.

عکس و مکت

وقتی می‌گویم حاج قاسم سردار دل‌ها بود، این چنین صحنه‌هایی را دیده‌ایم/در سالگرد شهادت حاج قاسم، بسیاری تصاویر او را بر روی وسیله حمل و نقل خود چسبانده و ارادت خود را به سرباز وطن نشان دادند؛ در این میان، کودک کاری هم تصویر حاج قاسم را بر روی چرخ‌دستی خود نصب کرده تا عشق خود را نشان داد. همه عاشق شهید سلیمانی هستند. شهادت چه دارند که همه را عاشق خود می‌کنند؟

پایگاه راهبردی موشکی سپاه در سواحل خلیج فارس/ یکی از پایگاه‌های راهبردی موشکی نیروی دریایی سپاه در سواحل خلیج فارس با حضور فرمانده کل سپاه به همراه فرمانده نیروی دریایی سپاه رونمایی شد. سربلشکر پاسدار حسین سلامی در این مراسم گفت: «اگر اراده‌ای برای خطا در شیاطین، مستکبران و دشمنان ما وجود داشته باشد، این جوانان شجاع و برومند، اراده آنها را در نطفه خفه می‌کنند.»

آچمز به روایت تصویر/ آچمز وضعیتی در بازی شطرنج است که یکی از مهره‌ها مجبور می‌شود در جای خود میخکوب شود تا بازی با باخت تمام نشود. در هفته گذشته با اعلام نهایی نتایج انتخابات آمریکا، طرفداران ترامپ با ایجاد آشوب به ساختمان کنگره حمله می‌کنند. پلیس مهربان! آمریکا در این ساختمان از فاصله یک متری تفنگ بر روی افراد بی‌دفاع کشید و آنها را به خاک و خون کشید، مردم را از ارتفاع به پایین انداخت و... اما جالب اینجاست چند وقت دیگر از همین ساختمانی که این جنایت‌ها علیه دموکراسی انجام شده است، سیاستمداران کم‌حافظه‌ای خواهند آمد و نظام ایران را به نقض حقوق بشر و نبود حق اعتراض محکوم خواهند کرد! آچمز دقیقاً این وضعیت است و بهتر است آمریکایی‌ها از این به بعد حواس‌شان میخکوب نظام و کشور خودشان باشد تا آن را از دست ندهند و بازی با باخت‌شان تمام نشود، به جای اینکه دامنا کشورهای دیگر را به نقض حقوق بشر منجم کنند!

دیدگاه

شماره ۹۸۴ | دوشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۹

روزنه

حاکمیت قانون

صابر محمدی

خبرنگار

نیروی دریایی سپاه پاسداران ۱۵ دی ماه یک کشتی متعلق به کره جنوبی را به دلیل آلودگی نفتی در آب‌های خلیج فارس توقیف و به بنادر کشورمان منتقل کرد. گفته شده است، کشتی کره جنوبی با نام تجاری «هانکوک چیمی» حامل ۷ هزار و ۲۰۰ تن مواد شیمیایی نفتی بوده است. بر اساس اعلام نیروی دریایی سپاه، شناور کره جنوبی از مبدأ بندر الجبیل عربستان عازم کره بود. در همین زمینه سخنگوی وزارت امور خارجه تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران هم مانند سایر کشورها نسبت به تخلفات مشابه و به ویژه آلوده کردن محیط زیست دریایی حساسیت دارد و در چارچوب قوانین با آن برخورد می‌کند.» وزارت امور خارجه کره جنوبی نیز خواستار آزادی شناور توقیف شده خود بدون پروسه اداری شد. ساعاتی پس از آن سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد، پنتاگون در جریان توقیف کشتی کره‌ای قرار گرفته و وضعیت را در منطقه تحت نظر دارد. وی با متهم کردن ایران به اخاذی، اعلام کرد: «ایران به عنوان بخشی از تلاش آشکارش برای اخاذی از جامعه جهانی جهت کاستن از فشار تحریم‌ها، همچنان حقوق و آزادی‌های ناوبری را در خلیج فارس تهدید می‌کند.» مهم‌سازی ایران در حالی از سوی آمریکا صورت می‌گیرد که جمهوری اسلامی امنیت منطقه و تنگه هرمز را برعهده دارد؛ امنیتی که در سایه آن اقتصاد دنیا می‌چرخد. در همین زمینه گفته می‌شود روزانه حدود ۶ کشتی کره جنوبی از تنگه هرمز که ۷۰ درصد واردات نفت کره جنوبی از آنجا تأمین می‌شود، عبور می‌کنند. توقیف این شناور که به درخواست سازمان بنادر و دریانوردی و با حکم دادستانی استان هرمزگان صورت گرفته است، نشان‌دهنده جدیت جمهوری اسلامی ایران به قوانین بین‌المللی دریانوردی است که حتی نسبت به تخریب زیست محیطی نیز بسیار حساس است. حال در این زمینه چند نکته اساسی وجود دارد: اولاً جامعه بین‌المللی باید قدردان تلاش‌های ایران در خلیج فارس و شاه‌رگ حیاتی جهان (تنگه هرمز) باشد که چطور سپاه پاسداران شبانه‌روز بستر تجارت بین‌المللی را ایجاد کرده است. جوسازی غرب در این مدت بیشتر به دلیل تضعیف امنیت است که در نتیجه آن بتواند به اخاذی و برخورد دوگانه با کشورهای مختلف داشته‌باشد. حال که آمریکا به عنوان سارق بین‌المللی شناخته می‌شود، سسپطره آن به خلیج فارس بدون شک در راستای بازی نقش دزدان دریایی خواهد بود. ثانیاً توقیف شناور کره‌ای به دور از سیاست‌های کره در همراهی با آمریکا علیه ایران صورت گرفته است، لذا بدیهی است که آمریکا و کره جنوبی تلاش خواهند کرد، آن را به پول‌های بلوکه شده ایران در کره مربوط کنند، بنابراین ایران باید نسبت به این موضوع حساس بوده و اجازه روپوش‌گذاری به تخلف شناور مورد اشاره ندهند. البته در راستای تلاش کره جنوبی برای آزادسازی شناور متخلف‌شان، باید مسئله پول‌های بلوکه شده نیز مطرح شود.

نکته پایانی اینکه ممکن است کره بخواهد پول ایران را به بانک‌های آمریکایی منتقل کند که نباید اجازه چنین کاری به آنها داده شود. انتقال پول ایران به بانک‌های آمریکا، یعنی مصادره آن به نفع ترویس‌ها از سوی آمریکا خواهد بود.

یادداشت شفاهی

ابهت پوشالی

محمد فتحعلی

سفیر سابق ایران در لبنان

بعد از دفاع مقدس دو نظریه مطرح بود، یک نظریه اینکه باید کارآمدی سیستم را بالا ببریم؛ یعنی اینکه اقتصاد را رشد بدیم و وضع داخلی را خوب کنیم، به فکر سازندگی باشیم و مردم هم راضی باشند، این خود امنیت ایجاد می کند. از طرفی دیگری یک مجموعه هم معتقد بودند درست است که باید کارآمدی سیستم بالا برود؛ اما واقعیت‌های صحنه هم می گویند که اگر حوزه سخت را فعال نکنیم به صورتی که هم مؤثر و توانا باشد، به طور حتم در واقعیت حذف خواهیم شد و امروز آن نظر دوم اثبات شده است.

بعد از دفاع مقدس همه به یاد داریم که شخص حضرت آقا در رزمایش‌ها آن هم در سحرگاه شرکت می کردند و این حوزه را خود ایشان مدیریت و نظارت داشتند. ظاهراً ایشان خیلی هم پیگیر این موضوع بودند و من حتی از برخی فرماندهان سپاه و فرمانده نیروی هوافضای سپاه شنیدم که ایشان در زمان ریاست جمهوری هم خیلی پیگیر کار موشکی بودند.

به نظر می آید اولین اثرات این کار بعد از دفاع مقدس را می توان در عملیات انتقام ترور شهید صیادشیرازی از منافقین دید؛ البته این اولین بارقه‌ها بود. من سرکنسول پیشاور در پاکستان بودم، فردی به نام «حمید گل» که رئیس «آی اس آی»؛ یعنی دستگاه اطلاعاتی پاکستان بود، به من گفت من اطلاعات دقیق دارم و به شما می گویم که آمریکایی‌ها می خواهند از این نقاط (نقاط را دقیق بیان کرد) به شما حمله کنند. این را بدانید که من اطلاعاتم دقیق است.

بنده هم گزارش را تنظیم کردم و فرستادم و پیگیری کردم گزارش به کجا رسید. گزارش بنده و ظاهر ۳۰ گزارش مشابه از اطراف و اکناف به دست ایشان رسیده بود؛ یعنی آنها به دنبال ایجاد ترس و بعد انجام حمله بودند. آقا پای گزارش با این مضمون نوشتند که اینجا جرت حمله پیدانمی کنند.

آمریکایی‌ها با این درجه از قدرت نظامی و بودجه نظامی ۹۰۰ میلیارد دلاری در مقابل ایران متوسل به همه این نوع تهدیدات برای اجرای یک عملیات روانی قبل از عملیات نظامی می شوند و کسی که در رأس این کشور است، می فرماید اینجا جرت حمله نظامی ندارند. این با چه پشتوانه‌ای است؟ پشتوانه قدرت موشکی که خودشان پیگیری کردند و فهم دقیقی هم که از صحنه نظامی داشتند.

همزمان با فعالیت‌های سازندگی بعد از دفاع مقدس فعالیت‌های موشکی با قوت پیگیری شد و صد البته عمده این فعالیت‌ها مخفیانه و دور از دید خودی و دشمن و بعضاً در اعماق زمین پیگیری شد تا مورد تهاجم و دسترسی دشمن نباشد.

این توان وقتی به دشمن جدی تر معرفی شد که ما در چند نوبت عملیات انتقامی گرفتیم. در عملیات لیل‌ه القدر وقتی از موشک‌های جدید خود رونمایی کردیم، تمام مجموعه‌های نظامی و سیاسی حامی داعش از بقای آن مأیوس شدند و قبول کردند که داعش از بین رفتنی است. در ماجرای حمله به عین‌الاسد هم متأسفانه ما واقعیت را نتوانستیم به خوبی برای مردم خودمان بیان کنیم که در این عملیات ما اثبات کردیم این ابهت نظامی، تمام پوشالی است و صد البته ما قدرتمندیم.

به بهانه اولین حمله به پایگاه‌های نظامی آمریکا در جهان پس از جنگ جهانی دوم

اقتدار ایرانی فضاحت آمریکایی

احسان امیری

خبرنگار

۱۸ دی ماه سال ۱۳۹۸ در اولین پاسخ رسمی به اقدام تروریستی ارتش آمریکا در به شهادت رساندن سردار حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس و هیت همراه در مسیر فرودگاه بغداد نیروی هوافضای سپاه به پایگاه نظامی «عین‌الاسد» آمریکا در استان الانبار عراق حمله موشکی کرد. پیش از این حمله و در زمان بعد از شهادت رساندن حاج قاسم سلیمانی، «دونالد ترامپ» رئیس جمهور جنایت‌پیشه آمریکا درست زمانی که سخن از انتقام شهادت حاج قاسم بود، تهدیدی مبنی بر حمله به ۵۲ نقطه از خاک ایران را علنی کرد؛ اما مسکوت و حشمتاک آمریکا بعد از اولین حمله نظامی گسترده به یک پایگاه آمریکایی آن هم پس از جنگ جهانی دوم ابعاد تازه‌ای از ماجرا را نشان داد.

اهمیت عین‌الاسد

پایگاه عین‌الاسد در واقع پایتخت آمریکایی‌ها در منطقه است. یک شهر مجهز که حتی وقتی مسئولان آمریکایی به منطقه سفر دارند، به عین‌الاسد می آیند و بعد به جاهای دیگر می روند. این پایگاه پیش از حمله نظامی آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ پایگاه نظامی «القادسیه» نام داشت. بعد از سقوط صدام این مجموعه با استقرار نیروهای آمریکایی گسترش پیدا کرد و نام آن هم به «عین‌الاسد» تغییر یافت. این پایگاه به لحاظ حجم تجهیزات نظامی یکی از پایگاه‌های مهم نظامی آمریکا در منطقه است و بازدید سران نظامی و سیاسی آمریکا در مقاطع مختلف از عین‌الاسد نشان از اهمیت راهبردی آن دارد. در وصف این پایگاه، همان بس که امکانات رفاهی و تجهیزاتی آن برای سربازان آمریکایی به حدی است که برخی از آن به بهشتی در میانه جهنم یاد کرده‌اند. در واقع آمریکایی‌ها با احداث این پایگاه و ایجاد تمهیدات تفریحی و رفاهی برای سربازان خود در کنار اقدام برای تثبیت طولانی مدت حضور خود در عراق و منطقه به دنبال ایجاد روحیه برای نیروهای درگیر در منطقه هم هستند و برای همین

منظور نیروهای پایگاه‌های دیگر به صورت دوره‌ای به این پایگاه اعزام می شوند تا از امکانات آن بهره ببرند. حضور دونالد ترامپ در دی ماه ۱۳۹۷ نمونه‌ای از این حضورهای پر اهمیت است و نشانه‌ای بر راهبردی بودن این پایگاه است. یکی از علت‌هایی که این پایگاه برای انتقام سخت مورد توجه قرار گرفت، همین اهمیت راهبردی آن برای آمریکایی‌ها بود تا به درستی ابهت آنها شکسته شود و پیام‌های لازم را دریافت کنند. جدای از حجم زیادی از تسلیحات راهبردی از جمله بالگرد، پهپاد و سایر پرنده‌های مهم ارتش آمریکا در منطقه که در این پایگاه مستقر است، این پایگاه نقش فرماندهی در برخی سطوح عملیات هوایی را در منطقه ایفا می کند. در ماجرای آغاز انتقام سخت بعد از تصمیم کلان و انتخاب این هدف، نیروی هوافضای سپاه پس از تعیین نقاطی که در این پایگاه باید منهدم می شد، طرح عملیات مشخص شده را آماده و سامانه‌هایی را که باید در این عملیات به عنوان موشک‌های انهدامی استفاده می شد، آماده شلیک کرد. سامانه «قیام» و «افتاح ۳۱۳» دو موشکی بودند که در اولین موج حمله قرار به استفاده از آنها بود و شلیک شدند. با توجه به اینکه این سامانه‌ها همیشه آماده به کارگیری هستند، پس از بررسی نهایی سامانه‌های موجود و اعلام آمادگی به فرماندهی عملیات مبنی بر آماده بودن برای شلیک و نیز آماده‌سازی یگان‌های درگیر برای موج احتمالی دوم و سوم حمله این عملیات آغاز شد. نقطه‌زنی و قابلیت عملیاتی و تاکتیکی بسیار بالای این موشک‌ها به عنوان بالستیک‌های میان‌برد عامل انتخاب آنها برای این عملیات بود. در این عملیات ۱۳ موشک بالستیک از دو مدل اشاره شده شلیک شد و یگان‌های در نظر گرفته شده برای درگیری موج دوم و سوم به حالت آماده باش حد اکثری در آمدند تا در صورت لزوم حمله سنگین تر و گسترده‌تری را صورت دهند.

انتظار بی فایده برای مراحل بعدی

پس از شلیک موفق موشک‌ها و اصابت دقیق به هدف‌ها در پایگاه عین‌الاسد با توجه به اینکه کلیه نیروهای مسلح کشور برای چندین مرحله تمامی

امکانات و تسلیحات لازم را آماده کرده بودند و تیم‌های مختلف در پایگاه‌های موشکی سپاه برای امواج مختلف حمله و پاسخ‌های بعدی بر اساس بازی جنگ طراحی شده آماده بودند؛ اما اتفاقی بعد از این حمله نیفتاد. اقدامات طراحی شده در این حمله بر اساس یک درگیری فرآگیر و مرحله‌ای بود. در این راستا تنها ۴۰۰ موشک آماده شلیک بر روی مسکو جهت اجرای گام دوم حملات آماده شده بود که به علت دریافت نشدن پاسخ از سوی آمریکا هیچ گاه شلیک نشد. براساس اعلام فرماندهان نیروی هوافضای سپاه، برای مرحله دوم این حمله بر اساس اولویت پایگاه‌هایی که در وهله اول در ترور شهید سلیمانی مشارکت داشتند، از کشورهایمانی مانند اردن، کویت و پایگاه‌های دیگر آمریکا در عراق تا پایگاه‌هایی در خلیج فارس در دستور حمله قرار داشتند. از آغاز مرحله اول حمله، تمامی پایگاه‌های موشکی کشور در این راستا آماده شلیک به سوی پایگاه‌های آمریکا و هم‌پیمانان آمریکاد منطقه و حتی فرمانطقه بودند تا در صورت لزوم بدون وقفه شلیک‌ها صورت بگیرد. حتی برای حمله به شناورهای آمریکایی که احتمال پاسخ نظامی از سوی آنها می رفت هم تمهیداتی اندیشیده شده بود. از سوی آماده‌باش لازم به سایر یگان‌های سپاه و ارتش برای انجام درگیری داده شده بود.

موش در سوراخ

در حالی که همه بعد از این اقدام علنی جمهوری اسلامی ایران بعد از اعلام تهدید و درخواست مردم برای انتقام، در حمله مستقیم به پایگاه نظامی آمریکا، منتظر واکنش شدید نظامی از سوی آمریکایی‌ها بودند؛ دونالد ترامپ در اولین واکنش بعد از حمله و جلسه با فرماندهان نظامی آمریکا گفتار و رفتار متفاوتی نسبت به آنچه بعد از ترور حاج قاسم اعلام کرده بود، نشان داد. او به این جملات بسنده کرد: «تا وقتی که من رئیس جمهور ایالات متحده هستم اجازه نخواهم داد ایران به یک سلاح هسته‌ای دسترسی پیدا کند. صبح بخیر و خوشحالم به اطلاع شما برسانم که مردم آمریکا و هیچ آمریکایی

چشمان گریان

موشک باران عین‌الاسد به روایت رسانه‌های آمریکایی

محمد صالح نادری

مترجم

حمله موشکی روز هشتم ژانویه ایران به پایگاه عین‌الاسد بازتاب وسیع و گسترده‌ای در رسانه‌ها، محافل و افکار عمومی جهان داشت. موضوعی که در آن زمان ذهن بسیاری از تحلیلگران را به خود مشغول کرده بود، دقت بالای موشک‌های ایران بود.

نشریه «اکنون میست» در مطلبی با عنوان «حمله ایران به عین‌الاسد نشان داد که تا چه اندازه موشک‌ها دقیق شده‌اند» تصاویر قبل و بعد از موشکباران ایران و مقایسه دقت برخوردها را بررسی کرد. در بخشی از مطلب آمده است: «در تصاویر ماهواره‌ای که از پایگاه هوایی عین‌الاسد به دست آمده است، می توان به راحتی کارکرد موشک‌های ایران را دید و به دقت بالای این موشک‌ها رسید. ایرانی‌ها موشک‌های‌شان را به قلب یک پایگاه پهناور شلیک کردند. آنها بیشتر آتشپایانه هواپیماها را هدف قرار دادند که این خود می تواند پیامی داشته باشد در قبال استفاده موشک هوا به زمین آمریکا در ترور (شهید) قاسم سلیمانی و این تلاشی برای نشان دادن عملی تلافی جویانه باشد.»

گزارش «وینین رنگ» از ام‌آی‌تی آمریکا نیز درباره دقت موشک‌های ایرانی اینطور می گوید: «ما شاهد یک انقلاب دقت در موشک‌ها هستیم که واقعی است و دیگر این انحصار در اختیار آمریکا نیست و در جنگ‌های آینده دقت بالای موشک‌ها پیامدهای زیادی را در پی دارد. دقت موشک‌ها با احتمال خطای دایره‌ای آن (CEP) محاسبه می شود و یک معیار مهم در سنجش صحت عملکرد سلاح‌های مبتنی بر پرتابه‌های بالستیک به شمار می آید و تعریف آن این است: «شعاع دایره‌ای که ۵۰ درصد نقاط برخورد را شامل شود.» در واقع نقاطی که نیمی از پرتاب‌ها در آن سقوط می کنند. هر چه این احتمال پایین‌تر باشد، موشک دقیق‌تر است. هنگامی که صدام حسین در جنگ خلیج‌فارس به سمت عربستان و حتی رژیم

متحدانش در منطقه را دارد. همچنین این حمله نشان داد که ایران خطرهای استراتژیک را می پذیرد و ریسک چنین حملاتی را می پذیرد و تهدیدهای نظامی آمریکا نتوانست ایرانیان را از انجام چنین عملی برای انتقام بازدارد.»

در بخش دیگر از این گزارش آمده است: «موشک‌های ایران با دقت شگفت‌انگیزی اهداف خودشان را در پایگاه عین‌الاسد یافتند. تا همین اواخر اعتقاد بسیاری از کارشناسان نظامی آمریکا این بود که با وجود پیشرفت‌های ایران در صنایع موشکی، اما قدرت ایران همچنان ضعیف است و شاید همین تحلیل‌ها اجازه ترسور را صادر کرده بودند. برای اینکه یک موشک را دقیق بنامیم، خطای آن را ۵۰ متر در نظر می گیریم؛ چیزی که به نظر می رسد موشک‌های ایرانی امروزه به این دقت رسیده‌اند و این پیشرفت به تهران توانایی تأثیرگذاری در نیروهای آمریکایی در منطقه را خواهد داد.»

در همین حال «جیمز شمرلر» کارشناس ارشد مرکز مطالعات منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای در مصاحبه با «رادیسو فردا» می گوید: «حملات ایران از

در حمله دیشب رژیم ایران آسیب نذیده و ما هیچ گونه تلفات را متحمل نشدیم و تنها آسیب مختصر به پایگاه وارد شده است.» در واقع آمریکایی‌ها با وارد شدن چنین شوکی به فکر طرح بعدی، آن هم هر چیزی به جز پاسخ نظامی بودند و با استفاده از بوق‌های تبلیغاتی به دنبال بی ارزش کردن و کوچک کردن این عملیات رفتند و رویکرد مدیریت رسانه‌ای همرا با مسکوت را در پیش گرفتند.

تصاویر خود دلیل بود

تا حدود چند روز اجازه بازدید به هیچ خارجی یا رسانه‌ای از پایگاه عین‌الاسد داده نشد و بعد از آن بود که خبرنگار cnn توانست تنها به بخش‌هایی از پایگاه راه یافته و از یکی دو سوله فیلم برداری کند که عکس‌های همان مناطق محدود باعث تعجب و حیرت همه و ویژه کارشناسان نظامی آمریکا و جهان شد. توده‌هایی از آهن به هم پیچیده و سوله‌های تخریب شده که نشان می داد اگر هم فردی در این سوله‌ها بوده، به احتمال فراوان از بین رفته است؛ موضوعی که خبرنگار «ان بی سی» آمریکا با ادبیات دیگری آن را بیان کرد. ارتش و رئیس جمهور آمریکا هم تا لحظه ارسال این گزارش هیچ اشاره‌ای به کشته‌شدگان این حمله نکرده‌اند و تنها در بیانیه و سخنرانی‌ها از تعداد ضربه مغزی‌ها سخن به میان آورده‌اند. بلافاصله بعد از فشارهای افکار عمومی و انتشار بخش‌هایی از گزارش رسانه‌ها، این دقت حمله موشکی ایران به این پایگاه بود که تحسین و شگفتی همه را بر انگیخت. حمله مستقیم به آمریکا در واقع این امکان را فراهم کرده بود که همه تحلیلگران و کارشناسان قدرت و توان موشکی ایران را بسنجند. البته این قدرت و توان در انتقام‌های گذشته از تروریست‌ها در سوریه و عراق هم به نمایش گذاشته شده بود؛ اما این بار در یک عمل بی سابقه و با حمله شدید به یکی از بزرگ‌ترین پایگاه‌های نظامی آمریکا در منطقه این نظامیان عیان‌تر شده بود. کاری که حتی روسیه و چین و سایر کشورها در مواجهه نظامی با آمریکا جرت و توان آن را در طول سال‌های بعد از جنگ جهانی دوم نداشتند.

آنچه فکر می کردیم بسیار دقیق تر بود.»

شبکه تلویزیونی «سی ان ان» در مستند اختصاصی خود از پایگاه آمریکایی عین‌الاسد گزارش می دهد، نظامیان آمریکایی هرگز تحت چنین حمله سنگینی قرار نگرفته بودند و انتظار چنین آتشی را نداشتند.

«سی ان ان» که به عنوان نخستین رسانه، اجازه ورود به پایگاه عین‌الاسد را گرفته بود، گزارش‌هایی را از این پایگاه که ویرانه‌ای بیش از آن باقی نمانده، بخش کرد و گزارش داد: «نظامیان آمریکایی هرگز تصور نمی کردند که تحت چنین آتش قدرتمندی قرار بگیرند، چرا که همواره، این خود آنها (نیروهای آمریکا) بوده‌اند که چنین حملاتی را انجام می دادند.»

این رسانه تصویری آمریکایی در ادامه گزارش داد: «نظامیان آمریکایی در این پایگاه در واقع خود را برای هرگونه حمله‌ای آماده کرده بودند، مانند حملات زمینی نیروهای نزدیک به ایران، پرتاب نارنجک و یا خمپاره، اما خیلی انتظار شلیک موشک‌های بالستیک به این شدت و قدرت و دقتی را نداشتند.»

«دین واساج» (Dane Kvasage) یک گروه‌بان ارتش آمریکا با «چشماتی گریان» ناشی از شدت ترس حتی چند روز پس از حمله موشکی ایران، در ویرانه‌های این پایگاه به «سی ان ان» گفت: «پس از پایان حمله و اینکه در یافتیم به کسی آسیب نرسیده است، خیلی گریه کردیم و یکدیگر را در آغوش گرفتیم.» «تیم گارلند» سرهنگ دوم ارتش آمریکا در پایگاه عین‌الاسد گفت: «چون به ما گفته شده بود که احتمالاً یک حمله موشکی انجام خواهد شد، مادر تقلا بودیم که چگونگی از جان مان محافظت کنیم.»

خبرنگار «سی ان ان» در گزارش خود می افزاید: «نظامیان حاضر در پایگاه عین‌الاسد پس از دریافت هشدار حمله موشکی ایران، به پناه‌گاه ساخت دوران صدام پناه بردند، چراکه پناهگاه‌های آنان چندان مقاومی در برابر این حملات موشکی نداشت.» خبرنگار سی ان ان با حضور در ویرانه‌های بجا مانده از آنچه زمانی یک پایگاه مجهز نیروهای آمریکا بود، فیلمی مستند از خرابی‌های گسترده ناشی از اصابت موشک‌های ایران را به تصویر کشید. تصاویر کاملاً از اصابت دقیق موشک‌ها به هدف حکایت داشت.

آشتی شکننده

نگاهی به سفر امیر قطر به ریاض

فرزان شهیدی

کارشناس بین‌الملل

سعودی خوش نیامد و به همین دلیل با وجود مشترکات سیاسی و ایدئولوژیک، روابط دو کشور رو به تیرگی نهاد.

اختلاف دیگر عربستان و قطر آن است که قطر برخلاف عربستان سعودی و امارات متحده عربی، از تقابل با ایران اجتناب ورزیده و غالباً تلاش داشته است با تهران مناسبات عادی داشته باشد. در واقع، قطر همچون امارات و بحرین آن گونه که باید برای مقابله با ایران از عربستان پیروی نمی‌کند و به همین دلیل مورد خشم آل سعود واقع شده است.

به نظر می‌آید دولت ترامپ و نیز عربستان سعودی به این جمع‌بندی رسیده‌اند که در فرصت کوتاه باقیمانده تا آمدن رئیس‌جمهور دموکرات، باید با قطر آشتی صورت گیرد.

نقش آمریکا چه در ایجاد تنش بین عربستان و قطر و اکنون ایجاد آشتی میان دو طرف، حاکی از بازیگری واشنگتن در حوزه خلیج فارس در جهت اهداف و منافع خاص خود است. در دوره تنش، آمریکا موفق به فروش مقادیر زیادی سلاح به دو طرف شد و اکنون با آشتی این دو کشور قصد دارد ضمن ثبت دستاوردی دیپلماتی در کارنامه خود علیه رقیب دموکرات خود (جو بایدن) مراحل پایانی ائتلاف‌سازی و عادی‌سازی روابط اعراب و رژیم صهیونیستی را پیش ببرد. از این منظر، آشتی عربستان سعودی و قطر از دور جدیدی در معادلات منطقه‌ای حکایت دارد که جهت‌گیری اصلی آن تشدید فشار بر ایران و محور مقاومت است. در این میان، قطر که با ایران مناسبات سیاسی و اقتصادی دارد، بعید است درصد کاهش یا قطع این مناسبات حداقل در کوتاه‌مدت باشد، کما اینکه قطع حمایت از جریان‌هایی، مانند اخوان المسلمین نیز در دستور کار قطر قرار ندارد.

از سوی دیگر، اجرای عملی آشتی عربستان و قطر به زمان نیاز دارد، به ویژه آنکه شروط اولیه عربستان برای ازسرگیری روابط محقق نشده و به همین دلیل احتمال تنش مجدد میان دو طرف وجود دارد.

حکومت نظامی در واشنگتن

تنش‌ها در آمریکا بر سر تقلب در انتخابات

اکبر معصومی

کارشناس بین‌الملل

تا این حد درگیر بحران عظیم داخلی نشده بود. اگر چه ممکن است شورش هواداران ترامپ از طریق نیروی قهری سرکوب شود، اما شکافی که در جامعه داخلی ایالات متحده رخ داد، سال‌ها دامن این کشور را خواهد گرفت که مدیریت آن کار سختی برای نخبگان سیاسی و امنیتی خواهد بود. آنچه از آغاز روند انتخابات ریاست جمهوری آمریکا تا به امروز اتفاق افتاد، نشان‌دهنده چهره واقعی آمریکا است. بنابر این شناخت افکار عمومی جهان از این کشور، آمریکای رنگ شده از سوی رسانه‌ها در جامعه جهانی بود. سرکوب معترضان به وضعیت کنونی و اعلام وضعیت اضطراری در واشنگتن در حالی صورت می‌گیرد که در سال ۱۳۸۸، رئیس‌جمهور دموکرات آمریکا (اوباما) مدیریت فتنه در ایران را به عهده گرفت. آنها نه تنها شورشیگران و برهم‌زنندگان امنیت کشورمان را محکوم نکردند؛ بلکه با تمام متوان از آنها حمایت کردند. این در حالی است که در جریان انتخابات ایران نه رأی الکترونی وجود دارد که سبب محدودسازی دموکراسی شود و نه رأی پستی وجود داشت که تقلب گسترده در آن صورت گیرد. حال نخبگان حکومت‌داری آمریکا باید صدای معترضان به دموکراسی را بشنوند و به جای سرکوب، به فکر اصلاح روند حکومت‌داری خود باشند.

ضربه‌ای که آمریکا از دونالد ترامپ خورد، روند افول آمریکا را چندین دهه به جلو انداخت. ترامپ در روزهای اول ریاست جمهوری خود، جایگاه بین‌المللی آمریکا مخدوش کرد و این کشور همسان عربستان و رژیم صهیونیستی کرد و در روزهای پایانی عمر سیاسی خود نیز شکاف عمیقی را در جامعه داخلی ایجاد کرد که ممکن است آمریکا را با خود ببرد. در آخر باید گفت ریاست جمهوری بایدن همواره از موضع ضعف خواهد بود و وی رئیس‌جمهور به مراتب ضعیف‌تر از رؤسای جمهوری قبلی به کار خود در کاخ سفید مشغول خواهد بود که حمایت داخلی آنچنانی در بین مردم نخواهد داشت. بایدن با یک معضلی به نام ترامپیسیم مواجه است که همواره باعث آشفتنگی وی و همکارانش خواهد بود.

نتیجه ماجراجویی آمریکا اخراج از غرب آسیا است

تهدید علنی و تهدید مقابله به مثل در صورتی که حمله‌ای ضد آمریکا با ایران رخ دهد، در حالی که هیچ طرفی نمی‌خواهد چنین حمله‌ای اکنون انجام شود. اسرائیل، آمریکا را به سمت باقی ماندن در سوریه کشاند و قدس و معامله قرن و جولان را از آن گرفت و اکنون خواهان استقرار آن در عراق است.

موضع مسکو در برابر بایدن

شورای امور بین‌الملل روسیه: رهبران روسیه سعی کرده‌اند از هر نوع اظهارنظری دال بر ترجیح دونالد ترامپ به جو بایدن اجتناب کنند. باین حال، روشن است که انتخاب بایدن با دیدگاه روسیه از سیستم بین‌المللی معاصر کاملاً سازگار نبوده است. مسکو رویکرد ملی‌گرایانه، یک‌جانبه‌گرایانه و تعاملی ترامپ در سیاست خارجی را جلوه‌ای از رویکرد جهانی از هژمونی غرب، سیاست‌های ارزش محور و جهانی شدن قلمداد می‌کند. اگر بایدن در تلاش خود برای برقراری مجدد چندجانبه‌گرایی و اتحاد غرب کمی موفقیت به دست بیاورد، موفقیت وی ضربه‌ای بر دنیای مورد دلخواه رهبران روسیه خواهد بود.

ظرافت دیپلماتیک دنبال می‌کند. او به خیال خودش آمریکا را از توافق‌های بد مانند توافق‌نامه آب و هوای پاریس و برجام خارج کرد. اگر چه ترامپ می‌تواند ادعا کند که چندین موفقیت در حوزه سیاست خارجی داشته، اما در مجموع کارنامه کلی او در این عرصه نامطلوب است. به عنوان مثال دشمنان آمریکا امروز نسبت به سال ۲۰۱۶ خطرناک‌تر شده‌اند، در این بین آمریکا ضعیف‌تر، بیمارتر و دارای اختلافات داخلی بیشتری است.

نتایج شوم جنگ برای آمریکا

الرأی: تهدیدهای متقابل میان آمریکا و ایران، فراتر از تهدید لفظی نیست. شکی نیست که رئیس‌جمهوری آمریکا با مشکلاتی که اسرائیل از طریق حمله به برخی مفرها و کشتن نیروهای امنیتی عراق به جا بگذارد، رویه‌رو خواهد شد. هیچ جنگی در خاورمیانه تا زمان خروج ترامپ از قدرت در روز بیستم ژانویه رخ نخواهد داد، و آنچه امروز رخ می‌دهد،

مسائل حقوق بشری دیدگاه انتقادی تری نسبت به ریاض دارد و ایران را نیروی بالقوه مثبت‌تری در منطقه می‌داند. دوم اینکه اخوان المسلمین و متحدان آن توانسته‌اند این تفکر خود را به برخی افراد الفاکند که مشکل اصلی در خاورمیانه بیش از آنکه ترکیه و ایران باشند، قاهره و ریاض است. عامل آخر هم به مسائل داخلی عربستان سعودی و کنار رفتن برخی از نزدیکان پادشاهی برمی‌گردد که دوستانی در آمریکا و غرب دارند.

سیاست خارجی گله‌گذار!

فارین پالیسی: سیاست خارجی ترامپ بر پایه غر زدن و گله‌گذاری بنا شده بود؛ چرا که او فکر می‌کرد بقیه جهان از آمریکا سوءاستفاده می‌کنند. او قصد داشت آمریکا را در اولویت قرار دهد. در سیاست مطلوب ترامپ، متحدان آمریکا هزینه کامل تلاش واشنگتن برای محافظت از آنها را پرداخت می‌کنند و واشنگتن منافع شخصی خود را بسا توجه به حسن

جرقه یک نزاع

گاردین: ترامپ ممکن است در زمان ترک ریاست جمهوری با موجی از شکایت‌ها از جمله همراه با اتهامات کثیری مواجه شود، اما بعید است که به زندان برود. عفو ریاست جمهوری یا عفو کردن خودش از او محافظت خواهد کرد. دادستان‌ها تقریباً به صورت مسلم از روی احتیاط علیه کیفرخواست برای او استدلال خواهند کرد. هیچ رئیس‌جمهور سابقی تاکنون از بابت جرمی محکوم نشده است. امکان برگزاری محاکمه کیفری برای ترامپ باعث زدن جرجه یک نزاع حزبی در سراسر کشور خواهد شد. واقعیت ترسناک این است که ترامپ ممکن است از زیر آن شانه خالی کند و در طی این شانه خالی کردن او هنجارهای حاکم بر رؤسای جمهوری آمریکا را تغییر داده یا تضعیف کرده است.

فاصله میان ریاض و واشنگتن

جروزالم پست: در ده سال اخیر، به نظر می‌رسد برخی عوامل تغییر کرده‌اند و میان آمریکا و عربستان سعودی فاصله انداخته‌اند. یکی از این عوامل روی کار آمدن نسلی در آمریکاست که در

جهان

شماره ۹۸۴ | دوشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

وضعیت تماشایی

نفسیه محمدی‌زاده

کارشناس مسائل سیاسی

انتخابات آمریکا تنها نشانه از بحران‌های عمیق این کشور است که حالا بیش از پیش نمایان شده است. در این میان نکته‌های مهم وجود دارد که تلاش شده است در رسانه‌های آمریکا کمرنگ شود و آن، اینکه دلیل اقبال مردم به گزینه مقابل ترامپ که از ویژگی مثبت حائز اهمیت نیز برخوردار نیست، چه بود؟ این موضوع را در یک بند می‌توان خلاصه کرد: ترامپ چهره واقعی دموکراسی و انحصارطلبی آمریکایی را به نمایش گذاشت. چهره‌ای که در دهه‌های گذشته تلاش شده بود به انحصار گوناگون پنهان یا بزک شود، ترامپ ماهیت برده‌داری دموکراسی آمریکایی را در برابر چشمان همگان به رخ کشید. وی اولویت داشتن منافع آمریکا و رژیم صهیونیستی بر سایر منافع و حتی موجودیت سایر مردم جهان را فریاد زد، ترامپ حتی اهمیت آمریکا را بیشتر از پیمان‌های جهانی می‌دانست که ضامن موجودیت و ادامه حیات بشر هستند؛ از جمله پیمان‌های زیست محیطی. اما روزهای گذشته اتفاقات جالبی رخ داد؛ شب چهارشنبه اوج نمایشی بود که واقعیت دموکراسی آمریکایی را در برابر چشم جهانیان قرار داد؛ در این باره توجه به چند نکته مفید خواهد بود:

۱ دموکراسی آمریکایی به منزله مهم‌ترین وجه لیبرال دموکراسی با بحران‌های متعددی در درون خود دست و پنجه نرم می‌کند؛ چرا که از سویی شعار حاکمیت مردم بر سر نوشت خود را می‌دهد، اما از سویی دیگر با بهره از ابزار و وسایل گوناگون از جمله رسانه تلاش دارد تا نیت و خواست خود را بر مردم تحمیل کند و با بررسی سابقه تحولات سیاسی نه تنها در آمریکا، بلکه در بسیاری از کشورهای غربی به سادگی می‌توان ابعاد این واقعیت را درک کرد.

۲ سبک زندگی آمریکایی یا غربی در دنیای حاضر به پایان راه خود بسیار نزدیک شده است؛ چرا که از سویی منادی این سبک زندگی، یعنی آمریکا با بحران‌های متعدد سیاسی و اقتصادی مواجه شده و از سوی دیگر روزبه‌روز شاهد کاهش جذابیت آن برای مردم جهان هستیم و عملکرد بدون ظاهرسازی ترامپ این افسول جذابیت را سرعت دوچندان بخشیده است.

۳ دیگر همچون گذشته شعارهای آرمان‌گرایانه و برتری‌طلبانه، مردم آمریکا را اقصاء نمی‌کند؛ چرا که بسا وجود پمپاژ تبلیغاتی رسانه‌های گوناگون، مردم آمریکا به واقعیت پوشالی دموکراسی آمریکایی و این شعارها پی برده‌اند و دیگر تعهدی نسبت به آنها ندارند. حضور در ساختمان کنگره و تخریب بخش‌هایی از آن از همین اعتراض مردم آمریکا به ساختارهای سیاسی کشورشان حکایت دارد.

۴ حوادث کنونی نشانه مهمی از پایان هژمونی آمریکا و تحقق افول این به ظاهر امپراتوری در جهان است؛ افولی که با ضعف عملکردی آمریکا در مهار بیماری کرونا سرعت مضاعف یافت و با عدم تعهد مرد اول آمریکا به ساختارهای سیاسی این کشور و زیرسؤال بردن آنها واقعیت خود را نه تنها بر سیاستمداران آمریکایی، بلکه بر مردم جهان آشکار کرد و اکنون به اذعان همگان محکم‌تر از گذشته می‌توان اذعان کرد که حیات سیاسی آمریکا در سر نوشت سایر کشورهای جهان به پایان رسیده است.

یادداشت

بررسی ماهیانه
به جای سالیانه

آکبرت بغریان

اقتصاددان و عضو
هیئت علمی دانشگاه تهران

در زمینه بی‌انضباطی و انحراف دولت از بودجه سال ۱۳۹۸ بر اساس گزارش تفریح بودجه دیوان محاسبات باید گفت، عموماً یک سال بعد از هزینه شدن بودجه و پایان سال مالی، بودجه کشور برای حساب و کتاب وارد انجام بررسی‌های لازم شده و به اصطلاح تفریح بودجه مورد محاسبه و بررسی دیوان محاسبات قرار می‌گیرد؛ در حالی که اگر واقعاً نظارت بر بودجه و نحوه هزینه‌کرد آن مهم باشد و رعایت آن الزام داشته باشد، بهتر است به جای اینکه بودجه خرج شده بعد از یک سال بررسی شود، بودجه کشور به صورت ماهیانه بررسی شود تا قبل از وقوع حادثه بتوان علاج واقعه کرد.

اگر بودجه‌ای که دولت صرف ردیف‌های مختلف بودجه‌ای می‌کند، به صورت ماهیانه یا حداقل سه ماه یک بار بررسی شود، طبیعتاً می‌توان خیلی بهتر از قبل انحرافات را شناسایی کرد و به دولت بابت انحرافات و بی‌انضباطی‌های موجود تذکر داد و حتی جلوی ادامه این انحرافات را گرفت. در حالی که گزارش تفریح بودجه در حال حاضر عملاً نمی‌تواند گذشته را تغییر دهد. این در حالی است که مسئله مذکور موضوع پیچیده‌ای نیست و طبیعتاً برای دیوان محاسبات نباید کار سختی باشد. اگر این مدل رعایت شود، قطعاً دیوان محاسبات می‌تواند انحرافات کوچک را شناسایی کرده و سر موعده از دولت بخواهد تا درباره آنها توضیح دهد.

با گذشت یک سال از اجرای بودجه هر سال، اگر چه انحرافات و بی‌انضباطی‌های دولت از سوی دیوان محاسبات اعلام می‌شود، اما عملاً اتفاقی رخ نمی‌دهد؛ همانطور که سال‌هاست شاهد این موضوع بوده‌ایم و هیچ دولتی نیز به دلیل انحرافات رخ داده در گزارش‌های تفریح بودجه تیبیه نشده و هیچ مسئله خاص یا بازخواستی از دولت‌ها صورت نگرفته است.

دولت‌ها در برابر رفتارهای غیر اقتصادی که منجر به بالا رفتن تورم و هزینه تولید یا نرخ ارز شده‌اند؛ هیچ گاه جواب‌گو نبوده‌اند همانطور در خصوص بودجه نیز مسئله به همین صورت بوده است که انحرافات و مسائل و مشکلات هزینه‌کرد بودجه بدون پیگیری‌ها و تویخ‌های بعد از آن صرفاً عنوان شده و ماجرا در همین مرحله تمام می‌شود. متأسفانه این موضوع برای دولت‌ها به یک روال عادی تبدیل شده است؛ یعنی بودجه‌ای را می‌نویسند و مجلس با کمی ایرادگیری همان بودجه را تصویب می‌کند. بعد از آن و اجرای بودجه یک سال بعد گزارش تفریح بودجه آن سال منتشر می‌شود و ما صرفاً از این همه انحراف، بی‌انضباطی و عدم هزینه‌کرد در جایی که در بودجه عنوان شده و بلیش‌های صورت گرفته تعجب می‌کنیم و این موضوع همینجا تا بودجه‌ها و تفریح بودجه‌های بزرگ‌تر بعدی مسکوت می‌ماند. در حالی که اگر با دولت‌ها به صورت قانونی برخورد می‌شد و حساب‌کشی صورت می‌گرفت، بودجه‌ای که متعلق به یک ملت است چنین سرنوشتی پیدا نمی‌کرد که بر بسیاری از حوزه‌های زندگی مردم تأثیرات ناملایمی بنا به خواست دولتمردان و سلاقی آنها بگذارد.

عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

دولت اعتقادی به اصلاحات اساسی ندارد

در روزهای گذشته گزارش تفریح بودجه سال ۱۳۹۸ از سوی دیوان محاسبات در صحن علنی مجلس گزارش شد. گزارشی که نشان‌دهنده وجود انحرافات جدی در اجرای بودجه ۱۳۹۸ بود. صبح صادق در گفت‌وگویی با دکتر عبدالمجید شیخی این موضوع و دلایل تصویب کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ از سوی کمیسیون تلفیق را بررسی کرده است. متن کامل این گفت‌وگو از نظرات می‌گذرد:

میلاد شکر

خبرنگار

با توجه به انتشار گزارش تفریح بودجه از سوی دیوان محاسبات نظراتان درباره محقق نشدن بودجه به صورت کامل چیست؟

طی دهه‌های گذشته تا کنون هرگز دیده نشده است بودجه تدوین و تصویب شده از سوی دولت و مجلس به صورت تمام و کمال اجرا شود، به این معنا که آنچه روی کاغذ آمده در عمل هیچ گاه صد درصد محقق نشده است. هزینه‌ها و درآمدها در سال‌های مختلف هر یک به شکلی دچار تغییراتی شده‌اند که با آنچه به منزله بودجه ارائه شده؛ تفاوت‌های معناداری داشته‌اند. لذا موضوع محقق نشدن کامل بودجه مصوب، موضوع جدیدی نیست و مسبوق به سابقه بوده است. اما به هر حال تهیه لایحه بودجه برای دولت هزینه‌بر است و عموماً سعی می‌شود کلیات آن مورد تأیید و تصویب قرار گیرد. از این رو پیش از این نیز تا حدودی مشخص بود مجلس کلیات بودجه را با تغییرات اندکی تصویب می‌کند. بنده یک ماه پیش در مصاحبه‌هایی که با رسانه‌ها داشتیم، بر این موضوع تأکید کردم که مجلس احتمالاً با مسدود کردن بودجه دولت را با اصلاحاتی تصویب می‌کند که در نهایت نیز شاهد تحقق این موضوع با تصویب کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی بودیم. حتی طبق اظهارات دکتر نادران، آقای روحانی با ارائه نامه‌ای به مجلس به دنبال آن است تا بخشی از شکاف درآمدی ایجاد شده در بودجه را از طریق فروش بیشتر اوراق بدهی انجام دهد.

بنده بر این باورم که نمایندگان مجلس در جزئیات بودجه باید به شدت دقت کنند تا اصلاحات اساسی صورت داده شود؛ یعنی جزء به جزء بودجه باید برای دولت و مجلس مهم باشد تا تغییرات صورت گرفته درست و بر مبنای واقعیت‌های اقتصاد ایران باشد. از سوی دیگر برای تحلیلگران اقتصادی توجه به خط و مشی بودجه مسئله حائز اهمیت است. به این معنا که سمت و سوی بودجه بسیار مهم است؛ اینکه بودجه به کدام سمت جهت‌گیری کرده است؟ جهت‌گیری بودجه در درآمدها متکی به چیست؟ آیا درآمدها واقعی دیده شده یا درآمدها متکی به استقراض از منابع مختلف است؟ استقراض از طریق فروش اوراق مالی بدهی اوراق مشارکت، استقراض از صندوق توسعه ملی و بالا بردن پایه پولی با استقراض از بانک مرکزی و ایجاد بدهی بیشتر برای دولت با بدهکار شدن به نظام بانکی کشور خواهد بود؛ چرا که بانک‌ها بعد از انتشار و عرضه اوراق مشارکت به دولت رجوع می‌کنند و دولت نیز که پولی برای رفع بدهکاری به بانک‌ها ندارد؛ پیش از پیش به بانک‌ها بدهکار می‌شود.

اصلاً برای همین است که دولت به بانک‌ها و پیمانکاران بسیار بدهکار است. از این رو اگر دولت به دنبال پر کردن شکاف درآمدی با فروش بیشتر اوراق مالی است؛ یعنی باز هم دولت با اتکا به استقراض قصد دارد مسیر خود را ادامه دهد و بیش از آنکه به دنبال درآمدزایی واقعی باشد، شعاری عمل کرده است.

اینکه دولت مدعی است بودجه اتکالی چندانی به نفت ندارد؛ بر چه مبنایی است؟

لایحه بودجه ۱۴۰۰ خلاف این موضوع را نشان داد. دولت با تمایل به فروش ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام همچنان مایل به فروش نفت و درآمدزایی از این طریق است که خوشبختانه با نامه رهبر معظم انقلاب به مجلس نتوانست تا حدودی جلوی بلند پروازی‌های دولت در فروش نفت خام را بگیرد.

به نظراتان چرا نمایندگان مجلس در کمیسیون تلفیق، لایحه بودجه دولت را رد نکردند؟

آقای نادران درباره علت اصلی تصویب کلیات بودجه در کمیسیون تلفیق معتقدند کمیسیون با یک تحلیل ساده هزینه‌فایده کلیات را تصویب کرد؛ چرا که نمایندگان فکر کردند هزینه رد بودجه به دولت و صرف وقت به کاری که یقیناً روی آن انجام نمی‌شود نمی‌ارزد؛ چرا که دولت توانایی لازم برای ایجاد تغییرات اساسی در بودجه را ندارد. لذا اگر نمایندگان مجلس یا کمیسیون تلفیق مجلس کلیات بودجه را تصویب نمی‌کردند و لایحه به دولت بازگردانده می‌شد، با توجه به اینکه دولت در کوتاه‌مدت نمی‌توانست تغییر اساسی در بودجه ایجاد کند، طبیعتاً مشکلاتی برای کشور ایجاد می‌شد.

چرا نمی‌توانست؟

چون هم توانایی این کار را ندارد و هم انگیزه و توانی برای انجام این کار ندارد. قطعاً در این شرایط و با گذشت زمان نه تنها چیزی درست نمی‌شود؛ بلکه هزینه‌های اقتصادی دیگری نیز به کشور تحمیل می‌شود. متأسفانه دولت در هفت سال گذشته نشان داده است اعتقادی به اصلاحات اساسی ندارد و اگر داشت حداقل در طرح هدفمندسازی یارانه‌ها، حذف یارانه ۶ میلیون ایرانی خارج از کشور یا حذف یارانه ثروتمندان را کلید می‌زد، اما شاهد نداشتن عزم جدی از سوی دولت برای اصلاحات لازم اقتصادی در کشور بوده‌ایم. ضمن اینکه خط و مشی بودجه در هزینه‌ها و درآمدها قابل تأیید نیست. هر چند با تورم ایجاد شده هزینه‌های مردم و به تبع آن هزینه‌های دولت نیز زیاد شده است؛ اما دولت هفت سال وقت داشت تا بتواند تحول اساسی در منابع درآمدی کشور ایجاد کند. وقتی دولت در هفت سال گذشته در این موضوع مهم کاری صورت نداده، طبیعتاً نمی‌توان انتظار داشت با رد لایحه بودجه از سوی مجلس آن هم صرفاً در دو سه هفته یا یکی دو ماه کار خاصی صورت بدهد.

در این هفت سال باید چه اقداماتی انجام می‌شد که دولت در انجام آنها کوتاهی کرده است؟

قطعاً دولت باید در هفت سال گذشته پایه‌های اتکالی بودجه را از نفت خارج و به درآمدهای مالیاتی استوار می‌کرد. در واقع دولت باید به جای افزایش فروش سهم اوراق مالی در بودجه یا استقراض‌های مختلف و فروش اوراق سلف نفتی به مردم اصلاحات اساسی را در ساختارهای مالیاتی کشور ایجاد کند. از مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود دولت را به طراحی و راه‌اندازی سامانه اطلاعات

تراکنش‌های مالی و پولی موزلف کند تا با رصد تراکنش‌های مالی و اخذ مالیات از محل جا به جای سرمایه و دریافت مالیات از پایه‌های مالیاتی جدید و خانه‌های خالی یا سایر معاملات و مبادلاتی که تا کنون مالیاتی پرداخت نکرده‌اند بخش قابل توجهی از بودجه کشور از این طریق تأمین شود. همانطور که آقای تاج‌الدینی پیشنهاد داده بودند، باید بتوانیم از تراکنش‌های بالای ده میلیون تومان مالیات بگیریم. بنابراین زمانی می‌توان گفت بودجه دارای خط و مشی است که به جای اتکا به درآمدهای نفتی و استقراض، به درآمدهای مالیاتی متکی باشد.

خب برای تحقق این موضوع چه راهکارهایی متصور است؟

دولت برای تحقق این موضوع و ایجاد تحول اساسی در این راستا باید شش کار را در بودجه لحاظ کند تا بتوان به تدریج از وضعیت بد اقتصادی کنونی و تورم‌های ایجاد شده به واسطه کسری بودجه و استقرارهای دولت عبور کرد. از جمله این اقدامات ایجاد سامانه یکپارچه تراکنش‌های مالی و پولی است که پایه‌ای برای رصد حجم مبادلات و معاملات و ابزار اساسی برای اخذ مالیات است. جلوگیری از فرار مالیاتی، اصلاح پایه‌های مالیاتی، گسترش پایه‌های مالیاتی، اصلاح ابزارهای اخذ مالیات و... از جمله این اقدامات است. لذا اگر این موارد در بودجه لحاظ شود، می‌توانیم در سال‌های آینده به نظام بودجه‌بندی سالم و تغییرات اقتصادی بیشتر امیدوار باشیم. ضمن اینکه عدالت بخشی و منطقی‌ای نیز در بودجه بسیار مهم است. دولت و مجلس در فاز دوم کاری خود باید به شدت مراقب ایجاد تعادل منطقه‌ای و بخش‌های توزیع و تخصیص منابع درآمدی و مصارف آن باشند؛ به این معنا که عدالت منطقه‌ای در بودجه باید مورد توجه قرار گرفته و رعایت شود. پرکردن حفره‌های زنجیره تولید نیز بسیار مهم است، ارتقای معیشت و حمایت از اقشار ضعیف جامعه که درآمدهای پایینی دارند نیز باید یکی از ستون‌های بودجه‌ای باشد، ضمن اینکه باید مراقب اتلاف، اسراف و تشریفات و دوباره‌کاری و تجملاتی باشیم که متأسفانه سال‌ها در کشور دیده شده است. پرهیز از تجملات و هزینه‌های غیر ضروری موجب نظم‌بخشی به بودجه و مصارف براساس نیازهای واقعی می‌شود؛ از این رو انتظار می‌رود دیوان محاسبات هزینه‌های دولت را به صورت موشکافانه بررسی کند و حتی باید روی بخشی از منابع که به صورت خاص در اختیار دولت است و می‌تواند از آن برای موارد خارج از ضوابط هزینه‌کنند نیز نظارت کافی صورت گیرد، حتی یک درصد بودجه هم که به هر موضوعی تعلق بگیرد، باید موشکافانه دنبال شود که آیا در جای درست خود صرف شده است یا نه؟

افزوده

یارانه باز چیست؟

یارانه باز مانند یارانه بزرگ و نان برای همه خریداران یک کالا به طور یکسان اعمال می‌شود. چگونگی توزیع این یارانه مستقیماً به میزان خرید خریدار برمی‌گردد؛ یعنی هر کس در بازار خرید بیشتری کند یارانه بیشتری نیز خواهد گرفت. از اشکالات این نوع یارانه بهره‌مندی بیشتر خانوارهای ثروتمند از آن است. البته منوط به اینکه کالای مورد نظر کالای معمولی یا لوکس باشد. البته در مورد این یارانه به مسئله جانشینی نیز باید توجه داشته باشیم، یعنی اگر به یک کالا یارانه باز دهیم، تقاضای آن افزایش یافته و می‌تواند جانشین کالاهای دیگر شود.

شاخص

رکورد طلا

به گزارش رویترز، در حالی که سرمایه‌گذاران منتظرند کدام حزب کنترل کنگره را به دست خواهد گرفت و چشم‌انداز محرک‌های مالی بیشتر چه خواهد شد، قیمت طلا به بالاترین رقم در دو ماه گذشته رسید. هر اونس طلا با ۴/۸۲ دلار افزایش به ۱۹۴۷/۷۲ دلار رسید. «دنبل بریسمان» تحلیلگر کامرزبانک می‌گوید، قیمت طلا بیشتر به نتیجه انتخابات ایالت جورجیا در آمریکا بستگی دارد و امیدهایی میان بازیگران بازار وجود دارد که دموکرات‌ها برنده انتخابات باشند. این به آن معناست که بایدن می‌تواند سیاست مالی انعطاف‌پذیر خود را دنبال کند که به نفع طلاست.

منهای نفت

ثبات برنامه‌ها

در اقتصادی با ساختار ناسالم و معیوب، ممکن است مردم نسبت به دولتی که پول و بودجه بیشتری هزینه کند، اقبال بیشتری داشته باشند. در این شرایط برای دولت‌ها سخت است که شیرینی‌های کوتاه‌مدت را به ماندگاری و پایداری بلندمدت مقدم بدارند. بنابراین، شاید یکی از الزامات تحقق ایران منهای نفت «ایجاد سیاست‌های حاکمیتی» است که دولت‌های مختلف موظف به اجرای آن بوده و این سیاست‌ها زمانی که به قانون تبدیل شد، لازم‌الاجرا بوده و با تغییر دولت‌ها تغییر نکند. در غیر این صورت ممکن است اغلب دولت‌ها از انجام اقدامات ریشه‌ای و ساختاری اجتناب کنند.

فاطمه (س) فدایی ولایت

گفتاری از آیت الله محمدنقی مصباح‌یزدی

در اسوه‌پذیری از سیره فاطمی، آنچه در درجه اول اهمیت و ضرورت قرار می‌گیرد، عرصه‌هایی از شخصیت و سیره زندگانی آن دُر یکدانه عرش الهی است که برای عصر ما بیشتر از هر چیز مورد نیاز است. یکی از ضروری‌ترین عرصه‌هایی که در آن باید به فاطمه زهرا (س) اقتدا کرد، عرصه دفاع از حریم امامت و ولایت است.

در فرهنگ شیعیان، به‌ویژه پس از انقلاب اسلامی ایران، حضرت صدیقه طاهره (س) به عنوان حامی و فدایی ولایت لقب گرفته‌اند؛ چرا که او در کوتاه‌دوره زندگانی خویش پس از هجران رسول خدا (ص) زیباترین جلوه پاسداری از حریم ولایت را به تصویر کشانید و یگانه‌ترین اسوه‌گری را

در این گستره بر تارک تاریخ جاودانه گردانید. فاطمه (علیها السلام) شیداترین پروانه شمع امامت بود؛ پروانه عاشقی که با سوختن و فداسازی خویش به همگان آموخت که امام برحق چونان کعبه است؛ کعبه‌ای که مردم بایستی بر گردش طواف کنند؛ نه او بر گرد مردم: «مَثَلُ الْإِمَامِ مَثَلُ الْكَعْبَةِ إِذْ تُؤْتَى وَلَا تَأْتِي»؛ این، فاطمه بود که عاشقانه‌ترین پاسداشت را از حریم امامت روا داشت. این، فاطمه بود که یگانه‌ترین اسوه‌دهی را در همراهی با ولایت ادا ساخت؛ همو که پهلوی شکست و در خون نشست؛ اما لحظه‌ای از یابوری ولی امر خویش از پای ننشست؛ همو که با فریادهای جگرسوز خویش، زیباترین شعار ولایت‌مداری را در گوش جان پیروان خویش طنین‌انداز ساخت... «ای ولی امر من! روحم به فدای روح تو و جانم سپر بلای توا همواره همراه تو خواهم بود؛ چه در خیر و نیکی به سر بری و چه در سختی و بلا

خطبه‌ای برای بشریت

انمه (ع) دارند، تشکیل حکومت یک ضرورت اسلامی، شرعی و عقلی است که از سوی امام زمان (عج) به مجتهدان جامع‌الشرایط در زمان غیبت محول شده و ایشان نائب امام (عج) در اجراء این تکالیف هستند. همانطور که گفته شد برای پاسداری از احکام دین تشکیل حکومت امری ضروری است و هر زمان که اقتضا کرد، باید این اتفاق بیفتد. ضمن آنکه در عمل انمه معصوم (علیهم السلام) ضرورت تشکیل حکومت را هم می‌بینیم. مطمئناً اولین شخصیتی که بر ضرورت تشکیل حکومت و قرار گرفتن امام معصوم (ع) در رأس آن تلاش کرد، حضرت صدیقه طاهره (س) بودند. معرفی جایگاه امام معصوم به مردم اولین تکلیفی بود که ایشان بر عهده خود دیدند و برای تحقق آن قیام فرمودند. موضوع اصلی خطبه حضرت (س) و مناظرات و مباحثه ایشان با بزرگان مدینه و منظره‌ها به مباحثه ایشان در تفکر اسلامی بود. جملگی در خصوص معرفی امیرالمؤمنین (ع) و تثبیت جایگاه ایشان در تفکر اسلامی بود. هنگامی که خداوند آیه ۱۵۳ سوره انعام را ابلاغ فرمود: «وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ الْوَلَايَةَ»؛ این راه مستقیم من است؛ از آن پیروی کنید؛ و از راه‌های پراکنده [و انحرافی] پیروی نکنید، که شما را از راه او دور می‌سازد؛ این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می‌کند، تا پرهیزگاری پیشه کنید؛

پیامبر اسلام (ص) در تبیین این آیه فرمودند: «صراط مستقیم امام است.» (بحارالانوار، ج ۲۴، ص ۱۳) پیامبر اکرم (ص) برای توضیح این آیه از روش نمایشی استفاده کرده، با دست مبارک خود خط مستقیمی بر زمین کشیدند و فرمودند: «این راه مستقیم است که یکی بیش نیست. سپس خطوطی از راست و چپ آن خط ترسیم کرده و فرمودند: اینها راه‌هایی است که شیطان به آن دعوت می‌کند.» (تفسیر مراغی ذیل آیه) حضرت صدیقه طاهره (س) تلاش فرمودند مردم را به سمت این صراط مستقیم هدایت فرمایند. پس رفتارهای ایشان در فاصله زمانی میان رحلت پیامبر (ص) و شهادت‌شان مورد توجه دقیق قرار بگیرد. ایشان در خطبه‌شان این کار را انجام دادند. خطبه حضرت زهرا (س) نکات بسیار ارزشمندی از نظر سیاسی، اجتماعی و اخلاقی دارد؛ اما رویه‌ای که ایشان در ایراد خطبه پیش گرفتند، نوعی درس‌آموزی به مؤمنان است برای مواجهه با اختلافات سیاسی. تلاش ایشان اول برای تبیین جایگاه امامت بود، اما این تبیین باید با ظرافت صورت پذیرد تا برداشتهای سطحی از آن نشود. حضرت در ابتدای خطبه‌شان خداوند را معرفی می‌کنند، شاید شناخت خدا را ضروری ندانیم برای مردم مسلمان آن زمان! اما حضرت (س) قصد داشتند ریشه تفکرات و استدلال‌های خودشان را الهی و ابلاغ از طرف

سید حسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

در میان مباحث دینی و سیاسی بسیار دیده شده است که برخی اندیشمندان نسبتی میان اسلام و حکومت نمی‌بینند و عقیده دارند اسلام به دنبال حکومت‌سازی نبوده است و پیامبر (ص) فقط به جهت ابلاغ و اجرای مکارم اخلاقی مبعوث شده‌اند. اول اینکه ما با مراجعه به آیات و روایات می‌توانیم از قصد و نیت اسلام آگاه شویم؛ دوم آنکه یکی از منابع استدلالی ما برای دسترسی به احکام و وظایف در کنار آیات قرآن، روایات، عقل و اجماع، قول و فعل و تقریر معصومین (ع) در ذیل سنت است؛ یعنی با مراجعه به رفتارهای انمه معصوم (ع) می‌توانیم به نتیجه برسیم و از استدلال‌ها به وظایف و تکالیف‌مان برسیم. در این خصوص نیز باید به دستورات پیامبر (ص) و انمه معصوم (ع) دقت کرد. اهل بیت (ع) تکالیف روشنی دارند که در طول حیات‌شان دقیق به آن عمل فرمودند. علامه طباطبایی (ره) خطوط کلی رسالت انمه هدی (ع) را در سه محور اساسی بیان می‌کند: «۱- حفظ و حراست از دین و وحی الهی، ۲- تفسیر و تبیین قانون اساسی دینی اسلام (قرآن)، ۳- اجرای احکام و فرامین الهی در جامعه اسلامی»؛ باتوجه به این وظایف، تکالیف و جایگاهی که

سلوک

امید در طی طریق

مرحوم نخودکی اصفهانی (ره): اول: انسان باید خود جد و جهد کند تا اطمینان نماید که طریقی را که می‌خواهد سلوک کند، طریقی حق است. آنگاه که حقیقت طریقی معلوم شد، اگر چند روزی فتح یاب نشد، سالک نباید دل‌تنگ شود. نه آنکه انسان از اول بدون آگاهی وارد طریقی شود و در آخر همچنان مشکوک باشد که آیا این طریقی حق است؟ و یا این راه‌ما راستگوست یا دروغگو و به خود بسته است؟ دوم: آنکه اگر انسان به وظایف خود عمل کند، خداوند مطالب را در هر وقت و هر جا که باشد، به او می‌رساند.

نشان‌ازی نشان‌ها، ص ۱۲۶

حکمت

افشاگری با ضوابط شرعی

پرسش: در مقام تحلیل یا ارائه گزارش‌ها، افشای اسامی متهمان به فساد یا خیانت چه حکمی دارد؟ پاسخ: چنانچه اثبات شده باشد، افشا اشکال ندارد؛ ولی چیزی که اثبات نشده، به صرف اتهام، افشا کردنش جایز نیست و کسی حق ندارد افراد را به صرف گمان متهم کند؛ نه در سایه، نه در روزنامه، نه در تریبون‌های گوناگون، بلکه باید حیثیت افراد حفظ شود. اگر از مصادیق افشای بدعت یا افکار انحرافی و پاسخگویی به آنها باشد یا مصادیق امر به معروف و نهی از منکر باشد، با حفظ ضوابط شرعی اشکال ندارد.

برگرفته از کتاب احکام هدایت سیاسی براساس فتاوی رهبر معظم انقلاب

راهنا

وحدت خداپرستان

به مناسبت میلاد حضرت مسیح (علی نبینا و آله و علیه السلام) و آغاز سال نو میلادی، آیت‌الله اعرافی نامه تبریک را از طرف مدیر حوزه‌های علمیه، به رهبران مسیحی جهان ارسال کرد. در این نامه‌ها علاوه بر تبریک این میلاد فرخنده و آغاز سال نو میلادی، بر ضرورت گفت‌وگویی ادیان در راستای برقراری تعامل سازنده و اتحاد پیروان ادیان الهی اشاره شده است. همچنین بر نقش پررنگ رهبران ادیان الهی در برون‌رفت از بحران‌ها و مشکلات جهانی و جلوگیری از گسترش الحاد و توهین به مقدسات آسمانی و انبیای الهی تأکید شده است.

شماره ۹۸۴ | دوشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۹

صداق

آیه

انکار حق خیانت است

محمد رضا قضایی

کارشناس علوم اسلامی

یکی از زشت‌ترین ردایب اخلاقی «خیانت» است. خیانت در مقابل «امانت» بوده و به معنای بی‌وفایی و خلف وعده و عهد آمده است. راغب می‌گوید: «خیانت و نفاق هر دو یکی است؛ ولی از طریق پیمان‌شکنی مخفیانه است.» خیانت در اصطلاح به معنای تَمَرُّد از دستورات الهی و انجام آنچه از سوی خداوند نهی شده، معنا می‌شود. خیانت به نفی و ندیدن حق هم معنا شده است. (قاموس قرآن، ج ۲، ص ۳۱۴) خداوند در قرآن می‌فرماید: «يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ»؛ او چشم‌هایی را که به خیانت می‌گردد و آنچه را سینه‌ها پنهان می‌دارند، می‌داند. (غافر/ ۱۹) چشمان خیانت‌کار می‌تواند دو معنا داشته باشد.

اول، یعنی خیانت به امانت و اعتماد دیگران؛ از امام صادق (ع) معنای «خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ» را سؤال کردند، حضرت فرمودند: «آیا ندیده‌ای که گاهی آدمی چیزی را طوری نگاه می‌کند که گویی آن را نگاه نمی‌کند؟ این خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ است.» (معانی‌الآخيار، ص ۱۴۷) همچنین اسام صادق (ع) می‌فرمایند: «خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ یعنی به چیزهایی پنهانی نگاه می‌کند که نباید بکند.» (بحارالانوار، ج ۹۸، ص ۳۰۲)

دوم، یعنی چشمانی که حق را نمی‌بینند. حضرت امیرالمؤمنین (ع) می‌فرمایند: «بعد از اینکه عبدالله بن عباس را جانشین خود در بصره قرار دادم به کوفه آمدم؛ درحالی که همه بزرگان قبایل به من پیوسته [و با من بیعت کرده] بودند، جز [معاویه در] شام. خواستم که خود، حجتی داشته و عذری [برای معاویه] باقی نگذارم و به این کلام الهی: «وَإِنَّمَا تَخَافُونَ مِنِّي قَوْمٌ خَائِنَةٌ فَانْبِذُوا إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ» تمسک بجویم، جریر بن عبدالله را نزد معاویه فرستادم و [در نامه‌ای] راه هرگونه عذری را بر او بسته و حجت را بر وی تمام کردم. [ولسی] او نامه‌ام را جواب داد و [در آن] حق مرا انکار کرده و بیعت با من را رد نمود.» (تفسیر اهل بیت (ع)، ج ۵، ص ۶۱۰) در کل ندیدن حق و نشناختن صاحب حق نوعی خیانت است. کسانی که حق را نمی‌بینند و آن را منکر می‌شوند، خائن هستند و مانند منافقان و کافران از رحمت خداوند دورند. این انکار حق در هر زمان و مکانی که صورت بگیرد و به نفع یا ضرر هر کسی که باشد، خیانت است و نمی‌توان با استدلال‌های غیرعقلانی و غیر اخلاقی آن را توجیه کرد. خیانت علاوه بر انکار حق در تضييع اموال مردم، تعدی به نوامیس، عدم حفظ اسرار، قضاوت ناپجا، کتمان شهادت و مشورت نیز مصداق دارد. شیخ طوسی نیز می‌گوید: «خیانت امتناع از ادای حقی است که ادای آن تضمین شده است.» (التبیان، ج ۵، ص ۱۰۵) همه انسان‌ها متعهد هستند به ادای امانت که اقرار به حق نوعی امانت است در نزد انسان‌ها. یعنی نه تنها انکار حق خیانت است، بلکه اقرار نکردن به حق نیز خیانت است. خداوند انسان‌ها را عارف به حق خلق کرده و هر انسانی می‌تواند به راحتی حق و حقیقت را تشخیص دهد و نباید به دلیل هوای نفس خود آن را انکار کند. برای نمونه، دشمنان اهل بیت (ع) بارها بر حق بودن ایشان اقرار کردند، اما آن را ادا نکرده و خائن باقی ماندند. خداوند جزای خائنان را آتش و جهنم وعده داده است. آتشی که خائنان در این دنیا به پا کرده‌اند، در آخرت به آنان بازمی‌گردد.

تقویم انقلاب

سران ناکام گوادلوپ

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخ انقلاب اسلامی اشاره شد که آمریکا نتوانست خط و مشی ثابتی را در رابطه با تحولات ایران دنبال کند؛ زیرا جریان انقلاب اسلامی خیلی با سرعت پیش می‌رفت و آنها سیاست مشخصی در برابر ایران نداشتند. به ویژه پس از اینکه دولت نظامی با نخست‌وزیری از هاری نتوانست به اوضاع مسلط شود و همین موضوع غرب را شدیداً نگران کرد.

اما هنگامی که رئیس جمهور وقت فرانسه خبر تأیید نخست‌وزیری بختیار را شنید، فوراً برای سران دولت‌های آمریکا، انگلیس و آلمان نامه فرستاد و برای برگزاری جلسه‌ای در روز ۱۴ دی ماه ۵۷ در جزیره کوچک و زیبایی در غرب اقیانوس اطلس در قسمت شرق دریای کارائیب، دعوت به عمل آورد تا در رابطه با اوضاع نابسامان وقت ایران تصمیم‌گیری کنند. آنها هم به این دعوت پاسخ مثبت دادند و به آنجا سفر کردند. در نزدیکی ساحل، آلاچیق ساده کوچکی با یک میز و چهار صندلی، از پیش آماده و تزئین شده بود. اولین سخنران این جلسه «جیمز کالاهان» نخست‌وزیر وقت انگلستان بود. او در سخنانش اعلام کرد: «شاه از دست رفته است و دیگر قادر به کنترل اوضاع نیست.» رئیس‌جمهور فرانسه با صحبت‌هایش تأکید کرد: «باید از شاه پشتیبانی شود.» رئیس‌جمهور آمریکا گفت: «اوضاع ایران به کلی تغییر کرده است، شاه دیگر نمی‌تواند بماند، مردم ایران دیگر او را نمی‌خواهند.» برژنفسکی که یکی از سیاستمداران طرفدار کودتا در ایران بود، تلاش کرد تا کارتر را برای کودتای نظامیان ایرانی متقاعد کند. کارتر رئیس‌جمهور وقت آمریکا که بسیار مردد و نگران بود، از کودتا حمایت نکرد؛ زیرا فکر می‌کرد بتواند از طرق دیگر مانع از پیروزی انقلاب در ایران شود. در

مدت برپایی گوادلوپ درباره دو محور کودتا و ارتباط با مخالفان رژیم پهلوی صحبت‌های مفصلی شد، ولی در مورد هیچ یک به نتیجه نرسیدند. برای آنها مسلم شده بود که از سرعت تحولات ایران غافلگیر شده‌اند! آنها تنها راه باقی مانده پیش روی خود را حمایت از بختیار و ارتش می‌دیدند، تا بتوانند از به قدرت رسیدن امام خمینی (ره) و از ورود رهبر انقلاب اسلامی ایران مانع شوند. ملت ایران با قدرت تمام پای ادامه انقلاب به رهبری امام خمینی (ره) ایستاده بود. برای نمونه در روزهای نهم، دهم و یازدهم دی ماه، روزهای خونین در مشهد بود. این سه روز با کشتار بسیاری همراه بود، کشته‌ها را حدود پانصد نفر و زخمی‌ها را نزدیک به هزار نفر ذکر کردند، هجوم مردم باعث سقوط چندین کلتتری شد. تانک‌ها و کامیون‌های ارتشی به آتش کشیده شدند. یک سرهنگ ارتش به نام کمالی با ضربات مشت و لگد به قتل رسید. فروشگاه‌های ارتش به آتش کشیده شد. سه مأمور ساواک در میدان موسوم به شاه به دار آویخته شدند. در اعلامیه فرماندار نظامی وقت، کشته‌شدگان ۱۱۶ نفر گزارش شده بود، علاوه بر این در شهرهای دیگری مانند دزفول حرکت خودجوش دیگری انجام گرفت. وقایعی این چنینی بود که بقایای جریان‌های وفادار به رژیم شاه مثل نظامیان را در مانده و ناامید کرد.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در شماره گذشته به صف‌آرایی تمام‌عیار دو اردوگاه اصولگرایان و اصلاح‌طلبان برای فتح دو انتخابات تجمیع شده در سال ۱۳۸۵ اشاره کردیم. در این میان اصلاح‌طلبان که در سال گذشته در تیرماه ۱۳۸۴ کرسی ریاست‌جمهوری را از دست داده بودند، با همه توان در تلاش بودند تا در انتخابات شوراهای شهر و روستا و انتخابات خبرگان رهبری موفقیتی کسب کنند؛ از این رو شکردهای رسانه‌ای و تبلیغاتی گوناگونی را به کار گرفتند.

اصلاح‌طلبان ابتدا با تبیین اهمیت انتخابات، تلاش کردند تا تمام ظرفیت‌های خود را به میدان آورند. آنان بر این باور بودند که این انتخابات لاقابل به دلایل زیر حائز اهمیت است:

۱- جلوگیری از پیروزی‌های زنجیره‌وار جریان اصولگرا و به عبارتی بریدن نوارهای پیروزی؛
۲- تأثیر نتایج انتخابات شوراهای بر انتخابات مجلس هشتم در سال ۱۳۸۶؛
۳- تأثیر نتایج انتخابات در پرونده هسته‌ای و روابط خارجی جمهوری اسلامی.

آنان چندان از تجمیع انتخابات راضی نبودند، لذا در مطبوعات خود می‌نوشتند: «بالاخره در آخرین فرصت ممکن، همزمانی دو انتخابات خبرگان و شوراها، قطعیت یافت و پرده‌ای دیگر از سریال انتخابات‌های اخیر که همه به نتیجه یکسانی برای جناح حاکم فعلی منجر شد، آغاز گردید. مسلم‌آدر محاسبات انحصارطلبان حاکم، همزمان شدن این دو انتخابات به دو نتیجه زیر منجر خواهد شد:

۱- فتح کامل و بی‌رقیب خبرگان و شوراها توسط اقتدارگرایان، ۲- تأمین حد قابل قبولی از مشارکت مردم به ویژه در انتخابات خبرگان برای نمایش مقبولیت مردمی.» معلوم نمی‌کرد که افزایش شرکت‌کنندگان در انتخابات خبرگان چرا خوشایند این جریان نیست و «نمایش مقبولیت مردمی» نظام اسلامی چرا آنان را اینگونه نگران کرده است! تلاش برای تشدید اختلافات و ایجاد شکاف در اردوگاه رقیب، ترند دیگری بود که در دستور کار اصلاح‌طلبان قرار گرفت. این در حالی بود که این

شکردهایی برای بقا

رقابت‌های سیاسی در انتخابات سال ۱۳۸۵ - بخش دوم

اردوگاه با جدایی مهدی کروی و اعوان و انصارش در حزب اعتماد ملی و حزب همبستگی خود دچار اختلافات جدی و عمیق بود، اما عناصر سیاستمدار آنان تلاش کردند تا اختلافات درون اردوگاه خود را با بزرگنمایی اختلافات حریف کمرنگ کنند.

مشارکت حداکثری مردم، ترندی بود که اصلاح‌طلبان به کار گرفتند. برای نمونه، «بهباد نبوی» در ارزیابی نتیجه انتخابات پیش رو، می‌گوید: «نمی‌توانم بگویم اصلاح‌طلبان در این انتخابات پیروز می‌شوند یا شکست می‌خورند. این مسئله به همت مردم و شرکت آنها در انتخابات بستگی دارد. اگر حدود ۷۰ درصد واجدان شرایط در انتخابات شرکت کنند، اصلاح‌طلبان پیروز می‌شوند. بنابراین از مردم می‌خواهیم و استدعا می‌کنیم که در انتخابات شرکت کنند.»

«مصطفی تاج‌زاده» نیز در جلسه پرسش و پاسخی در دانشکده حقوق دانشگاه تهران (۱۳۸۵/۹/۱۹) لیست ائتلاف اصلاح‌طلبان در شورای شهر تهران را با سابقه‌ترین و کارآمدترین لیست موجود در این انتخابات دانست و با تأکید بر اینکه هرچا میزان مشارکت مردم در انتخابات بیشتر باشد، احتمال پیروزی اصلاح‌طلبان افزایش می‌یابد، گفت: «اگر حضور مردم در انتخابات آینده گسترده‌تر شود، با حزب پادگانی و لشکر نظارت هم نمی‌توان پیروز انتخابات شد.»

این ادعای کذب بلافاصله با سؤال دانشجویان مواجه شد که اگر چنین است، پس چطور جریان دوم خرداد در انتخابات ریاست‌جمهوری نهم

تاکتیک بعدی فشار آوردن به دستگاه‌های نظارتی و تلاش برای تأیید صلاحیت افرادی بود که از نگاه قانون صلاحیت نامزدی در انتخابات را نداشتند. در این میان «محسن آرمن» به عنوان سخنگوی سازمان مجاهدین انقلاب در گفت‌وگو با خبرنگاران با اشاره به زیر سؤال بردن هیئت‌های اجرایی وزارت کشور، اظهار داشت: «در این دوره وضعیت معکوس شده است. همیشه هیئت‌های اجرایی صلاحیت‌ها را تأیید می‌کردند و هیئت نظارت به قلع و قمع کاندیداهای وابسته به جریان‌های رقیب می‌پرداختند، اما در این دوره برعکس است.» وی بیان داشت، ردصلاحیت گسترده کاندیداهای اصلاح‌طلب به ویژه در شهرستان‌ها به گونه‌ای است که در برخی شهرستان‌ها امکان ارائه فهرست انتخاباتی قابل قبول از اصلاح‌طلبان سلب شده است.

تأیید صلاحیت اکثریت چهره‌های اصلی اصلاح‌طلب در تهران و دیگر شهرها و رد صلاحیت کمتر از ۱۰ درصد از ثبت‌نام‌کنندگان در انتخابات وسیع شوراها هم نتوانست مواضع

شکست خورد؟! تاج‌زاده در جواب گفت: «علت شکست اصلاح‌طلبان در انتخابات دور دوم شوراها عدم حضور مردم در انتخابات بود، اما علت شکست ما در انتخابات ریاست‌جمهوری دوره نهم وارد شدن با نامزدهای متعدد بود. اما امروز ما با تجربه گرفتن از این شکست برای انتخابات شوراها دست به ائتلاف زده‌ایم.»

در این باره نیز باید گفت در مرحله اول انتخابات ریاست‌جمهوری نهم هر چند جریان دوم خرداد با نامزدهای متعدد وارد صحنه انتخابات شد؛ اما این تعدد برای جریان رقیب نیز وجود داشت. ضمن آنکه در مرحله دوم انتخابات دیگر تعدد نامزد وجود نداشت و همه جریان‌های دوم خرداد با تمام قوا از رقیب آقای «احمدی‌نژاد» حمایت کردند که البته مورد اعتماد مردم واقع نشده و شکست خوردند!

تاکتیک روانی دیگر به‌کار گرفته شده از سوی اتاق فکر اصلاح‌طلبان، تلاش برای فریب افکار عمومی با طرح این ادعا بود که در صورت پیروزی اصولگرایان باید منتظر افزایش مشکلات کشور و فشارهای بین‌المللی بود و البته در مقابل با بازگشت مجلد جریان دوم خرداد به قدرت، رفاه و آرامش به کشور باز خواهد گشت!

سرانجام روز جمعه ۲۴ آذر ۱۳۸۵ فرا رسید و ملت غیور ایران بار دیگر با شرکت بیش از ۲۸ میلیون خود در انتخابات، حماسه‌ای بزرگ خلق کردند که حیرت جهانیان را برانگیخت. با پایان رأی‌گیری شمارش آرای آغاز و نتایج انتخاب ملت به تدریج آشکار شد که اخبار واصله از پیروزی مطلق اصولگرایان حکایت داشت. جمع‌بندی آرا نشان می‌دهد، در خارج از پایتخت به ترتیب اصولگرایان، اصلاح‌طلبان، مستقل‌ها و حامیان دولت، حائز بیشترین و کمترین آرا بوده‌اند. اکثریت البته با اصولگرایان است. آنان از مجموع ۲۵۷ کرسی شوراهای ۲۹ استان کشور به ۱۱۵ کرسی دست یافته‌اند. اصلاح‌طلبان ۴۳ کرسی و سرانجام رایحه خوش خدمت که آنها نیز طیف دیگر اصولگرایان را تشکیل می‌دهند، ۴۰ کرسی را تصاحب کردند. حتی اغلب کاندیداهای مستقل نیز گرایشی به سمت جریان دوم خرداد نداشته و قربت بیشتری با اصولگرایان داشتند.

حافظه

توافق‌نامه لوزان

سرنوشت امپراتوری عثمانی و تولد ترکیه جدید

جز اینکه در ۲۴ ژوئیه سال ۱۹۲۳ میلادی در شهر لوزان سوئیس برای صلح با ترکیه و ملغی کردن توافق «سور» پشت میز مذاکره نشینند. مذاکرات با حضور «مصطفی عصمت اینونو» فرمانده ستاد ارتش و یکی از نزدیکان آتاتورک به انجام رسیده که توافق «لوزان» معروف شد. توافق‌نامه لوزان یکی از طولانی‌ترین پیمان‌های صلح بوده است. بر این اساس ترکیه از پرداخت غرامت جنگ رهایی یافت. مرزهای کشور به جز مرز با عراق مشخص شد. مرز سوریه بر اساس توافق‌نامه آنکارا که در ۲۰ اکتبر ۱۹۲۱ به تصویب رسیده بود، پذیرفته و مشخص شد. به جز یونانی‌های مقیم استانبول، سایر یونانی‌ها از ترکیه به یونان فرستاده شده و به جز ترک‌های تراکیای غربی همه ترک‌ها نیز به ترکیه آمده و به این ترتیب تبادل جمعیت بین دو کشور صورت گرفت.

بر این اساس، «تعیین مرز عراق» نیز به نتیجه گفت‌وگویی بین مجلس ترکیه و انگلستان در آینده موکل شد. مرز یونان نیز همانند توافق‌نامه مولداوی پذیرفته شد، ولی یونان منطقه «کار آغاج» را به عنوان غرامت جنگی به ترکیه واگذار کرد. کاپیتولاسیون‌ها در معاهده لوزان لغو شد. جزایر بوز داغ و گوکچه داعی به ترکیه و دوازده جزیره به ایتالیا واگذار شده و بقیه جزایر نیز برای یونان باقی ماند.

مسئله تنگه‌ها، یکی از موضوعات مورد بحث در لوزان بود که با کنوانسیون تنگه موثره که در تاریخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۲۶ به امضا رسید، حل شد.

توافق‌نامه «لوزان» که در ۲۴ ژوئیه ۱۹۲۳ در شهر لوزان سوئیس به امضا رسیده، به عنوان سند تأسیس جمهوری ترکیه پذیرفته شد و این توافق‌نامه به رسمیت شناختن ترکیه به منزله یک کشور مستقل و دارای حاکمیت است.

ماجرای این صلح به جنگ جهانی اول و همراهی دولت عثمانی با آلمان، اتریش و مجارستان در جنگ جهانی اول بازمی‌گشت. متفقین پس از پیروزی در جنگ جهانی اول برای تنبیه امپراتوری عثمانی طی پیمانی به نام توافق «سور» قلمروی این امپراتوری را به منطقه آناتولی که اهالی آن منحصرآرتکتبار بودند، محدود کردند. در آن هنگام، بریتانیا و فرانسه تنگه‌های «داردانیل» و «بسفور» و شهر استانبول را در تصرف خود داشتند. بر اساس همین پیمان ساحل غربی آناتولی نیز به یونانی‌ها داده شد و مقرر شد یک ارمنستان بزرگ مستقل و یک منطقه خودمختار کردنشین در بخش‌های شرقی آناتولی ایجاد شود و این به معنای تجربه و پایان امپراتوری عثمانی بود. این پیمان اعتراض و شورش ملی‌گرایان ترک را در پی داشت. آنها با کمک بلشویک‌های روسیه کشور جدیدالتأسیس ارمنستان بزرگ را از بین برده و قلمروی ارمنه را به سرزمین کوچک ارمنستان امروزی در ناحیه قفقاز محدود کردند و سپس به جنگ یونان رفتند. پیروزی‌های نیروهای ملی‌گرای ترکیه سرانجام سبب شد مقامات کشورهای متفق چون یونان، فرانسه، بریتانیا، ایتالیا، ژاپن، رومانی و پادشاهی صرب و کرووات و اسلوفونی چاره‌ای نداشته باشند

دهلیز

مأمور کودتا

اهداف ژنرال رابرت هایزر از سفر به ایران در ۱۳۵۷

خارجه آمریکا در دولت ریگان را بر عهده داشت در مقدمه کتاب «مأموریت به تهران» نوشته، «رابرت هایزر» که از سوی نعمت‌الله عاملی در مرکز اسناد انقلاب اسلامی ترجمه و منتشر شده است، می‌نویسد:

«در نخستین روزهای ژانویه ۱۹۷۹ که فرماندهی عالی نیروهای متحد در اروپا را بر عهده داشتم یکی از مقامات وزارت دفاع آمریکا با من در باره اوضاع رو به وخامت ایران و تمایل رئیس‌جمهور برای فرستادن ژنرال رابرت هایزر، معاون من در مقر نیروهای متحد اروپا، به تهران صحبت کرد. مأموریت هایزر مشکوک بود. مذاکرات بعدی با مقامات کاخ سفید حکایت از آن داشت که هدف وی به راه انداختن کودتای نظامی در ایران است. با اینکه مقامات دولتی نظرات مختلفی در این خصوص داشتند، اما نظر غالب این بود که منافع آمریکا با خطر روبه‌رشدی مواجه شده است. تجربه نشان می‌دهد که آشفتگی در مرکز، معمولاً تلاش‌های پیرامونی را خنثی می‌کند. من با مأموریت هایزر مخالف بودم؛ زیرا هدف آن مشخص نبود و در ضمن عمدتاً یک مأموریت سیاسی بود نه نظامی. چنانکه بعدها هارولد براون وزیر دفاع به من گفت: پرزیدنت کارتر نیز با این مأموریت موافق نبود. ژنرال هایزر رفت و ادامه داستان طوری که گفته‌اند در تاریخ است.»

آمریکایی‌ها با همه توان تلاش داشتند تا از رژیم پهلوی به منزله مهم‌ترین پایگاه خاورمیانه‌ای خود حمایت کرده و آن را چنان مقتدر کنند که بتواند سد محکمی در برابر نفوذ اتحاد جماهیر شوروی به منطقه نفت‌خیز خلیج فارس باشد. عنوان «ژاندارم منطقه» نیز با این هدف طراحی شده بود که اجازه ندهند در شریان‌های نفت منطقه خللی ایجاد شود و اگر کسی ساز ناکوک می‌زد، از سوی رژیم پهلوی مهار شود. در همین ایام بود که کارتر به ایران آمد و اعلام کرد که ایران به «جزیره ثبات» در منطقه بدل شده است! این آرزوهای خیلی زود با اوج‌گیری نهضت اسلامی ملت ایران که به تدریج از دی ماه ۱۳۵۶ آغاز شد، به فراموشی سپرده شد. درست یک سال بعد در دی ماه ۱۳۵۷، رابرت هایزر مأموریت یافت تا برای مهار و سرنگونی خیزش اسلامی ملت ایران به تهران سفر کند و با طرح‌ریزی کودتایی کار انقلاب را یکسره کند! همانطور که پیش از این در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و خرداد ۱۳۴۲ نتوانسته بود اوضاع را به نفع حکومت دست‌نشانده پهلوی برگرداند! اینکه هایزر مأموریت داشت تا کودتایی را در ایران طرح‌ریزی و اجرا کند، حقیقتی است که در آثار مختلفی به آن اشاره شده است. از جمله «الکساندر هیگ» که مدتی وزارت

میراث مدنی مصباح

در بیان گوشه‌هایی از میراث فکری - سیاسی آیت‌الله مصباح‌یزدی

حمزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی

«آیت‌الله مصباح‌یزدی» از شاگردان پُر افتخار آیت‌الله‌العظمی بروجردی، حضرت امام خمینی (ره)، علامه طباطبایی و آیت‌الله بهجت، روز جمعه، ۱۲ دی ماه ۱۳۹۹ روی در نقاب خاک کشید و با این اتفاق، جهان اسلام یکی دیگر از ذخایر تفکر فلسفی خود را از دست داد. کارنامه علمی و سیاسی استاد مصباح از دست گسترده‌ای برخوردار است و آنچه در اینجا می‌گوییم، نمی‌ازیم دانش و معرفت اوست.

منظومه فکری روشن

آیت‌الله مصباح، در دوران زندگی خود حوزه تفکر فلسفی ایران را رونق بخشید و این، افزون بر تسلط ایشان در دانش‌های گوناگون اسلامی، همچون فقه، کلام، علوم قرآنی و تفسیر و اخلاق بود. جامعیت علمی استاد مصباح در دانش‌های مختلف اسلامی و پُر رنگ بودن سیاست در اندیشه ایشان، تداوم بخش مسیر پیوند حکمت، قناعت، عرفان و قرآن است که در آستانه طلوع ایران معاصر، یعنی در دوران صفویه با شکل‌گیری مکتب فلسفی حکمت متعالیه از سوی صدرالدین شیرازی قوام یافت و همین وحدت علوم اسلامی در طول تاریخ معاصر ایران زمینه موفقیت نیروهای مذهبی در تحولات سیاسی را فراهم کرد. یکی از نتایج مهم این وحدت علوم، پشتیبانی تفکر فلسفی از موضوع فقه‌های اصولی شیعه (اصولت‌ن شیعه) در برابر جریان اخباری‌گری بود و موفقیت آیت‌الله وحید بهبهانی - در دوران زندگی در به حاشیه راندن اخباریون شیعه در چنین بستری ریشه دارد.

آیت‌الله مصباح در ادامه مسیر فقه‌های اصولی شیعه (اصولت‌ن شیعه) قرار دارد و تسلط ایشان بر فلسفه، فقه، علوم قرآن و اخلاق و علم‌آموزی در سایر دانش‌های امروزی به روشنی وحدت علوم اسلامی نزد فقه‌های اصولی شیعه را نشان می‌دهد. وحدت دانش‌های اسلامی در یک منظومه فکری و سازگار دیدن آنها با یکدیگر در مسیری

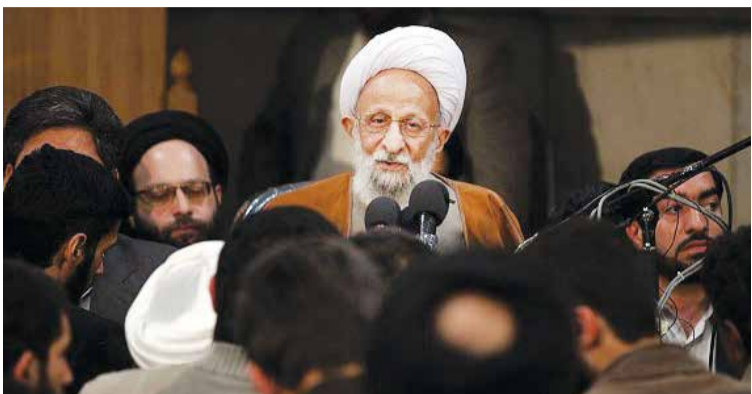
غایت‌مند که سعادت دنیایی و اخروی انسان را هدف می‌داند، زمینه اصلی شکل‌گیری نظام سیاسی در اندیشه یک فیلسوف است.

نزد استاد مصباح، فلسفه دانشی محصور در خود نیست؛ بلکه مبنایی برای سامان‌دهی به جامعه اسلامی به سوی اهداف متعالی است و این همان پیوند فلسفه و سیاست است که در سلوک سیاسی استاد مصباح با دغدغه‌مندی و جهد مدام همراه شده است؛ از این‌رو رهبر معظم انقلاب برای ایشان از تعبیر «حکیم مجاهد» استفاده کرده است.

از سویی دیگر وحدت دانش‌های اسلامی به واسطه حکمت متعالیه و تقویت این وحدت از سوی آیت‌الله محمد تقی مصباح با وجود انتقادهای مهم ایشان به برخی از مهمات حکمت متعالیه و فرارفتن از این حکمت با هدف جمع میان حکمت مشاء، اشراق و متعالیه، رمز انسجام هویت ملی ایران در دوران معاصر به شمار می‌آید و این موضوع همان چیزی است که تفکرات لیبرال و سکولار با آن مخالفند.

مخالفتان آیت‌الله مصباح، ادعای دفاع از حقوق شهروندی و جامعه مدنی داشته و از این منظر اندیشه و مواضع ایشان را نقد کرده‌اند. این مخالفت‌ها بیش از همه بر این محور استوار است که آیت‌الله مصباح نقش تشریفاتی برای مردم در حکومت اسلامی قائل بوده و قانون اساسی و نقش مردم در حکومت دینی را از آنجا مشروع می‌داند که به تأیید و تفویض ولی فقیه می‌رسد.

چنین انتقاداتی نسبت به استاد مصباح حتی

به اینجا ختم می‌شود که برای نمونه سیدصادق حقیقت، اندیشه مصباح را به جهان قدیم متعلق دانست که نمی‌تواند پدیده‌های مدرن سیاسی را در برگیرد.

خطای منتقدان و میراث مدنی مصباح

اشکال بزرگ انتقادات مذکور نسبت به آیت‌الله مصباح در این است که این انتقادات رونمایی از اندیشه سیاسی آیت‌الله را مورد توجه قرار داده و در ضمن به نسبت قابل توجهی آلوده به شائذهای سیاسی نیمه دوم دهه ۷۰ خورشیدی است.

مرحوم آیت‌الله محمد تقی مصباح بیش از همه به عنوان یک فیلسوف مطرح است و چنانکه گفته شد فلسفه دانشی غایت‌اندیش بوده و غایت خود را رساندن انسان به سعادت تعریف می‌کند و این امر را منفعت و مصلحت جمعی افراد یک جامعه می‌داند.

بنابراین مدنیت - به معنای ترجیح منافع و مصالح جمعی بر فردی - عنصر مهمی در فلسفه اسلامی است. فلاسفه اسلامی از فارابی تا خواجه نصیرالدین بیش از همه دغدغه مدنیت داشته و اتفاقاً به درستی سیاست را به دانش مدنی ترجمه کرده‌اند و با تأسیس مدینه فاضله، کمال مطلوب شکل‌گیری مدنیت در جامعه دینی را نشان داده‌اند.

در اندیشه مصباح هم مدنیت در چنین مسیری و بر مبنای منافع و مصالح شایسته یک ملت مسلمان پی‌ریزی می‌شود، در حالی که منتقدان ایشان مبنای خود را پذیرش نسبتاً مطلق تجدد غربی قرار

داده‌اند، بنابراین از خاستگاه دیگری به تفکر مصباح می‌نگرند.

از سوی دیگر تفکر فلسفی آیت‌الله مصباح در حالی به سعادت انسان می‌اندیشد که اندیشه‌های متعدد اساساً سعادت را به رفاه تنزّل داده‌اند و سرمایه‌داری را بر مدنیت حاکم کرده‌اند. اگر در اندیشه مدنی فلاسفه قدیم، جامعه و شهر بر مبنای استعداد انسان‌ها و با نظر به اهداف غایی طبقه‌بندی می‌شد، اندیشه‌های متجدد این طبقه‌بندی را بر مبنای ملاک‌های مادی و اقتصادی دنبال می‌کنند و از این‌رو، در بسیاری مواقع افراد فاقد استعداد و فضیلت در رأس جوامع متجدد قرار می‌گیرند.

بنابراین فیلسوفی که به یک نظام سیاسی هر چند هر می‌وسلسله مراتبی می‌اندیشد، مدنیت به معنای اندیشیدن به منافع و مصالح عمومی را به گونه‌ای دیگر دنبال می‌کند و تفکرات مدرن الزاماً راه به مدنی بودن انسان نمی‌برند.

دیگر اینکه محوریت سعادت دنیوی و اخروی در اندیشه فلاسفه اسلامی و از جمله آیت‌الله مصباح سبب شده است تا آنان در راه وحدت و انسجام هویتی جامعه ایران که در بالا گفته شد، بیندیشند و مبارزه با انحرافات را برای حفظ این وحدت در دستور کار قرار دهند.

بنابراین مواجهه میسر آیت‌الله مصباح با روشنفکران و نیروهای سیاسی اصلاح طلب، بر مبنای مواجهه میان وحدت و گسست هویتی نیز قابل تعریف است. اگر اتفاق نظر بر سر وجود و چیستی هویت ملی را مبنایی برای شکل‌گیری مدنیت بدانیم، آیت‌الله مصباح نیز به سهم خود از این مبنا حمایت و حفاظت کرده است.

به این ترتیب، مدنیت عصری مستتر در فلسفه و اندیشه سیاسی آیت‌الله مصباح است و نکته بسیار مهم اینکه این عنصر بازتاب روشنی در سلوک علمی و سیاسی آیت‌الله یافته است. رویکرد گفت‌وگویی و دیالوگی ایشان، استقبال از نقد و نظر، نظم فکری و زبانی شفاف و همسو با ادبیات عامه و نه نخبه‌گرایی و دست آخر هدایت انگیزه‌های سیاسی انقلابی به تشکیل یک گروه و حزب سیاسی از جمله نشانه‌های جهد علمی - مدنی آیت‌الله مصباح هستند که در مجال دیگری باید آنها را بررسی کرد.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۳۵

توزیع عادلانه امکانات عمومی

همه جای کشور و از مناطق مره‌نشین شهرها به مناطق پایین دست تسری دهد.

افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه

رژیم پهلوی در راستای اسلام‌زدایی با برنامه‌های «باستان‌گرایی»، «غرب‌گرایی» و «فرقه‌گرایی» می‌کوشید تا ترویج ابتدال و بی‌هویتی، مردم ایران به ویژه نسل جوان را به انحطاط اخلاقی بکشاند تا از این طریق زمینه تداوم استبداد پهلوی و استعمار غربی را فراهم آورد. اما انقلاب اسلامی و تشکیل نظام انقلابی نقطه عطفی در تحول عمیق فرهنگی در ایران بود که با محوریت اسلام‌گرایی و توجه به استقلال فرهنگی و با تکیه بر ارزش‌ها، هنجارها و باورهای اسلامی، خودباوری را به جای از خودبیگانگی نشاناند و هویت اسلامی را در قالب مراسم و مجالس دینی، کتب دینی و فعالیت‌های اسلامی بیش از هر زمان دیگری منعکس کرد. مجاهدت‌های جوانان در میدان‌های سخت از جمله دفاع مقدس، صف نوبت برای اعتکاف از هزاران جوان و استاد و دانشجو و زن و مرد و صف نوبت برای اردوهای جهادی و جهادسازندگی و بسیج سازندگی از هزاران جوان داوطلب و فداکار، جلوه‌های بی‌شمار خدمات و درآمدهای کشور در اختیار گروه کوچکی از پایتخت‌نشینان یا همسانان آنها در برخی دیگر از نقاط کشور بود و مردم بیشتر شهرها به ویژه مناطق دوردست و روستاها در آخر فهرست و غالباً محروم از نیازهای اولیه زیرساختی و خدمت‌رسانی بودند، جمهوری اسلامی موفق شد خدمت و ثروت را از مرکز به

تقسیم امکانات عمومی کشور و سنگینی کفه عدالت

مبارزه با فقر و رسیدگی به محرومان از همان روزهای نخست پیروزی انقلاب اسلامی مورد توجه عملی مسئولان کشور بوده است. بر این اساس امکانات وسیعی از کشور حتی در روستاها و مناطق محروم توزیع شده است. البته به تعبیر رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب، در زمینه کارکرد عدالت در کشور هنوز رضایت کامل حاصل نشده است؛ اما نباید به این معنا گرفته شود که برای استقرار عدالت کاری انجام نشده است. برخلاف دوره طاغوت که بیشترین خدمات و درآمدهای کشور در اختیار گروه کوچکی از پایتخت‌نشینان یا همسانان آنها در برخی دیگر از نقاط کشور بود و مردم بیشتر شهرها به ویژه مناطق دوردست و روستاها در آخر فهرست و غالباً محروم از نیازهای اولیه زیرساختی و خدمت‌رسانی بودند، جمهوری اسلامی موفق شد خدمت و ثروت را از مرکز به

محسن محمدی الموتری
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید مطهری (ره)

۶

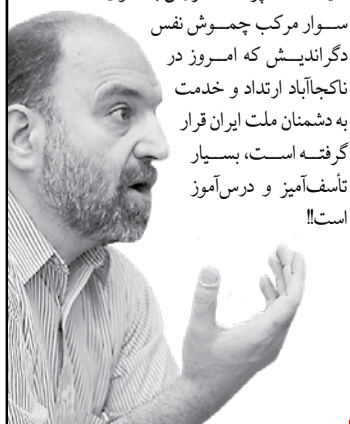
ریزش‌ها

فراز و فرود عبدالکریم سروش - بخش پایانی

شکست سروش از سروش!

فقهی و کلامی و سابقه تاریخی طرح ولایت فقیه، بدون ارائه کمترین دلیل در خصوص ولایت فقیه نوشت: «ولایت فقیه البته نه شرعاً اعتبار دارد نه عقلاً و کثیری از فقها و عقلا با آن مخالفند، اما هر چه است به معنای ولایت سیاسی است، نه ولایت معنوی و مفهومی جز ریاست و زعامت فقیه ندارد.» سروش در خرداد ۱۳۸۹ طی نامه‌ای توهین‌آمیز به مراجع، آنان را به عنوان «خاموشان ناخرسند» از ولایت فقیه و جمهوری اسلامی به مهاجرت از قم به نجف تحریک می‌کند که با واکنش جالب و بجای مرحوم آیت‌الله محمد یزدی مواجه شد. وی در مصاحبه‌ای در مورد این نامه سروش گفت: «امروز فردی که تا چندین پیش قرآن را قبول نداشت و رسماً می‌گوید که قرآن تراوش‌های فکری پیامبر (ص) است، در آخرین اطلاعیه‌اش علماً را نصیحت کرده است که چرا ساکتید، بلند شوید و از جنبش سبز حمایت کنید.» قصه پرغصه سروش به عنوان سوار مرکب چموش نفس

دگراندیش که امروز در ناکجاآباد ارتداد و خدمت به دشمنان ملت ایران قرار گرفته است، بسیار تأسف‌آمیز و درس‌آموز است!!

دلایل و عوامل انحراف عبدالکریم سروش از جمله فاصله گرفتن وی از انقلاب اسلامی و تفکر امام خمینی (ره) و گرایش مفرط به تفکر غرب چیست؟ غور و بررسی جوانب زندگی سیاسی دکتر سروش نشان می‌دهد، وی نیز همانند همه انسان‌هایی که در طول تاریخ در ورطه اندیشه‌های ظلمانی و ضلالت افتاده‌اند، اسیر هواهای نفسانی و جاه‌طلبی‌های علمی خود شد. در واقع، «غروب» تکیه، خودنمایی و کینه‌توزی «عوامل انحراف عبدالکریم سروش هستند. به عبارت ساده‌تر، سروش از سروش شکست خورد. تاختن در میدان دانش و تعلیم بدون تزکیه و تهذیب سرنوشتی این چنین نخوت‌آمیز دارد. این خصیصه‌های اساسی انحرافی درمان نشده سبب شد وی هر چند وقت یک بار با ناامیدکننده دروغ‌گویی و طرح مسائل نادرست علیه نظام جمهوری اسلامی از روی تفکرات کهنه شده غربی به اسم نظریه و تئوری، دقیقاً راهی را طی کند که آمریکا از افراد کم سن و سال انتظار دارد، نه از متفکران و اندیشمندان یک جامعه. البته اگر چنین شکارهای بزرگی به دام دشمن بیفتد، بیشتر بهره خواهند گرفت و ضربات بیشتری می‌زنند. زمانی که عبدالکریم سروش تئوری ولایت فقیه را «عین استبداد دینی» دانست که با آن نمی‌توان «نظم دموکراتیک» به وجود آورد یا در انتخابات ۱۳۸۸ از کربوسی حمایت کرد، پایگاه فارسی «بی‌بی‌سی» در یادداشتی با عنوان «عبدالکریم سروش در لندن، روح پوپر بر فراز تهران» از وی تجلیل کرد. سروش با چشم بستن بر تمام ادله

علی ششمخانی، دبیر شورای عالی امنیت:

قرار بود راهبرد فشار حداکثری ترامپ، جمهوری اسلامی را به تسلیم واداشته و از معادلات جهانی و منطقه‌ای حذف کند. اکنون ترامپ از صحنه سیاسی آمریکا و جهان حذف شده و ایران در ابعاد داخلی و خارجی قدرتمندتر از گذشته راهبرد مقاومت فعال را پیش می‌برد.

مورالس، رئیس جمهوری پیشین بولیوی:

مبارزه با امپریالیسم، قهرمانان و شهدایی مانند فرمانده قاسم سلیمانی در جهان دارد که سال گذشته مورد ترور قرار گرفت. مردم، مبارزه او (شهید سلیمانی) برای عدالت و دفاع از حق حاکمیت ملت‌هایی که از تجاوز خارجی رنج می‌برند را به رسمیت می‌شناسند. ما نیز به ادای احترام ایران به او می‌پیونديم.

سیدباسر جبرائیلی، کارشناس مسائل

سیاسی: ترامپ مدعی است او نخستین رئیس‌جمهور از زمان کارتر است که جنگی را آغاز نکرده است. اگر او به ایران حمله کند، می‌تواند کاملاً مطمئن باشيد که آخرین رئیس‌جمهور آمریکانیز خواهد بود!

محمد اکبرزاده، فعال فضای مجازی:

روزی که آینده راهاندازی دفاتر صادراتی محصولات دانش‌بنیان با محوریت ستاد نانو مطرح شد، کمتر فعال اقتصادی به صادرات این نوع محصولات ایرانی باور داشت! امروز دستگاه‌های ایرانی شبیه‌ساز جراحی چشم (SiMedix) به چین صادر شد. بروقوی شو، اگر راحت جهان طلبی.

دانیال معمار، فعال رسانه‌ای: زنان با حجاب

ایرانی فقط در یک سال ۷۳۵ مدال در مسابقات برون‌مرزی گرفتند، ۱۳۷ بانوی کشورمان هم تا به حال مسابقات جهانی را قضاوت کرده‌اند. در المپیک و پارالمپیک قبلی زنان ایران ۳۱ سهمیه کسب کردند. این آمارها را برسانید به گوش مسیح علی‌نژاد، شاید هنوز آمارهایش مربوط به قبل انقلاب است.

حسین مهدیان، فعال رسانه‌ای: یک عده

هشتگ زدند ما جنگ طلب نیستیم. بله. اما حالا چرا این هشتگ؟ چون ناو آمریکایی برگشت. خیلی‌س دنیال استدلال‌شان نباشید. بعضی‌ها اول استرس می‌گیرند، بعد استدلال می‌نویسند. روانی قلم‌شان از سر لکنت زبان‌شان است.

نگاهی به جدیدترین تحولات قانونی کشور در حوزه فضای مجازی

نوید کمالی

دبیر گروه رسانه

طی هفته گذشته اجرای طرح‌ها و وضع دستورالعمل‌های جدید در حوزه امنیت فضای مجازی کشور موجبات افزایش رضایت افکار عمومی از عملکرد سیاستگذاران این حوزه را فراهم کرد؛ چرا که در طی چند سال گذشته بی‌توجهی به روزآمدسازی قوانین در حوزه امنیت فضای مجازی کشور این فضای نوپدید فراگیر را به جولانگاه تبهکاران مجازی بدل کرده بود، به گونه‌ای که حتی باندهای تبهکار فعال در حوزه قمار و شرط‌بندی نیز به صورت آشکار و قلدرمآبانه از زیرساخت‌های مالی و بانکی کشور برای اخلاف در نظام اقتصادی کشورمان بهره می‌بردند. اما خوشبختانه در دی ماه جاری شاهد شروع فصل جدیدی از توجه

به فضای مجازی و خاصه امنیت این فضای پر سر و صدا و بی‌سرو و سامان هستیم و امید می‌رود سیاست‌گذاری‌های جدید انجام شده در این ایام بتواند فضای مجازی کشورمان را بیش از پیش به محیطی امن برای شهروندان ایرانی بدل کند.

از جمله مهم‌ترین اقدامات انجام شده در طول این ماه می‌توان به مواردی از جمله تصویب طرح جدیدی در هیئت وزیران کشورمان برای حمایت از کرامت زنان جامعه اسلامی در مقابل خشونت‌ها و بی‌اخلاقی‌های فضای مجازی اشاره کرد.

به منظور حفظ کرامت و منزلت زنان، حمایت از آنها در برابر خشونت و تحکیم مبانی خانواده و حفاظت از کیان آن، هیئت وزیران لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت را به تصویب رساند. این لایحه بخش‌های مختلفی دارد، اما بخش مهم و قابل توجه آن مربوط به جرم‌انگاری اهانت به بانوان در فضای مجازی است، چرا که بر اساس این مصوبه از این به بعد ارسال پیام‌های زننده

و غیر اخلاقی به بانوان جرم‌انگاری شده است. بر اساس این لایحه، «هرگاه مردی بر خلاف تمایل زنی با ارسال پیام‌ها یا تصاویر نامتعارف به وسيله سامانه‌های مخابراتی، فضای مجازی یا هر وسیله دیگری موجب آزار روحی یا روانی وی شود، به جزای نقدی درجه ۷ محکوم می‌شود و در صورتی که پیام‌ها و تصاویر ارسالی مستهجن باشد، به جزای نقدی درجه ۶ و در صورت تکرار به جزای نقدی درجه ۵ محکوم می‌شود.»

بر مبنای این مصوبه جدید، حداقل مجازات ایجاد مزاحمت مجازی برای دختران و بانوان فعال در فضای مجازی کشورمان حبس از ۹۱ روز تا ۳ ماه، جزای نقدی بیش از ۱ میلیون ریال تا ۳ میلیون ریال، شلاق از ۱۱ تا ۳۰ ضربه، محرومیت از حقوق اجتماعی تا شش ماه است؛ لذا به نظر می‌رسد اجرای این مصوبه می‌تواند نقش بسزایی در افزایش سلامت اخلاقی فضای مجازی کشورمان و کاهش مزاحمت‌های مجازی برای نوامیس ملت

داشته‌باشد.

علاوه بر این رئیس پلیس فتای کشورمان نیز هفته گذشته از اجرای طرح برخورد با اراذل و اوباش در فضای مجازی خبر داد. بر مبنای این طرح پلیس با جدیدی بیش از پیش با اراذل و اوباش فضای مجازی که این روزها به وفور در شبکه‌های اجتماعی پر مخاطبی مانند اینستاگرام حضور دارند و موجب سلب امنیت روانی از سایر کاربران شده‌اند، برخورد می‌کند.

اما هفته گذشته «شورای عالی فضای مجازی» نیز بعد از مدت‌ها بی‌خبری در یک اقدام ارزشمند سندی را تحت عنوان «الزامات پیشگیری و مقابله با نشر اطلاعات، اخبار و محتوای خلاف واقع در فضای مجازی» تصویب کرد که بر مبنای آن قوه قضائیه موظف است طی سه ماه اقداماتی لازم برای «پیشگیری از جرایم در فضای مجازی» را انجام داده و زمینه «مقابله با نشر اطلاعات، اخبار و محتوای خلاف واقع» را فراهم کند.

تبدیل جاده مرگ به جاده زندگی

نگاهی به وظیفه مسئولان درباره فضای مجازی

ایجاد کرد. باید به سمت مصونیت‌سازی فرهنگی و معرفتی رفت. یعنی همان طور که در مواجهه با مواد مخدر، هم مقابله سخت می‌شود و هم برنامه‌ریزی نرم و هوشیاری افزایی، در این جبهه هم به جد باید هر دو فرآیند را عملیاتی کرد تا به نتیجه رسید. قطعاً علما و فرهیختگان و صاحب‌نفسان و اهل قلم و بیان هم در این حوزه مأموریت حیاتی دارند.

باید با تنویر فضا، با تولید آگاهی، با ترسیم خط‌های روشن، با تبیین زندگی پایسته و صلاح‌مند، به اصلاح عملی جامعه کمک کنند و متولیان امر هم با طرح‌های دقیق و کنشگری هوشمند و فعال، راه بر هرزگویی و هرزنویسی و تبدیل فضای مجازی به بازار مکاره و مدلینگ و... ببندند. این هم‌راهی ضریب موفقیت را قطعاً افزایش خواهد داد.

دارد که از این گرانیگاه‌های پر مخاطره، چشم بپوشد.

قطعاً باید با برنامه و حساب شده به سلامت‌سازی این مسیرها اقدام کنند و الا هر تردیدی که در ذهن فردی شکل بگیرد، گنااهش در حساب آنان فهرست می‌شود؛ چنانکه در جاده‌ها، قطرات خون، به حساب متولیان غافل نوشته می‌شود.

باید وضعیت فضای مجازی را جدی گرفت. باید به ویروس‌های اخلاق‌سوزی که در این مسیر مثل کالای قاچاق جا به جا می‌شود، حساسیت داشت.

قطعاً این حساسیت و هوشیاری به معنای فیلتر کردن نیست که این اقدام در جهان وی‌پی‌ان‌ها، ره به جایی نمی‌برد و حتی اگر فیلتر شکن‌ها هم نبودند، باز هم با محدودیت نمی‌شود مصونیت

فکر می‌کنم این نسخه‌ای است که در شاهراه‌های ارتباطی هم به جد مورد نظر قرار گیرد، یعنی همان طور که در برابر راه‌های ارتباطی زمینی حق نداریم بی‌تفاوت باشیم و به قاعده مسئولیت، ذمه ما زیر بار دین آسیمی است که مردم می‌بینند و حتی نسبت به گذرگاه حیوانات هم مسئولیت داریم، در حوزه ارتباطات هم این تکلیف وجود دارد و متناسب با کارکردی که دارد، طراحی می‌شود.

امروز که در حوزه فضای مجازی که به فرموده دقیق و ظریف رهبر معظم انقلاب اسلامی، فضای حقیقی شده است، مثل جاده‌ها مسئولیم و باید نسبت به نقاط حادثه‌خیز در هر مسیر آن چاره‌ای ببندیم.

هیچ مسئولی در کشور ما، به تأکید می‌گویم، هیچ مسئول و دست‌اندرکار نه می‌تواند و نه حق

عباس محمدیان

کارشناس رسانه

جاده که پر خطر شد، به حال خودش رها نمی‌شود. مسدودسازی هم نمی‌کنند؛ بلکه عقلا و متخصصان حوزه بررسی کرده و برای اصلاح طراحی می‌کنند. اول نقاط حادثه‌خیز را شناسایی و اصلاح می‌کنند.

بعد نقاطی را که به خاطر بار ترافیکی، باعث فرسایش روان می‌شود، درست می‌کنند و بعد متناسب با حجم ترافیکی جاده، دوباندسازی می‌کنند و محور را اگر «جاده مرگ» هم نام گرفته باشد، به «مسیر زندگی» و جاده سلامت تبدیل می‌کنند.

خبر خوب

علیه آلودگی

آسمان آبی با فناوری ایرانی

به لطف فناوری‌های نو و فیلترهای حاوی نانوالیاف می‌توان آلودگی هوا را تا حدود زیادی کاهش داد؛ از این رو یکی از شرکت‌های ایرانی سازنده فیلتر، فیلترهای نانویی ویژه‌ای برای مقابله با آلودگی هوا تولید کرده است. قدرت جذب آلاینده‌های این محصول به دلیل وجود نانوالیاف، نسبت به فیلترهای رایج بسیار بالاتر بوده و امکان گیراندازی ذرات زیر ۲/۵ میکرون در این فیلترها وجود دارد. کارخانه‌های تولیدی می‌توانند با استفاده از این فیلترها جذب ریزگردها از خروجی کارخانه را به حداقل برسانند.

پژواک

ماهواره چوبی

آخرین ابداع ژاپن در صنعت فضایی

در سال‌های اخیر زیاده‌های فضایی به یکی از مشکلات بزرگ بشر تبدیل شده‌اند، از همین رو دانشمندان ژاپنی در حال تلاش برای طراحی و تولید مواد جایگزین برای ساخت ماهواره‌ها هستند. شرکت ژاپنی Sumitomo Forestry در این رابطه اعلام کرده است، در حال حاضر در حال پرورش درختان خاصی است که می‌توان از چوب آنها برای ساخت ماهواره استفاده کرد. مزیت ماهواره‌های چوبی این است که بدون تولید گازها و مواد مضر در اتمسفر می‌سوزند و پس از متلاشی شدن قطعات آنها به شکل بارش‌های خطرناک روی زمین سقوط نمی‌کنند.

نرم افزار

کلاچ

تجربه رانندگی در خانه!

تجربه هیجان‌انگیز رانندگی، شاید برای بسیاری از ما به دلایل مختلف مقدور نباشد! اما حالا در عصر تکنولوژی و به لطف فضای مجازی حتی در خانه هم می‌توان آن را تجربه کرد! تجربه سرعت و هیجان بدون خطرات احتمالی! برای این تجربه کافی است یک گوشی هوشمند تلفن همراه داشته باشید تا به راحتی تجربه رانندگی با هر یک از خودروهای روز داخلی و خارجی را تجربه کنید و حتی با آنها مسابقه هم بدهید! اگر شما هم از جمله علاقمندان بازی‌های اتومبیل‌رانی هستید، می‌توانید بازی «کلاچ» را که یک محصول ایرانی است، بارگیری کرده و با دوستان بر خط بازی کنید.

سپهر آقازاده

تلاش ناتمام برای اصلاح جریان سریال سازی در شبکه خانگی

آرش فهیم

منتقد سینما

سریال «آقازاده» را می توان یک گام جدی، اما ناقص و ناتمام برای اصلاح جریان سریال سازی در شبکه نمایش خانگی دانست. برای پرداختن به این محصول ابتدا باید به اختصار، وضعیت جریان سریال سازی در شبکه نمایش خانگی را مرور کرد.

یک دهه است که پخش مجموعه های نمایشی دنباله دار یا همان سریال ها به صداوسیما محدود نیست، بلکه بخش خصوصی نیز این فرصت را یافته تا در رقابت های تکمیل-رسانه ملی، سریال هایی را عرضه کند. با این حال، آنچه طی این ۱۰ سال به عنوان سریال در شبکه نمایش خانگی منتشر شده، چندان در شأن فرهنگ ما نبوده است؛ رقابت با صداوسیما نه تنها باعث ورود آثار شاخص و با کیفیت از سوی بخش خصوصی نشد؛ بلکه شاهد نوعی نزول محتوایی و کیفی در این عرصه بوده ایم! بخش خصوصی به جای آنکه در کیفیت و محتوای برتر با سریال های تلویزیونی رقابت کند، صرفاً در پی جذب مخاطب و فروش بیشتر است و برای رسیدن به این هدف، به هر وسیله ای متوسل می شود. از این رو، همه آن انتقاداتی که به بیشتر سریال های سیما وارد بود، حالا چند برابر بیشتر به سریال های شبکه نمایش خانگی وارد است؛ از آب بستن به قصه و ریتم کند گرفته تا ضعف کارگردانی و بازیگری و فراتر از این نقدها ابتذال محتوایی این آثار جای نقد دارد! گویا تمام همت سازندگان اغلب سریال های شبکه نمایش خانگی آن است که با کمترین وقت، زحمت و هزینه، به بیشترین بازدهی مالی برسند. در نتیجه، سریال های شبکه نمایش خانگی

به جای اینکه آلترناتیو مجموعه های تلویزیونی باشند و خلاها و کمبودهای آن را پر کنند، به شعبه داخلی سریال های مبتذل و ضدخانواده ترکیه تبدیل شده اند! از طرف دیگر، ضعف مدیریت و نظارت بر این عرصه سبب شده است تا سریال های شبکه نمایش خانگی، به مأمونی برای صاحبان سرمایه های آلوده تبدیل شوند تا از طریق سرمایه گذاری در این سریال ها هم پولشویی کنند و هم برای خودشان اعتبار و جایگاه فرهنگی و هنری درست کنند! بنابراین برای اصلاح این فضا در کنار تقویت نظارت و مدیریت کیفی و محتوایی باید کار ایجابی هم انجام شود؛ یعنی هنرمندان و نهادهایی وارد شوند که در مقابل سسلیق نازل و سرمایه های آلوده، آزاده باشند و توان خلق آثاری پرجاذبه، بدون همان طور که انتظار می رفت، سازمان «اوج» اولین و بهترین گزینه برای رقابت با سازندگان آثار مبتذل شبکه نمایش خانگی بود.

چون این سازمان هم پشتوانه و توان مالی حمایت از هنرمندان توانا را داشته و هم از ابتدا نشان داده که سراغ سسوزدهای بر زمین مانده می رود و روی موضوعات ملی و راهبردی سسر مایه گذاری می کند؛ به همین دلیل هم اقدام سازمان اوج در تولید سریال «آقازاده» به عنوان جایگزین سازی در شبکه نمایش خانگی و رقابت با سریال های شبه ترکیه ای، اتفاقی مثبت و سازنده است. به ویژه، این سریال در همان قسمت های اول نشان داد که علاوه بر برخورداری از قدرت جذب مخاطب، مضامین تازه تری را هم هدف قرار داده است؛ مضامینی مانند حضور رانت خوارها و مفلسدان اقتصادی در برخی از حراج های هنری، تقابل آقازاده های فاسد با نظام اقتصادی کشور و نفوذشان در دستگاه های مختلف و مقابله دستگاه قضا با آنها و... . به واقع سال هاست که نوعی از سینمای اجتماعی در ایران پا گرفته است که فقط سیاه نمایی می کند، اما جرت رفتن به سراغ ریشه ها و عوامل اصلی ایجاد کژتابی های اجتماعی و اقتصادی را ندارند. سریال «آقازاده» از معدود حرکت های دراماتیک برای

۱۳ فرهنگ

شماره ۹۸۴ | دوشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

جایزه های متفاوت از طرف «جلال»

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

۱۲ سال از پایه گذاری سنت حسنه «جایزه ادبی جلال آل احمد» می گذرد؛ هفته پیش بود که سیزدهمین دوره این جایزه (با احتساب دوره نخست در پاییز ۱۳۸۷) با معرفی آثار برتر به کار خود پایان داد.

هدف از پایه گذاری این جایزه ادبی که به همت و ابتکار جمعی از صاحب نظران حوزه ادبیات داستانی انجام شد و رسماً به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی هم رسید، این بود که از طریق شناسایی و تقدیر از آثار برتر حوزه ادبیات داستانی، به رشد استعداد های این حوزه و ارتقای زبان و ادبیات فارسی در حوزه «داستان و رمان» کمک شود.

از آن زمان تاکنون، سالانه چند صد عنوان اثر در چهار بخش «داستان بلند و رمان، مجموعه داستان کوتاه، نقد ادبی و مستندنگاری» به دبیرخانه جایزه رسیده و هیئت داوران که متشکل از برترین چهره های پیشکسوت حوزه ادبیات داستانی بوده و هستند، تا این جشنواره فرصتی برای تشویق استعدادهای درخشان در این عرصه باشد.

خلاصه کلام اینکه، «جایزه ادبی جلال» از آن دست رویدادهای فرهنگی در کشور ملد و البته از معدود رویدادهای فرهنگی است که به قول معروف، برایش «پول حرام نمی شود» و اگر بودجه ای هم به آن اختصاص می یابد، دل آدم نمی سوزد و می توان امیدوار بود که فایده ای برای عرصه فکر و فرهنگ داشته باشد.

امسال و دوره سیزدهم جایزه ادبی جلال هم همزمان با ایام نخستین سالگرد شهادت سیدالشهدای مقاومت شهید «حاج قاسم سلیمانی» برگزار شد و اختتامیه دوره هم شامگاه دوشنبه ۱۵ دی ماه به صورت برخط و تلویزیونی از شبکه چهارم سیما برگزار شد و از آثار منتخب و شایسته تقدیر، تجلیل شد؛ اما نکته متفاوت و متمایز این دوره، جای خالی آثار منتخب در برخی بخش ها بود که انتقادات کارشناسان و صاحب نظران را هم به دنبال داشت.

برای نمونه، بخش «داستان بلند و رمان» برگزیده نداشت و این در حالی بود که ۸۲۰ اثر به دبیرخانه راه یافته بود، اما در نهایت فقط یک اثر (اوراد نمروز) شایسته تقدیر شناخته شد! یا عجیب تر از آن بخش «داستان کوتاه» بود که با وجود ۳۴۲ اثر ارسالی به دبیرخانه، نه برگزیده داشت و نه اثر قابل تقدیر!

هیئت داوران در این بخش اعلام کرد، مجموعه های داستان های کوتاه رسیده به دبیرخانه، دارای ساختار و محتوای قابل قبولی از نظر ویژگی های فنی و تکنیکی داستان کوتاه نیستند.

شاید عده ای این مسئله را ناشی از سخت گیری هیئت داوران و میدان ندادن به استعدادهای جوان و شکوفا نشده بدانند و به آن نقد جدی وارد کنند و عده ای هم از این رویکرد داوران دفاع کرده و آن را باعث بالا رفتن کیفیت و دقت آثار در مرحله شکل گیری توصیف کنند؛ هر چه باشد، اصل این ماجرا قابل بررسی است.

خوب است که حداقل داوران این دو بخش جایزه جلال رفیع ایهام کنند و علت انتخاب نشدن هیچ اثری را بیشتر و جزئی تر توضیح دهند تا هم برای صاحبان این آثار حکم راهنمایی و رفع اشکال داشته باشد و هم به ارتقای کیفی دوره بعد جایزه کمک کند.

برداشت

کانون امید

نگاهی به جشنواره مردمی عمار و راه پیش روی آن

ندا کرمانشاهی

خبرنگار

امسال تمام جشنواره ها و برنامه های فرهنگی هنری به دلیل وجود ویروس کرونا، حال و هوای جدیدی را تجربه کردند؛ جشنواره مردمی فیلم «عمار» نیز از این موضوع مستثنی نبود و در حالی یازدهمین دوره خود را پشت سر گذاشت که به شیوه مجازی و اکران های برخط رو آورد! اما به نظر می رسد این نوع تجربه، هم برای برگزار کنندگان و هم برای شرکت کنندگان و مخاطبان در جای خود منحصر به فرد و مفید بود. جشنواره عمار در تمامی این سال ها توانسته است قدم های خوبی در راه اعتلای هنر انقلابی و متعهد در کشور به خصوص

در حوزه مستند و فیلم کوتاه بردارد. یکی از مهم ترین برکات این جشنواره را می توان بردن هنر و فیلم در دل محروم ترین مناطق دانست، مناطقی که اتفاقاً گاهی ویژه ترین استعدادها را هم در دل خودشان جا داده اند و شاید اکران های مردمی سبب شود تا روزنه های امیدی نیز در دل همین استعداد های جوان زنده شود و راه خود را پیدا کنند. بسیاری از شرکت کنندگان جشنواره عمار نیز از همین افرادی هستند که روزی پای اکران های مردمی نشستند بودند و حالا توانسته اند با کمترین امکانات آثار درخور توجهی ارائه دهند. در واقع عمار را می توان کورسوی امیدی برای جوانانی دانست که دوست دارند دغدغه های خود را به زبان هنر بیان کنند، اما متأسفانه در برخی محافل

دولتی یا هنری به آنها بهایی داده نمی شود. اما در این میان باید توجه داشت، این جشنواره که نسبت به برخی جشنواره های دیگر نوپاتر است، راهی دراز در پیش دارد و باید با نظم و دقت بیشتری در آن قدم بردارد. از طرفی قطعاً هر رویداد فرهنگی که با دیدی مثبت کار خود را آغاز می کند، گاهی در میانه راه دچار چالش هایی جدی می شود که بهتر است هر چند سال یک بار، به اصل و ماهیت خود نگاهی ویژه بیندازد تا از هدف اصلی اش دور نشود؛ مانند آنچه انتظار می رفت تا در جشنواره فیلم فجر به عنوان بزرگترین رویداد هنری نظام شاهد باشیم، اما گاهی احساس می شود خواسته یا ناخواسته درگیر مسائل و موضوعاتی می شود که با فلسفه وجودی آن مغایرت دارد.

نشر

زخم انار

جدیدترین محصول شهرستان ادب

«یک تک ابر» عنوان کتابی است که به تازگی انتشارات شهرستان ادب آن را به چاپ رسانده است. یک تک ابر شامل داستان هایی از نویسندگان نام آشنای معاصر است که انتخاب و گردآوری آنها را «مجید قیصری» برعهده داشته است. مجموعه شعر «از پنجره آبارتمان» نیز کتاب دیگر این انتشارات است. این کتاب

مجموعه شعر با بیانی و دوبیتی های «محمد رضا سلیمی سفتجان» است. «زخم انار» اثر زهرا نعمتی نیز جدیدترین کتاب منتشر شده در انتشارات شهرستان ادب است. این کتاب در دو بخش شعر آیینی و شعر دفاع و پایداری روانه بازار شده است.

کتاب

از چیزی نمی ترسیم

جدیدترین تقریظ امام خامنه ای

تقریظ رهبر معظم انقلاب، بر کتاب خاطرات خودنوشت حاج قاسم سلیمانی، فرمانده شهید نیروی قدس سپاه منتشر شد. متن کامل یادداشت امام خامنه ای به این شرح است: «بسمه تعالی؛ هر چیزی که یاد شهید عزیز ما را برجسته کند، چشم نواز و دلنواز است. یاد او را اگرچه خداوند در اوج

برجستگی قرار داد و بدین گونه پاداش دنیایی اخلاص و عمل صالح او را بدو هدیه کرد، ولی ما هم هر کدام وظیفه ای داریم. کتاب حاضر را هنوز نخوانده ام اما ظاهراً می تواند گامی در این راه باشد. رزقنا الله ما رزق من /فضله/ سیدعلی خامنه ای»

مسابقه

خطبه فدک

مسابقه ای به همت آستان قدس

چهارمین دوره مسابقات حفظ، ترجمه و مفاهیم خطبه فدک به همت آستان قدس رضوی برگزار می شود. حجت الاسلام سید مسعود میریان، رئیس اداره علوم قرآنی آستان قدس رضوی گفت: «این دوره از مسابقات توسط اداره علوم قرآنی آستان قدس رضوی، در فضای مجازی برگزار و علاقه مندان تا

۲۴ آذر برای نام نویسی مهلت دارند، همچنین مسابقه در روز ۲۷ دی ماه برگزار می شود.» وی افزود: «علاقه مندان می توانند با مراجعه به شناسه @quranlive در پیام رسان اینستاگرام کسب اطلاعات بیشتر برای شرکت در این مسابقه نام نویسی کنند.»

یادداشت

چرا صدام دست به شیمیایی شد؟

رئیس‌رئیس‌مجلس

پژوهشگر دفاع مقدس

عملیات کربلای ۵ بعد از پیروزی ما در فاونقش سرنوشت‌سازی در تغییر روند جنگ به سود ایران داشت و در نتیجه موقعیت سیاسی- نظامی ایران را ارتقا بخشید. برتری‌های تاکتیکی ما در عملیات کربلای ۵ دستاوردهای سیاسی- نظامی ما نکته مهمی را در جنگ به دنیا اثبات کرد. در این عملیات برتری نظامی ایران بر عراق یک بار دیگر به اثبات رسید، غافلگیری تاکتیکی دشمن پیش آمد و فرصت پیشروی در استحکامات دشمن از سوی قوای خودی به‌دست آمد. پیروزی در عملیات کربلای ۵ علاوه بر دستاوردهای سیاسی از سوی ناظران و تحلیلگران خارجی به معنای برتری نظامی ایران بر عراق ارزیابی شد. اینکه قدرت دفاعی عراق مورد تردید جدی حامیان عراق قرار گرفت. همه‌جا عراق پیش‌حامیان خودش گفته بود ایرانی‌ها که سهل است، هیچ ارتشی نمی‌تواند این خطوط مستحکم دفاعی را بشکند؛ در حالی که ما این خطوط دفاعی را شکستیم و عبور قدرتمندانه ما از این استحکامات و پیشروی به سمت بصره، قدرت دفاعی عراق را در میان حامیان خودش مورد تردید قرار داد. با پیروزی ما در کربلای ۵ و اثبات برتری نظامی ایران بر عراق، عراقی‌ها به سمت جنگ نفتکش‌ها رفتند و مجموعه این مسائل باعث شد در نهایت شورای امنیت قطعنامه ۵۹۸ را در آغاز سال ۱۳۶۶ صادر کند و برای نخستین‌بار به بخشی از خواسته‌های ملت ایران توجه شود. روزنامه «آبرور» چاپ پاریس به نقل از کارشناس غربی نوشت: «برای اولین بار از آغاز جنگ تاکنون، ناظران و کارشناسان غربی در مورد امکانات دفاعی عراق دچار تردید شده‌اند.» همچنین با بروز توانایی نظامی ایران، شبکه بی‌بی‌سی طی تحلیلی در همین زمینه، با توجه به تجربه سپاه در عملیات فاو و عبور از رودخانه اروند، ضمن اشاره به عبور از منطقه آبگرفتگی و کانال پرورش ماهی در کربلای ۵ نوشت: «موفقیت ایران در عبور از دریاچه ماهی، یک بار دیگر توانایی ایران در عبور از آبراه‌ها را نشان می‌دهد.» هفته‌نامه «نیوزویک» نیز نوشت: «تهاجم ایرانی‌ها در نزدیکی بصره، حداقل یک مسئله را در خصوص جنگ ایران و عراق تغییر داده و آن این مسئله است که برای اولین بار طی چند سال گذشته، این احتمال را که یک طرف حقیقتاً بر دیگری پیروز شود، مطرح ساخته است.» در خاطرات سرلشکر عبدالحمید محمودالخطاب، رئیس دفتر صدام هم به این عملیات اشاره شده چنانچه می‌خوانیم: «در تاریخ ۱۶ ژوئیه ۱۹۸۷ مطابق با دی ۱۳۶۵ تلفن دفتر رئیس‌جمهوری عراق به صدا درآمد. خیر حمله به شلمچه را دادند. صدام دائم زیر لب می‌گفت: «امان از دست افراد (امام) خمینی... امان...» مدام پلک‌هایش به هم می‌خورد. به او عرض کردم که اتفاق مهمی پیش آمده است؟ صدام که در اتاق قدم می‌زد، گفت «امشب بصره به دست نیروهای ایران خواهد افتاد.» همان شب جلسه‌ای تشکیل شد که تا صبح ادامه داشت. ارتش صدام داشت از هم می‌پاشید و ماشین جنگی و مدرن عراقی‌ها از کار می‌افتاد. هر روز و هر ساعت گزارش‌هایی درباره عقب‌نشینی و تلفات بهت‌آور به دست عراقی‌ها می‌رسید. وقتی خبر رسید نیروهای ایرانی به منطقه دیدهبانی شماره یک لشکر ۱۱ رسیده‌اند، صدام گفت: «الان باید از سلاح شیمیایی استفاده کنیم!»

بررسی یک جلسه مهم؛ ۲۴ ساعت پیش از آغاز کربلای ۵ - قسمت اول

به امام بگویید ما نمی‌توانیم بجنگیم!

با این سخنان آقای هاشمی، وضعیت بغرنجی برای فرماندهان سپاه به وجود آمده بود. از سوی سپاه به‌عنوان تنها عامل ادامه جنگ مطرح شده بود و از سوی دیگر تأکید شد که توان فعلی، بالاترین قدرت ممکنه کشور در جنگ است. در این میان آقای هاشمی نشان داد که با پافشاری در مورد ادامه جنگ موافق است؛ اما انتخاب را به سپاه واگذار کرد و گفت: «با پایان جنگ نیز مخالفتی نخواهد داشت. اما جلسه تصمیم‌گیری برای عملیاتی که قرار بود فردا شب انجام شود محیط مناسبی برای پرداختن به مسائل و مشکلات اساسی و استراتژیک جنگ نبود؛ به خصوص آنکه سپاه و فرماندهی آن هنوز زیر بار فشار روانی عملیات کربلای ۴ قرار داشتند. به همین جهت بود که از سوی حاضران در این جلسه در خصوص اظهارات بیان شده، مطلبی ابراز نشد.» هاشمی‌رفسنجانی حرف آخر را زد و گفت: «پنج سال است داریم می‌گوییم (سقوط صدام).» بعد از فتح قح مشرف این همه شهید دادیم؛ حالا اگر بخوایم یک دفعه رها کنیم، اصلاً توی دنیا زیر پای انقلاب سست می‌شود. تحقیقاً ما راهی غیر از جنگ نداریم. من فکر می‌کنم جای جنگ واقعی همین جاست. هر متر از شلمچه به اندازه یک کیلومتر از جاهای دیگر بارش‌تر است.» به ظاهر ممکن است گمان کنید مباحث این جلسه مهم در همین جا به پایان رسید و فرماندهان حاضر در قرارگاه خاتم‌الانبیاء (ص) همدستان شدند تا فردا شب عملیات را شروع کنند؛ اما اینگونه نبود. ابهامات جدیدی مطرح شد که انجام عملیات و تصمیم‌گیری برای آن را سخت‌تر می‌کرد. هاشمی‌رفسنجانی در یک سو از تمام توان و استدلالش برای ادامه جنگ با امید به پیروزی استفاده می‌کرد و فرماندهان سپاه و مشاوران‌شان در سوی دیگر بودند و حرف‌هایی می‌زدند که به راحتی نمی‌شد از کنار آن گذشت. بررسی ادامه این جلسه مهم را در شماره بعد پیگیری کنید...

فرمانده کل سپاه می‌گفت: «اگر چه سؤالات و ابهامات در ذهن برادران هست؛ اما این را به فال نیک می‌گیریم. همیشه، هر وقت سؤالات زیاد بوده مسا موفق بوده‌ایم و هر وقت خوش‌بینی داشته‌ایم، با شکست مواجه شده‌ایم. امیدواریم که در این میدان آزمایش هم روسفید بیرون بیاییم...» همه اینها در حالی بود که رئیس‌جمهور عراق تلاش‌های سودان در زمینه میانجیگری در جنگ ایران و عراق را بی‌اثر کرده بود. رادیو اسرائیل در این زمینه گفت: «رئیس‌جمهور عراق محافلی را که حاضرند برای پایان بخشیدن به جنگ، شرایط حکومت اسلامی ایران را بپذیرند بر حذر داشت و گفت: عراق با هیچ شرطی موافقت نخواهد کرد!))»

نشست مشترک فرمانده عالی جنگ و فرماندهان ارشد سپاه برای آخرین بررسی طرح عملیات کربلای ۵ و تعیین زمان قطعی اجرای آن که از آخرین ساعت ۱۷ دی‌ماه شروع شده بود، در ۱۸ دی‌ماه هم پی گرفته شد. آقای هاشمی‌رفسنجانی که تصور می‌کرد تردید و ابهام قبلی اغلب فرماندهان رفع شده است، به یک باره با موج جدیدی از تردید و انتقاد این فرماندهان مواجه شد. همین بود که تصمیم گرفت در نشست خصوصی با محسن رضایی درباره عملیات به نتیجه‌نهایی برسد.

محمدعلی (عزیز) جعفری می‌گفت: «این دو روز هوا به خاطر وجود مه و گرد و غبار خیلی خوب بود؛ الحمدلله اصلاً دشمن روی جاده‌ها و منطقه دید نداشت. اگر فردا دید دشمن خوب باشد، منطقه وضعیت ناچوری خواهد داشت.»

محمدعلی حاجی محمدزاده، مسئول دفتر سیاسی سپاه معتقد بود: «بچه‌ها تردید دارند از اینکه بتوانند هدف را بگیرند. عملیات قبلی (کربلای ۴) روی آنها تأثیر گذاشته و زمان کم است. این جلسه نشان می‌دهد اگر چه در برخی موارد کاستی‌ها وجود داشت؛ اما در مجموع آمادگی لازم برای شروع عملیات در منطقه شلمچه حاصل شده است.»

تازه‌ها

بازجویی از سرهنگ

مرتضی بشیری، بازجو و مدیرمسئول جنگ روانی قرارگاه خاتم‌الانبیاء (ص) در دوران جنگ تحمیلی، خاطرات خود را برای فاطمه بهبودی روایت کرده تا در قالب کتاب «پوتین قرمزها» به دست من و شما برسد. از جذابیت‌های خاطرات بشیری، روایت جلسات بازجویی از نیروهای عراقی است. گاه در خلال این خاطرات، مطالب خواندنی از اتفاقات تاریخی نقل می‌شود که فجاج رخ داده در جنگ تحمیلی را بیشتر نمایان می‌کند. از جمله این موارد، بخشی است که به بازجویی از سرهنگ عباس الجشعمی، فرمانده تیپ کماندویی سپاه هفتم و حضور او در جزیره ام‌الرصاص اختصاص دارد. این کتاب را انتشارات «سوره مهر» منتشر کرده است و به تازگی پوشش مطالعاتی برای آن به راه افتاده است.

قاب

مردان کربلای ۵

هنوز داغ دوستان شهیدمان در کربلای ۴ به دل‌مان است... مگر می‌شود گام‌های مان را استوار نکنیم؟ می‌دانیم که جنگیدن با نونی‌های شلمچه، مرد یل می‌خواهد و عزمی کهن. حالا دیگر نه میدان‌های مین جلودار ماست و نه زمین‌های باتلاقی؛ نه آب، نه خشکی... مردانی که فاو را گرفتند، هیچ بیمی برای زدن به عمق شلمچه به دل‌شان راه نمی‌دهند...

خاطره

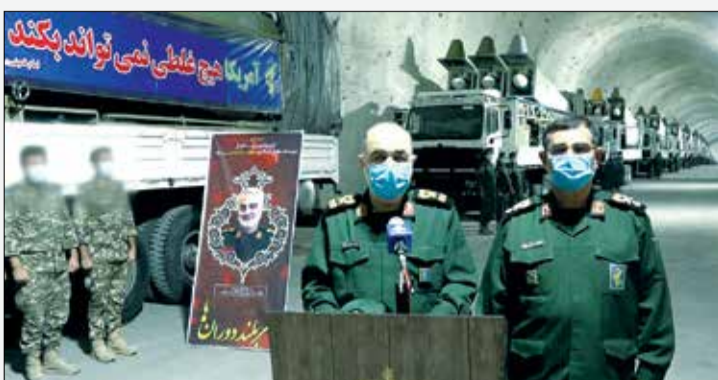
آیه الکرسی...

اگر از همه بچه‌های جنگ سؤال شود، عملیات کربلای ۵ را یک طرف و بقیه عملیات‌ها را طرف دیگر می‌گذارند؛ آنگاه دشمن سنگین بود که اصلاً مهلت نمی‌داد ما هم آتش بریزیم. خدا را شاهد می‌گیرم من در هیچ عملیاتی چه وقتی که به عنوان تخریب‌چی بودم و چه رزمنده اینقدر ترسیده بودم؛ با این وجود به دوستم که خیلی ترسیده بود، گفتم: ترس، چیزی نیست، تا می‌توانی آیه‌الکرسی بخوان. اورفت و بعداً برابم تعریف کرد: وقتی از پیش تو رفتم به رزمنده‌ای که با هم توی یک چاله بودیم مدام اصرار کردم آیه‌الکرسی بخواند، طوری که او فکر کرد من موجی‌ام، دارم تهدیدش می‌کنم و اگر نخواند او را می‌کشم! بنده خیلی ترسیده بود و تندتند برابم آیه‌الکرسی می‌خواند. شاید هفت بار خواند تا اینکه یکدفعه احساس کردم آرام شدم و ترس و واهمه از وجودم رفت. گفتم: دیگر بس است، نخوان، دستت درد نکند!

راوی: سعید بلوری، از تخریب‌چیان لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص)

دفاع تهاجمی در صورت نیاز قدرتمندانه انجام می شود

سپاه پس از بازدید از یگان‌ها و سامانه‌های مستقر در این پایگاه گفت: «دشمنان ما قدرت منطق ما را نمی‌پذیرند؛ بلکه بر منطق قدرت تکیه دارند، لذا برای جلوگیری از تحمیل اراده سلطه‌طلبانه و برنامه آنها، راهی جز تقویت قدرت بازدارنده دفاعی و تهاجمی برای ما وجود ندارد.» سرلشکر

با حضور فرمانده کل سپاه پاسداران یکی از پایگاه‌های راهبردی موشکی نیروی دریایی سپاه در سواحل خلیج فارس رونمایی شد.

به گزارش صبح صادق، سرلشکر حسین سلامی به همراه دریادار پاسدار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی سپاه صبح جمعه ۱۹ دی ماه در آیین رونمایی از این پایگاه گفت: «منطق ما در دفاع از تمامیت ارضی، استقلال کشور و دستاوردهای انقلاب اسلامی «قوی شدن» است.» پیش از رونمایی رسمی از پایگاه‌ها و تونل‌های زیرزمینی دریایی سپاه، فرمانده سابق نیروی دریایی سپاه پنج سال پیش از وجود شهرهای زیرزمینی دریایی همانند آنچه در شهرهای موشکی نیروی هوافضای سپاه است، خبر داده بود و فرمانده فعلی نیروی دریایی سپاه نیز در گفت‌وگوی اختصاصی با صبح صادق زمان علنی شدن این موضوع را بر اساس اقتضای زمان دانست. حال این اقتضا فراهم شد. فرمانده کل

گزارش صبح صادق از تحرکات روندهای نظامی بین ایران و آمریکا در هفته‌های اخیر

معادله اقتدار و بازدارندگی

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

با نزدیک شدن به پایان کار دولت فعلی ایالات نه چندان متحده آمریکا، برخی تحلیلگران سناریوهای متعددی در زمینه اقدامات رئیس‌جمهور قاتل و قمارباز آمریکا مطرح کردند که نشان می‌داد امکان نوعی حمله محدود نظامی علیه ایران یا منافع جمهوری اسلامی ایران در منطقه از سوی ایالات متحده یا رژیم منحوس صهیونیستی صورت بگیرد. در این میان، برخی تحرکات لجستیکی و جابه‌جایی تسلیحات و امکانات راهبردی ارتش آمریکا و رژیم صهیونیستی از امکان اقدامی از طرف این دو رژیم حکایت داشت. ارتش رژیم صهیونیستی و فرماندهی ستاکام ارتش آمریکا در قانون جمهوری اسلامی ایران جزء گروه‌های تروریستی به شمار می‌آیند و بر گونه اقدام و تحرک مشکوک این دو واحد تروریستی باید با واکنش سریع درست پاسخ داده شود. بر این اساس نیروهای مسلح با رصد کامل وضعیت در قالب تئوری بازی‌ها یا بازی جنگ همواره وضعیت موجود را رصد کرده و در قالب اعلام هشدار باش و آماده‌باش به یگان‌های دفاعی و تهاجمی همواره آمادگی لازم را برای پاسخ قطعی به تحرکات این دو واحد تروریستی دارند. در یک سال اخیر همواره سخن از انتقام سخت ترور حاج قاسم سلیمانی به میان می‌آمد، ترور شهید فخری‌زاده هم مزید بر علت انتقامی سخت‌تر شد. لذا دقیقاً در طرف مقابل اتاق وضعیت جنگ نیز برای بازدارندگی اقداماتی را رقم می‌زند که محاسبات جمهوری اسلامی را تغییر دهد؛ اما با نزدیک شدن به پایان کار ترامپ ماجرا از انتظار انتقام فراتر رفته و احتمال اقدام نظامی برای تداوم دولت ترامپ کمی قوی‌تر شد. تحرکات اخیر ارتش ایالات متحده به خصوص جابه‌جایی تسلیحات و تجهیزات از جمله بمب‌افکن‌های راهبردی، ناوها

و انواع شناساورها و زیردریایی‌ها و تحرکات دفاعی و تهاجمی در پایگاه‌های آمریکا در اطراف ایران نشان از ایجاد وضعیت آمادگی برای یک حمله می‌داد؛ ولی همه چیز نه در صحنه عمل، بلکه در اتاق‌های وضعیت و روی میز «بازی جنگ» بود. بر این اساس اگر دو میز طراحی در نیروهای مسلح ایران و نیروهای مسلح آمریکا را در نظر بگیریم، قبل از هر اتفاقی در صحنه عمل این اتفاقات در قالب دو شکل متفاوت روی هر کدام از این میزها رقم می‌خورد تا نتیجه حاصل شده برای اقدام عملی سنجیده شود و بعد وارد مرحله اجرایی شود. البته نتیجه حاصله به هیچ وجه به طرف مقابل انعکاس پیدا نمی‌کند. در اتفاقات اخیر بیش از آنکه صحنه درگیری حقیقی اتفاق بیفتد، صحنه درگیری روی این میزها بود. نیروهای مسلح جمهوری اسلامی پس از پایان دفاع مقدس تمام توان و همت خود را روی تهدیدی به نام آمریکا و رژیم صهیونیستی متمرکز کردند، یعنی با رصد قوی ارتش‌های متخاصم اشاره شده، همه آن چیزی را که برای مقابله با این ارتش‌ها نیاز بود، به شکل متقارن و نامتقارن فراهم کردند، که بخشی از این توان را در حوزه موشکی، پهپادی، جنگال، شناوری و... مشاهده کرده‌ایم. در

نیروی دریایی سپاه وجود دارد و الحمدلله نیروی دریایی با توان داخلی و قدرت تهاجمی به کفایت و بلوغ قدرت دست یافته است.» فرمانده کل سپاه همچنین گفت: «این موشک‌ها با برد صدها کیلومتر با ویژگی نقطه‌زن و دقیق و با قدرت تخریب بسیار بالا توانایی عبور از تجهیزات جنگ الکترونیک دشمن را دارند.»

سرلشکر سلامی با اشاره به اینکه هم اکنون افسران جوان بی‌شماری در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هستند که سامانه‌ها را آماده‌باش برای هر گونه عملیات آبی نگه می‌دارند، افزود: «اگر اراده‌ای در مستکبران و دشمنان ما وجود داشته باشد، این جوانان شجاع و برومند، اراده آنها را در نقطه خفه می‌کنند.»

فرمانده کل سپاه افزود: «هر لحظه نیاز باشد رزمندگان اسلام از منافع حیاتی ملت بزرگ ایران در آب‌های نیلگون خلیج فارس و ماورای آن دفاع تهاجمی قدرتمندانه را خواهند داشت.»

می‌شود. دبیرکل حزب‌الله لبنان نیز در همین راستا و در مقابل مطرح شدن گزینه نظامی رژیم صهیونیستی در شمال سرزمین‌های اشغالی پیام‌های لازم را گسیل می‌کند. بازدید فرمانده نیروی دریایی سپاه و سپس بازدید فرمانده کل سپاه از پایگاه‌های دریایی جزایر سه‌گانه و همچنین رژه شناوری بسیج دریایی نیروی دریایی سپاه پیام لازم را خواهد داشت. تیربار موشکی سیلوهای زیرزمینی شهرهای موشکی سپاه نیز تغییر جدی در محاسبات دشمن ایجاد کرد. در این میان، نگاهی به مواضع فرماندهان نیروهای مسلح هم جالب است. امیر سرلشکر موسوی در رزمایش پهبادی اخیر ارتش چنین موضع گرفت: «برگزاری تمرین بزرگ رزم پهبادی ارتش هشاداری است به دشمنان که به فکر بیفتند و دچار محاسبات غلط نشوند، اگر چه ما معتقدیم که دشمن به خیال خودش با این همیشه پوشالی که از خودش نشان می‌دهد، قصد دارد جلوی ضربه انتقام سخت را بگیرد، غافل از اینکه ضربه انتقام سخت؛ زمان، مکان و اندازش در اختیار ماست و دشمن هرگز نخواهد توانست زمان، مکان و اندازش را پیش‌بینی کند. کوچک‌ترین هدف ما در این ضربه انتقام، اخراج و بریدن پای آمریکایی‌ها از منطقه است. اگر دشمن در محاسبات خود دچار اشتباه شود، قطعاً ضربه‌ای را از نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران دریافت خواهد کرد که از هر کرده‌ای که تا الان داشته، پشیمان شود.» همچنین فرمانده کل سپاه و فرمانده نیروی دریایی سپاه هم چنین مواضعی گرفتند. فرمانده کل سپاه در بازدید از پایگاه‌ها و مواضع نیروی دریایی در جنوب کشور و جزایر سه‌گانه چنین گفت: «هیچ تهدید و تعرضی از سوی دشمنان را رها نخواهیم کرد، ما هم در عمل نشان داده‌ایم و هم در بیان می‌گوییم هر عملی از سوی دشمن علیه ما سر بزند، آن را با ضربه‌ای متقابل، قاطع و مستحکم پاسخ می‌دهیم.»

فرمانده نیروی دریایی سپاه هم هفته قبل روی موضوع پاسخ سخت و پشیمان‌کننده به متعرضان تأکید کرده بود.

کارگاه آموزشی با نظارت تخصصی

بر اساس تجربه حاصل از حضور میدانی در رده‌های صف، به این نتیجه رسیدیم که برخی از افراد شاغل در رده‌های صف آن چنان که باید با مأموریت‌ها و رسالت معاونت‌های خود آشنایی کامل ندارند.

این مسئله باعث شد در نظارت‌های ستادی و تخصصی خود بر روی این موضوع متمرکز شویم. به همین دلیل، سعی شد در رده‌هایی که برای نظارت حضور پیدا می‌کنیم، به رده‌های تابعه آن نیز سر بزنیم. این کار سبب شد نظارت‌ها به یک کارگاه آموزشی تبدیل شود؛ به این معنا که گزینه اول ما بررسی و ارزیابی کارهای خودمان در معاونت و پیدا کردن اشکالات اجرایی برنامه در رده بود. در مرحله بعد اگر رده در اجرای این برنامه اشکالاتی داشت، آن را برطرف می‌کردیم و به صورت کارگاهی موارد و اشکالات را برای متصدیان

معاونت آموزش و پژوهش نمایندگی ولی فقیه در سپاه

الگوی برتر تدریس

شرکت‌کنندگان در دو قالب مهارتی و دانشی به مدت ۲۰ دقیقه فرصت داشتند تا سطح مهارت دانش خود را ارائه کنند و در این میان دو داور حاضر در برنامه اقدام به سنجش میزان دانش و مهارت فرد در حوزه تدریس تخصصی خود کردند که برای این منظور کاربرگی به صورت سراسری از سوی معاونت تربیت و آموزش‌های عقیدتی-سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه طراحی شده بود تا همه معیارها در رده‌های کشور یکسان سنجیده شود.»

به همت معاونت تربیت و آموزش‌های عقیدتی-سیاسی نمایندگی ولی فقیه در ستاد فرماندهی کل سپاه، اولین جشنواره الگوی برتر تدریس برگزار شد.

به گزارش خبرنگار صبح صادق، بر اساس دستورالعمل معاونت تربیت و آموزش‌های عقیدتی-سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه، مربیان عقیدتی-سیاسی رده‌های مختلف سپاه در قالب جشنواره الگوی برتر سنجش می‌شوند. بر این اساس در ستاد فرماندهی کل سپاه نیز معاونت عقیدتی این ستاد مهر ماه امسال اقدام به برگزاری کارگاه دو روزه دانشی و مهارتی برای ۲۰ نفر از مربیان انجام کرده است و در ادامه ۲۹ و ۳۰ آذر ماه جشنواره سطح رده‌های عمده سپاه با حضور ۱۷ مربی برگزار شده است. سرهنگ پاسدار بهروز بهرامیان در این باره گفت: «در این جشنواره

روی خط

آیین‌نامه‌های خدماتی را اطلاع‌رسانی کنید

۰۹۱۳۰۰۰۵۶۸۲ / در زمینه البسه نظامی پاسداران، به دلیل رعایت بیت‌المال، شکل بودن نیروها و افزایش عمر مفید این البسه، نسوع پارچه و طرح دوخت سنوات قبل را لحاظ بفرمایید. کیفیت پارچه‌های فعلی اورکت، پیراهن و شلوار پایین است؛ در حالی که جنس البسه سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ بسیار عالی بود.

۰۹۱۳۰۰۰۵۴۸۵ / برای ترویج مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی پیشنهاد می‌کنم دوره‌های تربیت و تعالی در کنار مزار مطهر شهید حاج قاسم سلیمانی برگزار شود.

۰۹۱۴۰۰۰۷۸۹۰ / به مسئولان بگویند مبلغی که کارکنان بابت منازل سازمانی پرداخت می‌کنند (حق مسکن و شارژ) در قیاس با سایر سازمان‌ها چندین برابر است.

۰۹۱۴۰۰۰۳۸۲۱ / لطفاً یکی از ستون‌های هفته‌نامه را به نشر آیین‌نامه، دستورالعمل و بخش‌نامه‌های جدید معاونت نیروی انسانی و مرکز خدمات کارکنان اختصاص دهید.

۰۹۱۴۰۰۰۳۳۱۸ / خواهشاً اعمال سختی کار نیروهای مسلح در بازنگشتگی پیش از موعد را پیگیری کنید.

۰۹۱۴۰۰۰۲۴۷۳ / دفتر چه خدمات درمانی در داروخانه‌ها به هیچ وجه دردی نمی‌خورد و هزینه‌ها را شامل نمی‌شود.

۰۹۱۴۰۰۰۸۹۶۱ / چطور می‌توانیم به شماره‌های سال‌های قبل، برای نمونه سال ۱۳۹۰ دسترسی داشته باشیم.

صبح صادق: به پایگاه هفته‌نامه به نشانی ssweekly.ir بخش پایگانی نشریات مراجعه کنید.

۰۹۱۴۰۰۰۶۸۸۱ / در صورت امکان هزینه فرزندان سه قلو را تا شش سالگی قطع نکنید، با این تورم زندگی خیلی سخت است.

۰۹۱۵۰۰۰۰۳۷۲ / با استفاده از این تریبون یک توصیه به همه خوانندگان دارم؛ اگر این دو کار را انجام دهید، خیلی پیش‌روی کرده‌اید؛ یکی اینکه نماز اول وقت بخوانید؛ دیگری اینکه دروغ نگویند.

۰۹۱۸۰۰۰۸۱۵۲ / لطفاً روند گزینش نیروهای سپاه به ویژه سازمان بسیج را اصلاح کنید، بچه‌های قوی و دلسوز و کارآمد به دلایل پزشکی و سنی و مدرکی جذب نمی‌شوند. / (سعیدی، رزن)

۰۹۱۸۰۰۰۵۴۷۴ / آیا با ادغام بانک انصار در بانک سپه، طرح‌های رضوان، پس‌انداز عضویت و... حذف خواهند شد یا به قوت خود باقی است؟

صبح صادق: این موارد و پرسش‌های مشابه را پیگیری و اطلاع‌رسانی می‌کنیم. چسرا ابلاغیه شماره ۲۵۵۶ مشوق فرزندان اوری با امضای سردار

نقدی در شهریور ۹۹ در سپاه یزد اجرا نمی‌شود و می‌گویند تهران از این نامه مطلع نیست و افراد عیال‌وار را به دلیل قرمز بودن فرم جیم در پروژه مسکن رد کردند.

۰۹۱۹۰۰۰۰۶۳۳ / بر اساس قوانین داخلی سازمان هر فرد مجاز به حداکثر پنج سال سکونت در منزل سازمانی است، چرا از افرادی که بیش از سقف مجاز تعیین شده در منازل سازمانی سکونت دارند، اضافه دریافتی کسر نمی‌شود؟

۰۹۱۹۰۰۰۶۲۰۳ / چرا نکته نظر که می‌نوشتید حذف کردید؟ بی‌زحمت ادامه دهید، مطالبش عالی بود.

۰۹۲۱۰۰۰۰۶۰۴۲ / چرا سپاه گرگان مانع دخالت بسیج در مبارزه با مواد مخدر در قراق محل نامل است. / امام جماعت مسجد «حسن طالع‌زاری»

۰۹۳۸۰۰۰۰۷۶۹۰ / متأسفانه مسئولان سپاه استان گلستان جای بسیار بدی را برای پروژه مسکن انتخاب کردند!

۰۳۸۲۳۲۲۲۲-۳۸۲۳۲۲۲۲ / ارتباط با سردار مطهری مشاور اسرار ایرانیان فرمانده کل سپاه

صداقت

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیر مسئول: بدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعیدالله زارعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریان، محمد رضامهدیار اسماعیلی، حسین عبداللوی فر دبیر تحریریه: سعید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری صفحه آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گوردوزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱) sswEEKly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۹۸۴ | دوشنبه ۲۲ دی ۱۳۹۹

کتیبه سبز

بهاری می‌رسد از راه

زمین از برگ، برگ از باد، باد از رود، رود از ماه روایت کرده اند اردیبهشتی می‌رسد از راه بهاری می‌رسد از راه و می‌گویند می‌روید گل داوودی از هر سنگ، حسن یوسف از هر چاه بگو چله‌غشینان زمستان را که بر خیزند به استقبال می‌آیند ای عید از همین دی ماه به استقبال می‌آیند آری دشت پشت دشت چه پاک از راه ناهموار و از یاران ناهمراه سر بسمل شدن دارند این مرغان سرگردان گلویی تر کنیدی ای تیغ‌های تشنه، بسم‌الله!

محمد مهدی سیار

جوان

تغذیه سالم

محبوبه ابراهیمی

پژوهشگر سبک زندگی

یکی از اصلی‌ترین نیازهای انسان که در تمام طول عمر پابر جا بوده و تعطیلی ندارد، نیاز تغذیه‌ای است که در هر دوره اهمیت ویژه‌ای دارد. رعایت اصول تغذیه سالم در دوران جوانی می‌تواند سبب افزایش طول عمر شده و شادابی و نشاط جوانی را پایدارتر و ماندگارتر کند. از سوی دیگر، این قشر ذخیره‌های کمی قیمت آینده کشور هستند و هر نوع اختلال در سلامت جسمی و روانی آنها صدمات اساسی و جبران‌ناپذیری به جامعه می‌زند. با وجود این متأسفانه، برخی جوانان بی‌توجه به نیاز بدن خود در دوران جوانی به غذاهای آماده، فست فود، مواد غذایی کم‌ارزش، تقلبات غیر سالم و... علاقه‌مند بوده و در این مسیر از همسالان و تبلیغات نادرست رسانه‌ای الگو گرفته و عادات غذایی نادرستی را برای خود رقم می‌زنند. در مقابل، بخش وسیعی از جوانان، به ویژه دختران جوان، رژیم‌های خودسرانه و نادرستی را پیش می‌گیرند تا با کاهش وزن و لاغری، ظاهر خود را حفظ کنند. در حالی که چاقی دسته اول و لاغری افراطی دسته دوم، هر دو از آسیب‌های بزرگ و خطرناک هستند که قشر جوان و در حقیقت نسل آینده را تهدید می‌کند. عوارض این افراط و تفریط‌های غیر معقول، امراض و بیماری‌های گوناگون و خطرناکی را به همراه داشته و گاه موجب گرفتار شدن در دام آسیب‌های جبران‌ناپذیر خواهد شد.

صبحانه

مرزی برای آرامش

آدمی باید برای زندگی سرشار از آرامش شجاعت داشته باشد. شجاعت دیدن و بر زبان آوردن! دیدن نعمت‌ها و شکرگزاری شجاعت می‌خواهد. پذیرش خطا، عذر خواستن و جبران اشتباه هم شجاعت می‌خواهد. بخشش هم در گرو شجاعت است، حتی سخن گفتن! اما برای برداشتن قدم‌هایی محکم و استوار باید شجاعت و جسارت را خوب شناخت و مرز بین این دورا همواره نگه داشت.

تلخند

پیوست به زیالهدان/ با رای مجمع نخبگان آمریکا به پیروی بایدن و اتمام رسمی ریاست‌جمهوری ترامپ در آمریکا، دوران سیاسی او هم به پایان خواهد رسید و به منزله یکی از متفوق‌ترین رؤسای جمهور آمریکا در زیالهدان تاریخ از او یاد خواهد شد.

داستان

نیکوکاری

و مرا به نوشتیدن چایی دعوت کرد. با همان خنده دوستانه عذر خواهی کرد که تلفن هایش زیاد است و امکان دارد با این سر و صداها آرامش هم به هم بخورد. خودم را جمع و جور کردم و مشغول صحبت شدیم. رئیس دو کارخانه بزرگ بود و دو مؤسسه خیریه را اداره می‌کرد. راه‌ها به خاطر کرونا بسته بود و مجبور بود برای شرکت در افتتاحیه شعبه جدید خیریه با قطار سفر کند.

خوش صحبت بود و در همان لحظات اولیه از کارهای خیریه برابم حرف زد. اینکه چه افرادی تحت پوشش هستند و چقدر توانسته کمک‌های مختلفی جمع کند. از ذوق و شوق مردم برای دریافت کمک گفت، از دلی که برای آنها می‌تپید و اینکه اصلاً به دنیا آمده تا کمک‌حال مردم باشد. در دلم آرزو کردم کاش من هم می‌توانستم اینقدر مهم و محبوب باشم. مشغول همین فکرها بودم که دوباره تلفنش زنگ خورد. نگاهی به صفحه گوشی انداخت و در

نقیسه محمدی
دبیر گروه جوان

شماره صندلی ام را چک کردم و نشستم. چند دقیقه‌ای تا حرکت قطار مانده بود که مرد خوش پوشی به همراه دو جوان روی صندلی‌های کنارم نشستند. قطار که راه افتاد، از پنجره به بیرون خیره شدم. کارهایم را در ذهنم مرور می‌کردم و دلهره داشتم که مبادا کاری از قلم بیفتد و دوباره در این اوضاع بیماری مجبور به مسافرت باشم. تلفن مردی که کنارم بود، مدام زنگ می‌خورد و معلوم بود شخص مهمی است. حرف‌هایم را ناخواسته می‌شنیدم و گاهی نگاهش می‌کردم. سر و ته حرف‌هایم کمک و نیکوکاری و تلاش برای حل مشکل مردم بود. به آن همه تلاش و تکاپو برای انجام کار خیر غبطه خوردم. هنوز مسافت زیادی نرفته بودیم که لبخندی زد

صادقانه

پهلوانی بی‌حریف

امام علی (ع) می‌فرماید: شجاعت بر سه خصلت سرشته شده که هر یک از آنها را فضیلت و ارزشی است که دیگری فاقد آن است: از خود گذشتگی، تن ندادن به خواری و ذلت و نام‌جویی! اگر این سه خصلت در آدم شجاع به طور یکسان و کامل وجود داشته باشد، پهلوانی است که حریف ندارد و در روزگار خود به دلآوری نامور باشد و اگر یکی از این خصلت‌ها در او فرون‌تر از دیگری باشد، شجاعت او در آن خصلت بیشتر و اقدامش در آن شدیدتر است.

بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۲۳۶

قبیله عشق

سمیه کردستان

اوایل زمستان ۱۳۶۰ به شدت بیمار شدم، به درمانگاهی در میدان مرکزی شهر سنندج مراجعه کرد؛ اما از ساعت مراجعتش خیلی گذشته بود و خانواده نگران شده بودند. رفته دنبالش! بعد از ساعت‌ها پرس و جو پیدایش نکردم. خبری از ناهید نبود! آن وقت‌ها پدرم در جبهه خرم‌شهر بود و مادرم به تنهایی همه جا دنبال او می‌گشت. تا اینکه بالاخره از چند نفر که ناهید را می‌شناختند و آن روز او را دیده بودند، شنید چهار نفر ناهید را دوره کرده، به زور سوار مینی‌بوس کردند و بردند. ناهید دختر فعالی بود و برای کمک به جبهه فعالیت می‌کرد و کلاس‌های متفاوت قرآن و عقیدتی می‌رفت. چند ماه بعد، خبری در شهر پیچید که دختری را در روستاهای کردستان با دستاویزی بسته و سری تراشیده به جرم اینکه «این جاسوس خمینی است!» می‌چرخاندند. یک روستایی دیده‌های خود را از آن اتفاق این گونه تعریف می‌کند: «آنها سردختی را تراشیده بودند و او را در روستا می‌گرداندند. کومه‌ها به آن دختر نوجوان می‌گفتند: آزادت نمی‌کنیم مگر اینکه به خمینی توهین کنی!»

به نقل از خواهر شهید ناهید فاتحی کرجو

ناهید فاتحی کرجو تیرماه ۱۳۴۴ در شهر سنندج در خانواده‌ای مؤمن و اهل تسنن به دنیا آمد. با شروع حرکت‌های انقلابی مردم ایران با وجود سن کم به سیل خروشان انقلابیون پیوست و در این راه خالصانه تلاش می‌کرد. گروهک «کومه» او را ربود تا مردم بترسند و از انقلاب و کشور دفاع نکنند. سرانجام ناهید فاتحی در ۱۶ سالگی بر اثر شکنجه‌های زیاد به شهادت رسید.

حسن ختام

راه نشانم بده

ای خورشید مسن، بتاب! بتاب به این دانه گندمی که در این زمستان سخت سربر آورده و خودی نشان داده است. دانه‌های که محتاج گرمای محبت شماست، نیازمند یک آغوش گرم تا سبز شود و گل کند. و رویا بید و تمام بودنش را به رخ بکشد. از عنایت شما بگوید، از دوستی شما. من همان دانه خاکستر نشینم که پنجره دلش را به آتش کشیده تا شما گلستانش کنی. همان مستاصل سال‌های دور که این روزها سرش به سنگ خورده. نوای دل‌تنگی‌اش محزون شده. بغض بیخ گلوش را چسبیده. آواز دوری و دل‌تنگی سر داده تا شما را بخواند و از نور شما راه بگیرد. راهی که کلمه به کلمه‌اش را در هر صبح جمعه با سوز ندا می‌دهم که: «این السَّبِيلُ بَعْدَ السَّبِيلِ أَيْنَ الْخَيْرِ بَعْدَ الْخَيْرِ أَيْنَ السُّمُوسُ الطَّلَاعَةُ أَيْنَ الْأَقْمَارُ الْمُتَبَيَّرَةُ» راه از پس راه کجاست؟ کجاست بهترین برگزیده بعد از بهترین برگزیده؟ کجاست خورشیدهای تابان، کجاست ماه‌های نورافشان؟

سلامت

چای سبز در هوای سیاه!

زهر و وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

سیستم دفاعی بدن، سلول‌ها را از کلیه آسیب‌های بیرونی محافظت می‌کند؛ اما عوامل مخرب بیرونی، مانند آلودگی هوا، تابش اشعه ماورای بنفش، الکل و آلودگی‌های محیط سبب می‌شود بدن نتواند مبارزه کند. در نتیجه ساختمان و عمل سلول‌های بدن از طریق مخرب‌هایی نظیر رادیکال‌های آزاد تخریب می‌شود؛ اما آنتی‌اکسیدان‌ها مولکول‌هایی هستند که جلوی عمل رادیکال‌های آزاد را گرفته و مانع تخریب سلول‌های حیاتی بدن می‌شوند. منابع غذایی آنتی‌اکسیدانی عبارتند از: ویتامین‌های C، E، کاروتنوئیدها، سلنیوم و پلی‌فنول‌ها. منابع غذایی ویتامین E شامل انواع روغن زیتون، سویا، روغن آفتابگردان، جوانه گندم و انواع مغزها از جمله بادام. از طرفی ویتامین C می‌تواند به دفع سرب‌ها که با هوای آلوده وارد بدن ما شده است، کمک کند. مرکبات، فلفل سبز، کلم بروکلی، گل کلم، کلم برگ، گوجه‌فرنگی، سبزیجات برگی شکل سبز (سبزی خوردن)، اسفناج، کیوی، طالبی و توت‌فرنگی مقصدار زیادی ویتامین C دارند. البته یادتان باشد که بهتر است این خوراکی‌ها را خام و تازه مصرف کنید. اگر دنبال نوشیدنی مناسب برای روزهای تشدید آلودگی هوا هستید، چای سبز یا آب انار انتخاب‌هایی هوشمندانه هستند. چای سبز سرشار از ویتامین C و آنتی‌اکسیدان است و آب انار هم می‌تواند مواد سمی را از بدن دفع کند. پزشکان به کسانی که در شهرهای صنعتی و آلوده زندگی می‌کنند، توصیه می‌کنند که روزانه حداقل دو لیوان شیر کم چرب بنوشند.

راه نرفته

ارتباط مؤثر و قوی با نوجوانان

مدیقه‌سادات شجاعی

مشاور خانواده

دوره نوجوانی یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین دوران زندگی است و بخش عمده شخصیت در این دوران شکل می‌گیرد. نحوه برقراری ارتباط کلامی با نوجوان اولین قدم برای درک متقابل است. از آنجا که تمام والدین خواهان موفقیت و پیشرفت فرزندان هستند، نحوه برقراری ارتباط با آنان بسیار حائز اهمیت است و می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در آینده آنان داشته باشد. در اینجا به چند نکته اساسی برای نحوه ارتباط مؤثر و قوی با نوجوانان اشاره می‌شود: ۱- دستوری حرف نزنیم و سعی کنیم مکالمه بین والدین و نوجوانان کاملاً دوطرفه باشد؛ ۲- هنگام برقراری ارتباط با نوجوان تمام نکات مثبت او را در نظر داشته باشیم و مدام به او یادآور شویم که این کار به بالا رفتن اعتماد به نفس و عزت نفس او کمک شایانی می‌کند؛ ۳- به نوجوان توهین نکنید؛ ۴- نوجوان را با هم‌سن و سالانش مقایسه نکنید؛ زیرا این کار سبب سرخوردگی او می‌شود؛ ۵- به تغذیه نوجوانان اهمیت دهید. به دلیل تغییرات هورمونی وی بهتر است از غذاهای سالم برای نوجوانان استفاده کنیم تا نسبت به واکنش‌های طبیعی وی که به محیط اطراف دارد، کمک کرده باشیم؛ ۶- نوجوان را در تصمیم‌گیری‌ها شرکت دهید؛ ۷- از نصیحت‌های بی‌موقع پرهیز کنید تا زمانی که نوجوان آرام نشده است و پذیرش شنیدن نیست، تمام حرف‌های ما بی‌اثر است؛ ۸- بهتر است والدین در تربیت فرزندان همسو باشند. اگر نوجوانان شاهد دوگانگی نظرات شما باشند، به سختی اعتماد به دست می‌آورد و آنها را دچار سردرگمی می‌کند؛ ۹- نوجوانان را برای شرکت در فضاهای ورزشی و گروهی تشویق کنید؛ کنارشان باشید نه مقابلشان؛ ۱۰- به استقلال نوجوانان احترام بگذارید؛ ۱۱- از شنونده خوب بودن و توجه کافی به نوجوانان و درک آنها غافل نشوید؛ ۱۲- سه میم مؤثر والدین نسبت به نوجوانان را همیشه به یاد داشته باشید: مهربان، منصف، محکم!